Continentia capitula.xxj.libri.

Icesimusprim⁹ liber cõtinet historiam.lxviij.annoꝝ ꝑ tpa.v.impatoꝝ.ſ.ab impio theodoſij iunioris vſq; ad finẽ impij zenonis ꝛ int' hs flores quorũdã catholicoꝝ.ſ. petri rauẽnatis ꝛ pape leonis.pſpi quoq; ꝛ fulgentij. Habet autẽ capitula.cxj.

De impio theodoſij iunioris qui ſolus imperauit. .j.
De impio eiuſdẽ theodoſij cũ valentiniano. ij.
De quibuſdam euentib⁹ illius temporis. iij.
De origine ꝛ priori ſtatu ſancti germani antiſiodorẽſi. iiij.
De ordinatione eiuſdẽ et obitu ſancti amatoris. v.
De vita eiuſdem ſancti amatoris epiſcopi. vj.
De auſteritate vite ſancti germani. vij.
De ꝓmo trãſitu eiuſdẽ i britanniã ꝛ de ſcẽa genouefa ⁊ virgine. viij.
De egritudine ſancti germani ꝛ eius pugna ꝓtra ſaxones. ix.
De ſecũda ꝓfectiõe eiuſdẽ in britanniã ꝛ diſcipulo ſuſcitato. x.
De rege britãnie ab eodẽ expulſo ꝛ ſubulco ſubſtituto. xj.
De ſancto caſſiano auguſtudunẽſi g rñdit ei de tumulo. xij.
De latrone eiꝰ diuinitꝰ irretito.ꝛ duob⁹ aureis ꝓpenſatis. xiij.
De op⁹ pietatis eius ꝛ aſini ſui ſuſcitatiõe. xiiij.
De tranſitu ꝛ exequijs eiuſdem. xv.
De ſancto lupo trecenſi. xvj.
De vita ſancti mamertini abbatis. xvij.
De ſancto mariano monacho. xviij.
Adhuc de miraculis ꝛ tranſitu eiuſdem. xix.
De ſanctis epis eucherio lugdunẽſi ꝛ hylario arelatẽſi. xx.
De ſancto honorato arelatẽſi epo ꝛ eius ꝓmordijs. xxj.
De vita eius monaſtica ꝛ epatu eiuſdem. xxij.
De ſancto patricio hibernoꝝ epiſcopo. xxiij.
De baculo hieſu ſibi dato ꝛ purgatorio ſibi oſtenſo. xxiiij.
De patronio bononienſi ꝛ ſcriptis eius. xxv.
De ceteris eiuſdẽ temporis doctorib⁹ ꝛ ſcriptorib⁹. xxvj.
De quibuſdã illius temporis accidentib⁹. xxvij.
De obitu ſancti auguſtini yponenſi epiſcopi. xxviij.
De ſancto leone papa ſermologo ꝛ de ſcriptis eius. xxix.
De quibuſdã incidẽtib⁹ illius tpis ꝛ de merlino ꝛ eiꝰ ꝓphetia. xxx.
De pſecutiõe wandaloꝝ in affrica ꝛ.vij.dormiẽtibus. xxxj.
De reſurrectiõe ꝑdictoꝝ.vij.fratrũ ꝛ de ſtupefactõe malchi.xxxij.
Qualiter eoꝝ reſurrectiõe diuulgata rurſus obdormierũt. xxxiij.
De quibuſdã euẽtib⁹ ꝛ obitu theodoſij ꝛ codice eiuſdẽ. xxxiiij.
De impio marciani ꝛ cõcilio calcedonẽſi. xxxv.
De pſecutiõe hunoꝝ in gallia ꝛ ex pugnatiõe eoꝝ. xxxvj.
De ſancto nichaſio remenſi ꝛ eius ſorore eutropia. xxxvij.
De martirio vtriuſq;. xxxviij.
Iterũ de pſecutione hunorum in gallia ꝛ de miraculo trinitatis in vnitate. xxxix.
De ſancta virgine vrſula cũ ſociab⁹ ſuis vndecim milib⁹. xl.
Qualiter romani nauigãtes a papa ciriaco ſuſcepti ſunt. xlj.
Qualiter idẽ papa multiq; alij magnates eis adiũcti ſunt. xlij.
De martirio totꝰ ꝑdicte multitudinis apud coloniã. xliij.
De quibuſdam earũ miraculis poſt tranſitũ. xliiij.
De pſecutione hunorum in ytalia ꝛ de morte attile regis ꝛ ſepulcro ſancti ſeruacij. xlv.
De ſancta genouefa virgine ꝛ eius infantia. ꝛ qualiter vrbem parisius liberauit ab hunis. xlvj.
De auſteritate vite eiꝰ.ꝛ baſilica ſcẽi dyoniſij quã edificauit.xlvij.
De amabilitate eiuſdem ꝛ eius miraculis. xlviij.
De quibuſdã geſtis illius temporis. xlix.
De morte valẽtiniani ꝛ marciani ꝛ impio leonis. .l.
De ſancto ſymeone antiocheno.ꝛ eius vita monaſtica. lj.
De puteo in quo latuit ꝛ colũnis in quib⁹ ſtetit. lij.
De multis eiuſdem miraculis. liij.
De tranſitu eius ꝛ exequijs. liiij.
De quibuſdã euentib⁹ ꝛ victoria vterpendragon. lv.
De inſtitutiõe rogationũ ꝛ victoria arthuri. lvj.
De tranſlatiõe ſancti martini. lvij.
De ꝓſpero ꝛ theodoro ꝛ libris eorũ. lviij.
De floribus ꝓſperi metricis. lix.
De eodem. lx.
Adhuc de eodem. lxj.
Item de eodem. lxij.
Iterum de eodem. lxiij.
De floſculis eius ꝓſaicis. lxiiij.
Item dicta eius de angelis ꝛ vita eterna.ꝛ vita ꝓtẽplatiua. lxv.
De officio ꝑdicationis. lxvj.
De auditu ⁊bi dei ꝛ modo corripiẽdi.ꝛ ꝓtẽptu ſeculi. lxvij.
De abſtinẽtia ꝛ ſuaui iugo xpi.ꝛ abijciẽdo iugo ſeculi. lxviij.
De ypocriſi ꝛ inuidia.ꝛ de pudicicia quoq; ꝛ ſuꝑbia. lxix.
De inuidia ꝛ vana gloria. lxx.
De timore ſupplicij ꝛ amore dei. lxxj.
De temperantia ꝛ iuſticia. lxxij.
De imperio zenonis ꝛ eius aſtucia. lxxiij.
De honorico rege wandaloꝝ ꝛ eugenio carthaginẽſi epo. lxxiij.
De initio pſecutiõis honorici in eccleſia affricana. lxxv.
De crudelitate eiuſdem in ſuos. lxxvj.
De ſignis que pſecutionẽ catholicoꝝ ꝑceſſerũt. lxxvij.
De impijs edictis in milites ꝛ epiſcopos ꝛ ſacras virgines.lxxviij.
De viris eccleſiaſticis ꝛ mulierib⁹ ꝛ infantib⁹ in auxilij directꝰ.lxxix.
De carcerib⁹ eoꝝ arctiſſimis ꝛ teterrimis. lxxx.
De mortuis in itinere ꝛ exilij aſpitate. lxxxj.
De citatiõe reliquoꝝ epiſcopoꝝ catholicoꝝ ad ꝓcilium. lxxxij.
De felice ceco ꝑ beatũ eugenium illuminato. lxxxiij.
De ꝓuentu epoꝝ ad ꝓcilium cõgregato. lxxxiiij.
Expoſitio fidei catholice contra arianos. lxxxv.
De pſcriptiõe catholicoꝝ epiſcoporũ ꝛ expoliatione. lxxxvj.
De iuramẽto ꝑ volum ab eis exacto. lxxxvij.
De martirio ſancte dyoniſie ꝛ ſuorum. lxxxviij.
Paſſio ſancti maiori ꝛ ſancte victorie. lxxxix.
Paſſio ſancti victoriani ꝓconſulis.ꝛ duoꝝ germanoꝝ. xc.
De illis qui linguis abſciſis loquebant. xcj.
De pſecutiõe que facta eſt in carthagine. xcij.
De ſancto murita diacono ꝛ increpatiõe clepidoſori. xciij.
De tormẽtis exulantiũ.xij.infantiũ a grege ſepatoꝝ. xciiij.
De paſſione ſancti eugenij carthaginẽſis epiſcopi xcv.
De paſſione ſancti abdiner epiſcopi ꝛ ceterorũ. xcvj.
De cõſtantia liberati ꝛ vxoris eius. xcvij.
De anguſtia famis in affrica.ꝛ interitu honorici tyranni. xcviij.
De regno ytalie ꝛ cathologo regum ipſius. xcix.
De ſancto remigio remenſi archiepiſcopo. .c.
De gelaſio papa ꝛ ſcriptis ꝛ ſtatutis eiuſdem. cj.
De inuẽtiõe cripte ſancti michaelis in gargano monte. cij.
De inuentiõe ſancte barnabe ꝛ viris illuſtrib⁹ illius tpis. ciij.
De origine ſancti fulgentij ruſpẽſis ꝛ eius monachatu. ciiij.
De epiſcopatu eiuſdem ꝛ exilio. cv.
De iterato eiuſdẽ exilio.ꝛ regine monaſterij. cvj.
De inſtitutiõe cleri.ꝛ trãſitu eiuſdem fulgentij. cvij.
De libris ꝛ dictis eiuſdem. cviij.
Iterum de eodem. cix.
De eodem. cx.
Adhuc de eodem. cxj.

De imperio theodoſij iunioris qui ſolus imperauit. .j.

Sigibertus.

Post mortẽ honorii theodoſiꝰ eiuſdem nepos cepit ãno dñi.cccclxv.mũdi ⁊ ꝓ quarti milleſimo. ccclxxviij.et impauit ſolus annis.ij. Huius anno ꝓmo wandali mauritaniã inuaſerunt Anno ſecũdo celeſtinꝰ romane eccle quadrageſimuſ ꝓmꝰ ꝑſidet. Hic ꝓſtituit vt pſalmi dauid.cl.ante ſacrificiũ canerent' anthip bonatim ex omib⁹.qd ante nõ fiebat.niſi tm̃ epiſtola beati pauli ꝛ ſanctũ euangeliũ recitabat'. Ex hoc inſtituto excerpti de pſalmis introitꝰ.gradalia.offertoria ante ſacrificiũ oꝛones int' cõicandũ cũ modulatõe ad miſſam in eccleſia romana cãtari ceperũt. Theodoſiꝰ p ardaburiũ ductu angeli iohannẽ tyrannũ oppumit. Rome inter ethium ꝛ bonefaciũ ex rei militaris gloria orta inuidia reipublice ꝑturit diſpẽdia. Anno ſequẽti caſſianꝰ de eccleſia ꝓſtãtinopolitana a iohanne criſoſtomo eiectꝰ.ꝛ in maſſiliã gallie ꝓſbiter ordinatꝰ.multa ſcripſit inter que etiã cõptas in egipto vitaſ patrũ doctrinaſq; ꝛ regulas. datis ad plurimos libris expoſuit. Actor. Hic eſt iohãnes beremita cuiꝰ dicta ſupiꝰ ꝛ collatiões abbreuiatas ad edificationẽ legentiũ inſerui.licet apocrifa reputari videant'.eius opuſcula decreto pape gelaſij.

De impio eiuſdem theodoſij cum valentiniano. ij.

Sigibertus.

Anno theodoſii.iii.theodoſius valentinianum placidie amite ſue ex conſtantio filium imperatorem facit.eumq; cum placidia matre romam ad imperandũ mittit et regnauerunt ſimul annis.xxiij. Ceperũt aũt ãno dñi.cccclxviij.mũdi.ſ.quarti milleſimo.cccxcj. Horũ anno ꝓmo ⁊bithinia thimotheꝰ quidã ꝓſcie ꝛ religiõis imagine multis illudẽs eos ad errorẽ ſue hereſis induxit dicẽs xpm vrr q̃dẽ

deū 7 iterū hominē de virgine maria natū fuisse. sed mētiēs dicēdo
q diuina natura ꝓuersa sit in humanā. Romani hunos a pānonia
fugāt quā p.l.ānos tenuerāt. Anno secūdo gūderic⁹ rex wādalo⁹
capta hyspali.cū ipie elatus man⁹ ī ecclesiā ipi⁹ ciuitatis extēdisset
mox dei iudicio a demone corrept⁹ interijt. Cui genseric⁹ frater in
regno succedēs regnauit annis.xlviij. Hic vt fert ꝗ fide catholica
in arrianā sectā apostatauit. Anno.ij.clodius pharamūdi fili⁹ rex
crinit⁹.ānis.xviij.regnat sup frācos. 7 ex ꝗ frāci ceperūt hīe reges
crinitos. Hic clodi⁹ thoringiā inuasit. 7 indisp argo castello thorī-
go⁹ aliquā diu habitauit. Inde missis exploratoribꝫ vsq ad vrbē
cameracū.rhenū trāsijt. 7 pstrato mlto romano⁹ ꝓplo citra rhenū
vsq ad ligerim habitātiū.carbonariā silvā ingressus tornacū ob-
tinuit. Indeq vsq ad cameracū ꝓperauit. vbi pauco tpe residēs
romanos si quos inuenit ibi pemit. 7 exinde vsq ad somenā fluuiū
puenīēs oia occupauit. Anno ḋnto mittit ꝑmū epm.p⁹ quē ad eos
deq ab eodē celestino missus ē sanct⁹ patric⁹ genere bruto.filius cō-
ches sororis sancti martini thuronēsis qui ī baptismo quidē dict⁹
est succat.a sancto germano magom⁹.a sancto celestino ꝓo patri
eius.a quo archiepus scotor⁹ ordinat⁹ p.lx.annos signis sanctita-
te 7 doctrina excellens.totā insulā hibernīā cōuertit ad xpm. Nes-
tor⁹ cōstantinopolis.epus factus fit actor heresis separantis ī xpo
hominē a deo dicēs purū hominē nō deū de maria natū 7 a iudeis
crucifixū.wandalos qui olim timore athanulfi excesserāt a gallijs.
wallia rex gothor⁹ expellere parat etiā ab hispanijs.

De quibusdā euentibꝫ illius temporis. .iij.

Anno sequēti tercia syno-

dus vniuersalis ep hisena prima ducentor⁹ epor⁹ iussu
theodosij iunioris augusti edita est.q̄ nestoriū duas p-
sonas in xpo asserentē iusto anathemate ꝓdēnauit.ostēdens manē
in duas naturas vnā dñi nr̄i hesu xpi psonā. In hispanijs.xx.mi-
lia ferme militū cōtra wādalos pugnātiū cesa sunt. Genseric⁹ odi-
gothor⁹ veritus 7 simul a bonefacio inuitat⁹.cū wandalis 7 omibꝫ
eor⁹ familijs ad affricā transfretauit.eamq inuadens et delacerās
multā multo tpe cladē romanis ītulit. In galliā cū suptharr rex hu-
norū burgūdionēses nimis oppimeret.illi in deū christianor⁹ spem
suā ponētes se baptizari petierūt. 7 statim hui⁹ cōgressi pauci mul
tamilia pemerūt. 7 sic rabiē ipor⁹ refrenauerūt. Anno sequēti sixt⁹
romane ecclesie.xliij.ꝓsidet. Romani in affrica wādalis cōgressi su-
pant bonefaci⁹ cōflictu cū ethio habito.victor quidē sed moritu-
rus abscedit. In britānia dux saronū hēgistus considerās aīm re-
gis ad amorē sui sueq gentis inclinatū.postulauit tantū terre spa-
cū sibi dari quātum vna corrigia posset ambiri vt ibi ꝑmontoriū
edificaret. Cui tū rex acquieuisset.accepto illo corio thauri incidit
illud in corrigiā longissimā. 7 loco quē puiderat circūducēs inē am
bitū illi⁹ cōstruxit castellū.appellauitq illud castrū corrigie. Anno
sequēti sixtus papa a basso criminat 7 iussu valētiniani imp̄atoris
rome cōgregata synodo corā.xv.epis synodico iudicio purgatur.
basius ꝓo damnat.ꝓscribit. 7 nō multo post adeo ꝓcussus ipius
sixti manibꝫ honorifice sepelit. German⁹ anthisiodorēsis.lup⁹
trecassin⁹.eugen⁹ lugdunēsis hilare⁹ arelatēs.epi in gallijs darēt.

De origine 7 priori statu sancti germani anthisiodorēsis. .iij.
Ex gestis eius.

Ic sanctus german⁹ an-

thisiodorēsis oppidi indigena fuit parētibꝫ splēdidissi-
mis ꝑcreatus. 7 ab infantia studijs liberalibꝫ institutus
post auditoria quoq gellicana rome iuris scientiā acquisiuit. De-
inde tribunalia ꝓfecture ꝓfessiōe aduocatiōis ornauit in quo actu
multiplici laude splēdens. sublimē genere moribꝫ 7 diuitijs vxorē
sortit⁹ est ꝑtin⁹ eum respublica ad honor⁹ ꝓsumpsit insignia. Cū-
q territoriū anthisiodorēse gubernaret mos erat tyrūculor⁹ poti⁹
industrijs indulgere.q̄ christiane religioni operā dare. Erat autē
arbor pirus in vrbe media.ad cui⁹ ramusculos ferar⁹ ab eo tēpbē
sarū capita ꝑ admiratiōe venatiōis nimie depēdebat. Quē san-
ctus amator ep̄us ciuitatis his frequēs cōpellebat eloquijs desine
queso vir bonorū splēdidissime hec iocularia q̄ christianis offensa
paganis ꝓo imitāda sunt exercere. Ille tū nullo modo admonenti
se voluit obedire. Cū autē quadā die ī sui iuris ꝓdia secessisset.san-
ctus amator illā arborē cū caudicibꝫ abscidit.ignique concremādam
ilico deputauit.oscilla ꝓo dependētia longi⁹ a ciuitate ꝑici ꝓce-
pit. Qd cū audiret german⁹.ira aīm accēdit.ita vt sancte religiōis
obitus cui⁹ iam munere fuerat insignit⁹ mortē beatissimo viro mi
nitarēt. Et ne christianor⁹ cōtent⁹ ei furēti resisteret.turbas suor⁹
sibi coadunās ciuitati ꝓuisus aduenit. Hec omnia dum a qui-
busdam cognita sancto amatori panderēt.ait. Ego me indignum
indico testem fieri fuso sanguine saluatori.

De oratiōe eiusdem 7 obitu sancti amatoris. .v.

Diuina ergo reuelatiōe fi-

nem suū 7 germanū ibi successurū ꝓuidēs.ecdnam ꝓfe-
ctus est.vbi iuli⁹ reipublice rector 7 gubernator gallie
ꝓsidebat. Quē sic allocutus est. Fine meū dño mihi innotescere co
gnoui. 7 q: nō ē alter q̄ regimē sancte ecclesie suscipiat nisi illustrissi
mus german⁹ sicut mihi reuelauit dñs.posco celsitudinem tuā vt
mihi eundē consorare tribuas licentiā. Cui ꝓfectus. Licet inq̄t rei
publice necessari⁹ sit.tū quia deus vt tua beatitudo testat sibi eum
elegit.cōtra dei ꝓceptū venire nō possum. Tūc sanct⁹ amator vo-
ti cōpos ad vrbē suā cum leticia redijt. Subeūte aūt illo ecclesiam
cū 7 ꝓplus ingredi vellet.sic eum allocutus est. Exonerate filij ma-
nus iaculis quia hic est dom⁹ orationis nō martis statio prelianti-
s. Qd etiā fecerūt. Tūc videns ep̄us germanū nihil horroris trucu-
lēti portantē ꝓcepit ostiarijs vt fores ecclie claustr⁹ artarent. Ipe
ꝓo glomerata secū turba clicor⁹ inijtiēs man⁹ germanū appbēdit
7 inuocato noīe dñi cesariēi⁹ capiti detrahēs reiect⁹ secularibꝫ orna
mēt⁹ hītu religiōis cū honore ꝑmotōis īduit talibꝫ cū ꝓbis exhor
tās. Satagere te oportz frater q̄ incōtamiatū custodias ꝓmissū ti-
bi honorē.q: tibi oipotens de⁹ pastorale ꝓmisit officiū.ꝓplo quo-
q adhortato vt volūtati dei de electiōe germani ꝓsentiret.omnis
turba ꝓsentiēs ad cōfirmatioz ꝓsuasiōis eius rīdit amen. Ipe aūt
kl.maij.iiij.feria cepit acrius dissolutiōe corpis fatigari sed nec int
dolores a ꝓdicatiōe cessabat. 7 dicebat. Prohibete lamēta.ibi pro
fecto luctuage voces emittēde sunt vbi melior deterior fuerit suc
cessurus.hui⁹ aūt nō solū vita ꝑderit vobis.sed etiaz mors. Tunc
ꝓcepit se ad ecclesiā ꝑuehi.vt ibi spiritū datori redderet.vbi die ac
nocte solebat eidē ꝑhiteri. Et ascendēs pontificalē thronū fere ho-
ra dici tercia emisit spiritū. Continuo chorus sanctor⁹ successit.vt
spiritū eius cū hymnis 7 laudibꝫ in specie colūbe multis cerētibus
ad celum ꝑuexit. Inde corpus ad sepulturam deducitur. Unde
cum redeūt quēdam paliticum ꝑspiciunt. qui iam.xxx. annis hoc
morbo detenebat ceruicibꝫ hominū baiulari. Hic orabat. vt vel
aquis paululum frui merētur quibꝫ ꝑfusum fuerat sanctum corp⁹
Cuius fidem admirans german⁹ tunc ꝓsbiter iussit ex eadez aqua
mēbra eius ꝑfundi. 7 ꝑtinus omnis languor recessit.

De vita eiusdez sancti amatoris episcopi. .vj.
Ex gestis eius.

Ic sanct⁹ amator in iuue-

nili etate lr̄is optime eruditus.coactus est a parentibus
quādā virginē despōsare. Sed cuz temp⁹ copulatiōis
vrgeret.se mutuo adhortātes votum virginitatis fecerūt. Et ecce
angel⁹ affuit.q̄ duas eis coronas attulit.ꝓpositū laudans 7 ad ꝑse
uerandū adhortans. Porro puella virginū cetui se tradidit.amato-
r ꝓo in clericatu tantis ꝓconijs virtutū enituit. vt post excessum
sancti eladij mereret in ponificatū substitui. Sanct⁹ q̄ pōtifex mul-
tis euulsit miraculis.cecos illuminās.paliticos sanās.mortuos etiā
reducēs ad vitā. Cū aūt multos subiecisset fidei.tū exhibitiōe mi-
raculor⁹.tū ex instantia ꝓdicandi.videns paruā adhuc ibi esse basi-
licā nec posse capere christianor⁹ multitudinē tā ingentē.petyt a q̄-
dam arbisio d.ciue ruptilio nomīe vt sibi ꝓcederet domicilū quod
intra claustr⁹ habebat vrbis amplū 7 excelsuz. Ille statim abnegat
sed nō multo post grauissime infirmat⁹ sancto annuit qd rogarat.
Tūc vir dei eandē domū basilicā ꝓsecrauit in qua sanctū germanū
postea consorauit. Hec est actenus basilica in honore ꝑ bomarti-
ris stephani christianis populis frequētata.

De austentate viri sancti germani. .vij.
Ex gestis eius.

Igitur german⁹ suscepit

sacerdotium coactus 7 inuitus. sed repente mutatur ex
omnibus deserit mundi militia. celestis asumitur vxor ī
sororem mutat.substantia in pauperes erogatur. Ex die qua sa-
cerdotij sumpsit exordiū vsq ad vite terminū nunq̄ panē frumē-
ti.non vinū.non oleum.non legumen.nō saltem salem ad vsum cō-
diendi saporis accepit. Sane die resurrectiōis vel natiuitatis do-
minice potiones singule sumebant in quibus vini sapor aquis ni-
mijs diluebat. In refectionibus primum cinerem prelibauit.dein-
de panem ordeaceū sumpsit quem tamē ipse excussit 7 moliuit. In
dumentum semper cuculla 7 tunica.nec hyeme adiectio nec estate
leuamen admissum est. Quod vtrōq tamdiu vsui fuit vl forte do
natum est donec attritione nimia solueretur.cilicio semper inten⁹
inherente. Spacium ꝓo lecturli sui trabecule volatiles ambiebāt.
iniectos cineres vsq ad marginem continentes. qui tamen quoti-
diana impressione densati inconfecti soli duriciem preferebant.
Stratum omne subiecto cilicio. et superposito vno tūn gusagu-
lo fuit. Caput autem ab humeris per ceruices confinium nulla

sublenauit obiectio. ita vt pnus pstrata ad terrã mẽbra damnauit. Noctibꝫ nunqꝫ vestitũ. raro cingulũ raro calciamẽta detraxit. Redimit⁹ loto semp ⁊ capsula sanctoꝝ reliquias cõtinẽte. Jugis gemit⁹. ⁊ oratio pseuerans. Hũc absolute definio inter tot cruces longũ traxisse martiriũ. Omnibꝫ sine acceptiõe psone hospitiũ prebuit pedes omnibꝫ manibꝫ suis lauit.

De ꝑmo trãsitu ei⁹ ĩ britanniã ⁊ de scĕa genouefa ꝓgine. viij.

QVmqꝫ vita eius ⁊ fama

multis fulgeret miraculis, ex britannijs directa legatio gallicanis ep̃is nũciauit. pelagianã heresim in locis suis late pplos occupasse. ⁊ fidei catholice succurri debere. Ob quã causam synodus numerosa collecta est. omniũqꝫ iudicio ꝑclara regionis luminaria german⁹ ⁊ lupus ꝑcibꝫ ambiũt negociũ deuotissime ab eis suscipit. Quibꝫ parisiace ꝓbis territoriũ pmeãtibus. ciues obuiã pcedũt tantoꝝ benedictionẽ viroꝝ expetũt. eisdẽ debitã veneratõnẽ impendũt. in vico cui nemethodori vocabulũ erat hospitati sunt. Cũqꝫ beatus german⁹ multitudinẽ cõfluentẽ verbi salutaris exhortatiõe refoueret. puellã quãdam nomine genouefã int astãtes eminus ꝓspexit. et nescio quid in ea celeste vl angelicũ auspicat⁹. tali eã ꝑconio extulit. eius genitores sic affat⁹. Beatos inquit dies illa vos fecit qꝫ tãte plis pentes vos esse cõtigit. cui⁹ natiuitas ip̃is quoqꝫ angelis leticiã pepit. Erit eiũ ꝑciosi apud deuꝫ meriti. ⁊ spũalis pfectiõe ꝓpositi. Plura quoqꝫ laude virginis psecutus. tandẽ ipam benignitate suaui cõplectit. ⁊ int leuia blandimẽta pcũctat si sanctimonialis vite celibatũ velit suscipe ⁊ christi spõsalitio titulari. Illa tanti spõsi nomĩe delectata titulũ virginitatis amplectit seqꝫ hui⁹ pfessiõis iã dudũ astringi desiderio pfitet. Interea gressum diuertit idem sanctus ad ecclesiã maximo pplor agmine psequẽte. ibiqꝫ int sanctos psalmos ac plirã oꝝonez manũ dexteraꝝ sup caput ꝓginis indefesse tenuit. Deinde in crastino cũ illa ad eũ redisset. ⁊ ipe de ꝑdiana pfessiõe eã allocut⁹ fuisset. ipe vultũ in terrã defixit. moxqꝫ nũmum ereũ diuina forsitã allatũ snia expssiõe crucis insculptũ inspexit. ac ptin⁹ a terra collegit. quẽ loco muneris genouefe tradidit. ac semp collo suspẽsum ob sui memoriã ferre pcepit. Cetera inqt alia mũdialis pulcritudinis ornamẽta nunqꝫ tuis vel collo vel digitis inseri patiaris. Ita fatus virgini valefecit. ⁊ vt sui memor esset ãmonuit. ꝓmẽdansqꝫ eã pentibꝫ iter ceptũ cũ beato lupo prexit.

De egritudine sancti germani ⁊ ei⁹ pugna ꝗ saxones. .ix.

QVadã die dyabolus insidiator casualibꝫ laqueis ꝑpatis.

germani pedez lapsus occasiõe cõtriuit. ignorãs illi⁹ merita sicut beati iob afflictiõe corpis ꝓpaganda. Et dũ aliqñ vno in loco infirmitatis necessitate ꝓstringit in vicinia q̃ manebat casuale exarsit incendium. Qd cõsumptis domibꝫ q̃ illic palustri arũdine tegebant. ad illud habitaculũ ĩ quo idẽ vir iacebat flagris stimulãtibꝫ ferebat. Sed hospitiũ sancti viri expauescẽs flama trãsiliuit vlẽ citraqꝫ deseuiens multasqꝫ ꝓtutes faciebat infirm⁹. Et cũ debilitati sue nihil remedij pateret adhiberi. quadã nocte candentẽ niueis vestibꝫ vidit sibi adesse psonã. que manu extensa videret iacentẽ extollere. cũqꝫ firmis vestigijs impabat ꝓsistere. Post quã horã ita fugatis doloribꝫ recepit sanitatẽ. vt die reddito intrepidus subiret itineris laborem. Interea saxones pictiqꝫ bellũ aduersus britones iũctis viribꝫ susceperũt. ⁊ illi trepidi sanctoꝝ antistitũ auxiliũ petierũt. Qui pmissum maturãtes aduentũ. tantũ cõtulerũt fiducie. vt maxim⁹ crederet exercit⁹ aduenisse. Itaqꝫ aplicis ducibꝫ xp̃s militabat in castris intantũ. vt quotidianis ꝑdicatiõibꝫ instituti. certatim ad gratiã cõuolarẽt baptismatis. Ita baptismate madid⁹ pcedit exercit⁹ ⁊ ꝓtẽpto armoꝝ ꝑsidio dei auxiliũ expectat. Hec institutio vl forma castroꝝ hostibꝫ nũciat. qui victoriã q̃si de inermi exercitu ꝑsumẽtes. assumpta alacritate festinãt. Herman⁹ signifer ⁊ dux exercitus. omnes admonet vt voci sue vno clamore respõdeãt appropiquãtibꝫ hostibꝫ alleluia tercio repetitũ. Sacerdotes exclamãt. seq̃tur vn⁹ clamor oĩm. ⁊ repcusso aere montiũ inclusa multiplicãt. hostile agmẽ terrore psternit. ⁊ ruisse sup se nõ solũ rupes circũdatas verũctiã ipam celi machinã ꝓtremiscũt. vix sufficere pedũ pnicitas credit. passim fugiũt. arma pꝗciũt. gaudẽtes vel nuda se corpa eripuisse discrimini. plures etiã timore ꝑcipites flumẽ qd̃ sensim venientes trãsierãt deuorauit. Sicqꝫ hostibꝫ sine sanguine supatis. collectis spoliis. christiani triumphant. ⁊ sancti antistites ad propria redire festinant.

De secũda pfectõe eiusdẽ ĩ britãniã ⁊ discipulo suscitato. .x.

QVn multo post nunciat

ꝑfatos hereticos in britãnijs iterũ pullulasse. Rursũqꝫ ad sanctũ germanũ ꝑces oĩm deferũt. vt cãm dei quaꝫ ꝓus obtinuerat tutaret. Adiũcto itaqꝫ sibi sancto seuero treuerẽsi epo libenter ãnuit. dũ ⁊ laboribꝫ delectat. ⁊ se xp̃o gratãter ĩpendit. iãqꝫ eo aliquãtulũ pgresso. vn⁹ ex discipulis ei⁹q̃ eum de hibernia secut⁹ fuerat. ad hãc ipaꝝ delect⁹ expeditionẽ. qꝫ cũ ipo exire neq̃uerat post eũ pfect⁹ est. Cũqꝫ ad tornodoꝝ puenisset. ibi decũbẽs post paululũ defunct⁹ ẽ. Cũ aũt sanct⁹ german⁹ cũ socijs suis hereticos sic ⁊ antea ꝓfudisset. ⁊ ad ꝓpria remearet. ꝓtigit eũ ad eundez deuenire locũ. Cognoscẽsqꝫ p spiritũ ibi decessisse discipulũ. accedẽs ad locũ q̃ fuerat tumulat⁹. iussit reuelli sepulcrũ. ip̃mqꝫ vocãs nomĩe ⁊ q̃d ageret. ⁊ si secũ adhuc militare cupet req̃siuit. Dox vitali resumpto spũ defunct⁹ residet. cũctaqꝫ sibi cõstare suauia ac se nolle huc vlten⁹ reuocari respõdet. Cũc sancto annuẽte vt q̃esceret. ille capite deposito rursum obdormiuit in xp̃o.

De rege britãnie ab eodẽ expulso ⁊ sbulco sbstituto. .xj.

HErman⁹ igit cũ in britania ꝑdicaret die quadã regis britãnie palatiũ cum suis

discipulis introiuit. ⁊ directo ad regẽ nũcio ꝓ vehemẽti frigore ⁊ supueniẽte nocte hospitiũ postulauit. Sed cũ rex imitis ꝓcedẽ noluisset. german⁹ cũ discipulis suis sub diuo psistẽs. niuẽ ⁊ grãdinẽ patient sustinuerat. iãqꝫ veniẽte nocte subule⁹ regis regressus a pascuis acceptã in palatio ꝑbendã suã ad ꝓpriũ tugurĩũ referebat. Is vbi scm germanũ ꝓspexit vehemẽti frigore cũ discipulis tabescentẽ. psone dignitate pmot⁹. oro ait quisq̃s es dñe vt tibi ⁊ socijs pcas. ⁊ veniẽs ad hospitiũ meũ. officiũ mee paupertatis suscipias benigne. Cũqꝫ german⁹ ad eũ bũilit declinasset. porcan⁹ ille vxorẽ suã monuit vt vnicũ vitulũ quẽ habebãt occideret ⁊ hospitibꝫ cenaturis apponeret. Post cenã igit ger. mulierẽ euocat. iubetqꝫ vt ossa vituli diligent collecta sup pellẽ ei⁹ aĩ matrẽ ĩ ꝑsepi ꝓponat. Quo facto vitul⁹ sine mora surrexit mirĩqꝫ coastãs comedẽ fenũ cepit. Cũc german⁹ B audiẽs rogat hospites suos. vt saluo iure hospitij B interi bñficiũ acceptarẽt. Facto aĩ mane german⁹ ad palatiũ pgredit. ⁊ regẽ egressuꝝ de palatio ꝑstolat. Exeũti festin⁹ occurrit. ⁊ cur ei sero hospitiũ negasset potẽter inq̃rit. Rex stupore defix⁹ ⁊ sancti auctoritate attonit⁹. rñdere nõ potuit Cũc german⁹. Egredẽ inq̃t ⁊ regnũ meliori dimitte. Illo hesitãte german⁹ cũctantẽ ipellẽs. egredieris ait. ⁊ sicut dñs definiuit neq̃qꝫ deinceps ꝑate regia abuteris. Rex aũt auctoritatẽ celestẽ in psule reformidãs. cũ ꝓuge ⁊ liberis indifferẽter exiuit. ⁊ vlteri⁹ ingredi nõ ꝑsumpsit. Cũc german⁹ subulcũ cum cõiuge venire fecit. et vniuerso stupẽte palatio regẽ ꝓstituit. Extũc reges ex subulci genere pdeũtes. dominant genti britonũ deo res hũanas mirabiliter ordinãte per beatum germanum.

De sancto cassiano augustudunẽsi q̃ rñdit ei de tumulo. .xij.

QVmqꝫ de britãnia remearet ꝑ augustudunũ transiẽs. ad tumulũ sancti põtificis

cassiani puenit. Quẽ cũ quõ se haberet inq̃reret. ille statim e tumulo audiẽtibꝫ cũctis dixit. Dulci quiete ꝑfruor. ⁊ adꝫ ciũ redẽptoris expecto. Cui greman⁹ rñdit. Quiesce ꝑ lõgũ ĩ christo temp⁹ ⁊ ꝓ nobis attẽtius intercede. vt obtinere sacre resurrectiõis gaudia mereamur. Ex gestis ei⁹. Hic cassian⁹ olĩ ex nobili genere ĩ alexãdria vrbe nat⁹. a sancto zenone eiusdẽ vrbis epo diuinis ĩis erudit⁹. deũ ab infantia coluit. ⁊ oĩa ꝓ xp̃o deserẽs. in oxensi vrbe ecclesiã in honore sancti laurentij sicut ab eodem in visu doctus fuerat cõstruxit. Cũc iouinian⁹ impator deum timens qui successerat iuliano apostate. elegit eum cõclamãte populo in oxensi vrbe episcopũ. Sed cum eam aliquãdiu in omni sanctitate rexisset. valedicens omnibus omnia deseliquit. ⁊ cum paucis clericis pro xp̃o peregrinationẽ arripuit. Intransqꝫ mare ꝑsperante deo vsqꝫ ad massiliam nauigauit. et inde seuiente hereticorũ ⁊ paganorum persecutione augustudunũ puenit a sancto simplicio epo gratãter exceptus. ad petitionem ipsius simplicij cum eo ꝑ triennium mansit. Quarto anno sanctus simplicius migrauit ad dominum. ⁊ omnis clerus et populus cassianum elegerũt episcopũ. Qui tantã gratiaꝫ dominus ihesus christus cõferre dignatus est. vt assidue miracula ꝑ eum ostenderet. cecis lumen donaret. surdis auditum debilibus sospitatem. egrotis incolumitatem tribueret. et omnẽ hominẽ diligebat sicut seipsum. Cõsummauit autem regens ecclesiã beatus cassianus epus annos. xx. et migrauit ad dominũ hiesum christum qui est resurrecturus cũ sanctis in gloria eterna.

De latrone eius prodigio diuinitus irretito et duobus aureis compensatis. .xiij.

QVm aũt redisset vir sanctus german⁹ ĩ galliam. quadã die iminente iam vespera comitatui suo nudus pede. cucullo vacu⁹ viator accessit.

cuius etiam nuditati cõdoluit. Qui dolose inherens contubernio. iungitur mansioni et inter occupatos custodes qui deo nõ

animalibꝫ vigilabant.iumentũ quo senior vehebat pdo nocturnꝰ arripuit. Die redito amisso euectiõis obsequio agnoscit.⁊ vt sacerdoti aial nõ esset vnꝰ ex clericis ĩ peditẽ ex equite mutat. Et dũ iter agit.circũiecti comites beatũ virũ intuent extra morẽ ꝓceptã leticiã vultus obũbratione velantẽ. Tũ vnꝰ auctoritate concepta causam leticie pcũctat. At ille. Paululũ inq̃t remoremur.qꝫ infelicis illiꝰ labor ⁊ irridendus est ⁊ volẽdus quẽ mox videbitis estuãtẽ Cũq̃ subsistissent.respiciũt post se captũ aial peditẽ mãu deducẽtem. Cũq̃ expectassent accelerantẽ. ille statim vestigijs ꝓuolutus crimẽ qd cõmiserat cõfitet.⁊ ita totiꝰ noctis spacio irretitus fuisse se retulit vt longiꝰ ꝓdire non posset. nec euadẽdi viã aliã repisset. nisi vt ablatũ animal restitueret. Ad hec vir sanctꝰ. Si hesterna inq̃t die nudo tibi tegimẽ dedissem furãdi necessitas nõ fuisset. Accipe qd dest redde qd nostrũ est. Ita ꝓfessor criminis nõ solũ venã ꝑ pena ꝓmissi.verũetiã premiũ cũ benedictiõe suscepit. Quadam die dũ iter carpet.occurrũt pauꝑes elemosynam postulãtes. Cõsulit diaconẽ quãtũ esset in ꝓsumptibꝫ. Tres tm̃ aureos esse respondit. Quos ille totos statim erogari ꝓcepit. Ad hec diaconus Unde victuri hodie sumꝰ. Qui rndit. Pauꝑes suos pascit deꝰ. Tu qd habes ꝑsta pauꝑibꝫ. Diaconꝰ qsi ꝓuidus duos erogat.⁊ vnũ reseruat. Post paululũ eq̃tes quidẽ post eũ veniẽtes. obtulerũt ei munꝰ ducentoꝝ solidoꝝ. Deinde cõuersus ad diaconẽ ait. Accipe q̃ traduntur.⁊ intellige te fraudẽ fecisse pauꝑibꝫ. Nã si totũ qd dedi indigẽtibꝫ cõtulisses.remunerator noster hodie trecentos reddidisset. Cõtremuit diaconꝰ. secretũ reatꝰ sui ĩnotuisse põtifici

De opibꝫ pietatis eius ⁊ asini sui suscitatiõe. .xiiij.

Idem sanctꝰ dũ alpes ytalie ꝓscẽderet. quibusdã mercatoribꝫ associatꝰ vidit inter alios quẽdã claudũ ⁊ senem.qui torrentẽ trãsire nõ poterat de mõtibꝫ decurrentẽ. Huiꝰ fascẽ vir sanctꝰ arripiens ꝓprijs humeris trãsportauit.ipm quoq̃ senem iterato transitu subiecta ceruice trãsposuit. Ecce mira virtꝰ charitatis q̃ sancto viro tantã vim cõtulit.vt quẽ tãta ieiunioꝝ inedia fatigabat.quẽ cõtinui itineris fatigatio distrahebat.qui denicq̃ semetipm ferre vix poterat cũ etiã esset ꝑsona tãnobilis rusticũ etate ⁊ debilitate grauissimũ fasciꝑs trãsposito sanctis humeris vectitaret. Cũ aũt rauennã peuenisset vbi tũc petrus põtifex ecclesiã xpi aplica institutõe gubernabat. diu cũ desiderio expectatꝰ excipit. Occurrũt pncipes. ambiũt,peres.ecclesia eum cũ exultatiõe amplectit. Sed ⁊ regina venerabilis placidia.q̃ cũ filio suo valẽtiniano romanũ regebat imperiũ.ad sacerdotis diuersoriũ vas argẽti amplissimũ.cibis delicatorꝫ refertũ.sine vlla carnis admixtiõe trãsmisit. Qd susceptũ ipse ita distribuit.vt cibos mĩstris suis traderet. Ipse xo argentũ vẽdi caret.remittẽs loco muneris patenulã ligneã panẽ ordeaceũ cõtinentẽ. At illa cũ ingẽti gratulatiõe vtrũq̃ ꝓplexa est. qꝫ ⁊ argentũ suũ trãsmisissꝫ ad pauꝑes.⁊ illã escã beati viri cũ ministerio abiecti vasculi suscepisset. nam ⁊ lignũ auro postea ambiit.⁊ panẽ multis remedijs ac xtutibꝫ reseruauit. Cũ aũt rauenne morã faceret ibi et mortuũ suscitauit.⁊ multis miraculis eius fama refulsit. In illa siquidẽ rauenna cũ eũ regina placidia ⁊ ad ꝑdictũ vel ad aliud cõuiuiũ euocasset.⁊ ille humiliter ãnuisset.senio.ieiunijs.vigiliis.laboribꝫq̃ cõfectus.ab hospitio suo vsq̃ ad palatiũ asino deferẽte portatus ẽ. Cũ ꝗ inter epulas ministri secreto regine dixissent. asinum sancti germani repẽte defunctũ.⁊ illa tacere iussisset.mire mãsuetudinis equũ vice asini sancto ꝑsentari ꝓcepit. Quẽ ille intuẽs.meꝰ inq̃t mihi asinꝰ ꝑsentet.qꝫ q̃ me huc attulit reportabit. Pergẽsq̃ ad cadauer distensum. Surge inq̃t muscio reuertamur hospitio. Statimq̃ subsiliẽs semetipm ꝓcussit.⁊ quasi nihil mali passus cẽt germanũ alacriori xtute portauit.

De trãsitu ⁊ exequijs eiusdem. .xv.

Ed anteq̃z de vrbe rauẽna exiret.quadã die matutinali solẽnitate ꝓfecta dũ cũ ꝑpis sermonẽ de religione cõferret tristissimã ꝓtulit mẽtionẽ dicẽs. Cõmendo vobis fratres charissimi trãsitũ meũ videbar mihi ꝑ nocturnũ soporẽ a dño viaticũ peregrinatiõis accipe.factũ est aũt post aliquot dies.cũ ingrauescente incõmodo migraret ad dñm.capsulã cũ reliquijs regina suscepit. Cucullã cũ cilicio petrus ẽpus vsurpauit. Leteroꝝ antistitũ vnꝰ accepit palliũ.alẽ cingulũ.duo tunicã.duo sagulũ diuiserũt. vt aliq̃d monumẽti ex successiõe haberẽt sanctitatis. Corpus aũt in galliã ad vrbẽ suã relatum ẽ sicut adhuc viuẽs petierat a regina placidia. Cũq̃ ad vrbẽ vercellẽsem portitores venirẽt sanctꝰ eusebiꝰ eiusdẽ vrbis ẽpis cõpato sancti germani decessu.ecclesiã quã ei sanctꝰ germanꝰ cũ redire dedicare ꝓmiserat.cum dedicaturꝰ solenniter ingressus.cereos accendi iussit. Sed mĩstri eos admota flama accẽdere nõ valebãt. licet id sepiꝰ attẽptarent. Qd videẽs sanctꝰ eusebiꝰ intellexit dedicationẽ aut in aliud tempus debere differri. aut alq ẽpo reseruari. Interea sacri funeris pompa venire narrat.⁊ obuiantibꝫ ei cũctis ꝑ manꝰ sancti eusebij in ꝑdictã ecclesiã inducit.⁊ statim oẽs cerei diuinitꝰ inflamãtur. Tũc sanctꝰ eusebiꝰ ꝓmissiõis sancti germani meminit.⁊ qd viuẽs se facturũ ꝓmiserat mortuũ fecisse cognouit. Unde festũ die ꝓpio indicẽs ad altare accessit.⁊ quãto altiꝰ potuit gloria in excelsis decãtans.postea sacras exequias celebrauit. Itaq̃z corpꝰ sancti germani cũ multa deuotiõe ⁊ frequẽtia populoꝝ a ꝓprijs ciuibꝫ kl.octobris excipit.⁊ honorifice sepelit. Obijt aũt anno dñi.cccl.episcopatꝰ sui.xxx. Siquidẽ tres mortuos suscitauit Unũ qũ aurelianũ trãsiens a sancto amano ẽpo. totiusq̃z populi cõcursu reuerẽter exceptꝰ.mortuũ iã elatũ obuiã habuit quẽ mox xtute ꝑcis vite ꝑstine reformauit. Alterũ xo cũ apud ytaliã ꝑfecti filiũ quẽ vis febriũ extinxerat.reuocauit ad vitã. Terciũ xo discipulũ suum.

De sancto lupo trecensi ⁊ petro ẽpo rauennensi. .xvj.
Ex gestis eius.

Ordo sanctꝰ lupus lencorũ familie ꝑmus fuit.cui gloriose memorie pimimola sãcti hilarij arelatẽsis ẽpi germana ꝓiunx fuit.vij.ãno cõiugij se ad cõuersionẽ hortatu mutuo cõtulerũt. Tunc ille relictis omibꝫ sanctũ honoratũ abbatẽ lirinẽsem expetiit.cuius institutõe ceruice subdita omniũ vigilarũ abstinẽtiarũq̃z dogmatibꝫ institutus est. Post annũ xo regredies.vt q̃ sibi remãserãt pauꝑibꝫ erogãda distraheret.ad vrbis tricassine ilico põtificatuꝫ raptus ẽ vbi populũ viã salutis docẽs.clerũq̃z strenue gubernãs.post biennium cũ sancto germano in britãniã prexit. In q̃ itinere signoꝝ mirabilibꝫ cũctis admiratiõi fuere. Nec longe post cũ ꝑ gallias vbiq̃z diffusus ꝑmeret bunoꝝ exercitꝰ tricassinã vrbẽ patẽtibꝫ cãpis expositã.nec armis munitã nec muris. vir sanctꝰ ĩcurrẽs ad nota ꝑsidia sola ad deũ intercessiõe ⁊ prece interposita supno auxilio defendit. Multis quoq̃z alijs miraculis claruit. Nã ⁊ mulierẽ paliticã sanauit puellam impulsu demonis mutã signo crucis ĩposito liberauit. ⁊ alios plures egros sanauit. Annis ferme.xxv.expers lectuli.iacẽdi laborẽ suppositꝰ tabule sustinuit. Cui indumentũ non nisi cilicij ꝓsuetudo fuit.vmꝰ tunice semꝑ vsũ cõtentꝰ.ã oꝝonibꝫ puigil ac alternis noctibꝫ ꝑdurabat.biduanis ieiunijs defatigato corpusculo iuuentutis incẽtiua ꝓsternẽs. fletibꝫ ora futuris intẽtus indefesse rigabat. Leterũ q̃ fuerint eius facta.ex scolis eiusdem discipuloꝝ virtutis exempla docuerũt. Nã in sancto policromo medunẽsi episcopo curationũ grã plucebat.sanctũ seuerũ treueris ordinatũ germanie gentibꝫ ꝑdicantez.aploꝝ nõ ambigimꝰ societate ꝑmixtum. Sanctꝰ aũt lupus.lij.annis sacerdotio functꝰ spm̃ emisit ad celuz. Actor. Extãt xo sermones elegãtes sancti petri rauẽnatis ẽpi. ex quibꝫ excerpta plurima opusculis nostris inserui.

De vita sancti martini abbatis. .xvij.
Ex gestis eius.

Eo quoq̃z tẽpore fuit sanctus mamertinꝰ q̃ quõdã paganꝰ cũ ydola coleret vnũ oculũ ꝑdidit ⁊ alterꝰ manꝰ anditatẽ incurrit. Qui cuꝫ se deos offendisse putaret.⁊ ab eis veniã iugit unploraret.quadaꝫ die dũ iret ad templa deoꝝ obuiauit ei quidã nomie sauinꝰ.tõsus capite ⁊ habitu religiõis amictus. Qui dũ cuꝫ requireret vñ ei talis infirmitas accidisset.respõdit. Deos nr̃os offendi. ⁊ ideo semꝑ eos cũ lacrimis rogo.vt mihi recõciliati q̃ abstulerũt irati reformẽt ꝓpicij. Tũc ille.erras inq̃t demones deos putãs. Sed fac qd dixero tibi. Si vis in oculo ⁊ manu sanari.vade ad sanctũ germanũ antbisiodorẽsem ẽpm.⁊ si cõsilio eius acq̃ieueris.cõtinuo sanus eris. Qui statim iter arripiens.venit ad sepulcra sancti amatoris ẽpi et alioꝝ sãctoꝝ ⁊ cogẽte pluuiosa nocte secessit illuc ad quãdã cellulã sup tumbã sancti corcodonij collocatã. Et cũ fatigatꝰ itinere obdormisset.apparuit ei visio mirabilis ꝗ quidã vir pulcerrimꝰ venit ad ostiũ celle illiꝰ ⁊ vocauit sanctũ corcodoniũ diaconũ. vt veniret ad festum quod sanctus peregrinus ⁊ sanctus amator cũ alijs episcopis faciebant. Cui ille respondit de tumulo. Non possum modo ire quia hospitem habeo quem me oportet custodire ne a serpentibus qui hic sunt occidatur. Abijt ille nunciare quod audierat.⁊ reuersus est dicẽs. Sancte corcodonie surge ⁊ veni. ⁊ adduc tecum iunianum subdiaconum ⁊ iunianum lectorem.vt faciant officium suuz:alexander enim qui tecum est custodiet hospitem tuũ Visumq̃z est ita sancto mamertino ꝗ sanctus corcodonius apprehensa manu eius duxit eum secum et ostendit ei sanctum peregrinum et sanctũ amatorẽ.et duos alios ẽpos. Et cũ ĩsset ad eos sanctus corcodoniꝰ.dixit ei sanctꝰ amator. Quis ẽ ille q̃ tecũ ecclesiã ingressus est. Qui respondit hospes meꝰ est. At ille expelle inquit

eum a nobis. qꝫ pollutus ydolis nobiscũ esse nõ debet. Qui cũ expelleret. pstratus coꝝ eis ipetrauit gratiã sancti amatoris. Qui iussit ei vt iret ad sanctũ germanũ. Por ergo euigilãs ⁊ visiõe certificatus venit ad eũ. ⁊ pcidẽs ante eũ veniã postulabat. Et cuꝫ ei cũcta ita narraret. prexerũt simul cuꝫ multis alijs ad tũbam sancti corcodonij vbi serpẽtes erãt. Et remoto lapide visi sunt serpẽtes viij. quoꝝ vn⁹. x. pedũ longitudinẽ excedebat. Et cuꝫ astãtes ꝑ timore diffugerẽt. beatus german⁹ stans ĩmobilis iussit eos illuc secedere. vbi nulli possent oĩno nocere. Et post hec baptizat⁹ est ⁊ sanatus sanct⁹ mamertin⁹. ⁊ factus est monachus monasterij sancti germani. ⁊ postea fuit abbas ipi⁹ ecclesie post sanctũ allodiuꝫ.

De sancto mariano monacho. .xviij.

Tempore sancti allodii successoris sancti germani circa annũ dñi. ccccl.xx. sanctus marian⁹ de territorio bituricẽsi venit ad monasterium sancti germani tract⁹ opinione sanctitatis q̃ adhuc inibi redolebat. Cũqꝫ ibi toto desiderio recipi postularet. ⁊ recept⁹ in breui veteranis monachis sanctitatẽ imitabilẽ se ꝑberet. sanct⁹ mamertin⁹ tũc abbas volẽs pbare obedientiã ei⁹. vli⁹ ei monasterij cõmisit officiũ. pastorẽ eum ꝓstituẽs buculaꝝ. Cũ ergo iussu abbatis ĩ quadã silua q̃ erat ppe villã que dicit. miciglis l'mesigles. boues ⁊ vaccas libẽtissime custodirꝫ tãta sanctitate pollebat q̃ etiã aues silueſtres ad se venientes manu ppria nutriebat. Vbi die quadã cũ esset ĩ nemore canes eius aprũ latratibꝫ excitãtes. cum iam eũ graui⁹ purgerent. fugit ad cellã sancti mariani. Qui vbi canes latrãtes audiuit desertis bobꝫ illuc pperans. ⁊ canes ꝓpescuit. ⁊ aprũ incolumẽ abire pmisit. Quidã latrones cũ eũ in campo expoliassent. vestẽ eius secũ ferẽtes abierũt. solũ ei palliolũ dimiserũt. Qui statim clamauit post eos dicẽs. Reuertimini dñi mei ecce denar⁹ in meo pallio colligat⁹ q̃ vobis forsitan erit necessari⁹. Qui ptinus reuersi cum palliũ cũ denario rapuissent. eũ nudũ penit⁹ dimiserũt. Sed cũ festinãtius ad suas latebras pperarẽt in ipo crepusculo ad ostiũ celle eius inuẽti sunt. Quos ille in cella sua benigne recepit ⁊ pedes eorum lauãs hospitalitatẽ quãtã potuit mĩstrauit. vñ cũctis facti sui penitẽtibꝫ vnus eoꝝ ad fidẽ cõuersus est.

Adhuc de miraculis ⁊ transitu eiusdem. .xix.

Quodam etiã tẽpore monachi cũ ei ad boum custodiã fuerãt deputati. iuuenili volũtate vsam quãdã cũ catulis q̃ vitulis eoꝝ insidiabat laqueis ⁊ ĩgenio capere voluerũt. Cũqꝫ illi nocte laqueos ptẽdissent. ⁊ vsa in eos irruens teneret. sanct⁹ marian⁹ hoc pscies de lecto surrexit. ⁊ eã inueniẽs dixit ei. Quid facis hic misera. fuge cito ne capiaris. Et statim illa humilit. ⁊ mãsuete discessit. Marian⁹ xo monachos excubãtes iueniẽs increpauit. ⁊ vsam quã cape cupiebant incolumẽ redisse nũciauit. Solebat aũt singulis dñicis ad ppinquã ecclesiã pficisci. Quodã itaqꝫ die iussit vni ex monachis secũ ire. Cui ille. Nõ possum inq̃t hodie qꝫ debeo ad mẽsam fratribus mĩstrare. Tũc iuit cogẽte impio sancti viri. Sed cũ essent ĩ ecclesia finito euãgelio statim foras egredit. ⁊ ascẽdẽs equũ suum ad domũ redire citius nitebat. Sed cũ equuꝫ inde mouere nõ posset licet eũ dure calcaribꝫ purgeret. intelligẽs causam ꝓfusius redit ad ecclesiã. ⁊ finita missa dixit sanct⁹ marian⁹. Dic mihi frat pteristi vbi volebas. q̃ me relicto discedere cupiebas. Ecce equ⁹ obediuit deo. cui tu repugnabas. Aduenientẽ die pasche rogabãt cũ frẽs vt diẽ pasche ĩ fontaneto mõsterio celebraret. Qd cũ fecisset. sequẽti die corripit. dolore februũ ⁊ q̃rta feria migrauit ad dñm. Quẽ duꝫ portitores vberẽt ad anthisiod. in q̃dã villa existẽtes. mouerĩ ide penit⁹ neq̃uerũt donec q̃dã q̃ erat. p suis forefactis ĩ carcẽ ꝓpedit⁹ fractꝫ cathenis ⁊ apto carcẽ liber exiẽs venit ad corp⁹. ⁊ cũ aliqs ptauit vsqꝫ ad vrbẽ. Qui cũ pcessione epali solenniter exceptus. in ecclesia sancti germani est sepultus.

De sanctis epis eucherio lugdunẽsi ⁊ hilario arelatẽsi. .xx.

Actor.

Porro sancti episcopi eucherius lugdunẽsis ⁊ hilar⁹ arelatẽsis. quos eodẽ tempore cũ sancto germano anthisiod. floruisse iam suprꝫ dixim⁹. ambo viri nobilissimi fuerũt ⁊ eloquẽtissimi. Eucherius ex nobilissimo senatoꝝ genere inter spelũcã inclusus. reuelãte angelo pontifex fact⁹ est. Cui⁹ natalis ẽ. xvj. kl'. decẽbris. Hilar⁹ multos sermones ad pplm splẽdidissimos cõposuit. Cui⁹ natalis ẽ. iij. nonas maij. Sancti xo honorati. xvij. kl'. februarij. Euchen⁹ vt ait gẽnadius scripsit ad valẽtinianũ ppinquũ suũ. de ꝓtẽptu mundi ⁊ secularis phie epl'am vnã scolastico ⁊ rõnabili sermone. ⁊ aliaꝫ ad psonã filioꝝ saloni ⁊ verani postea epoꝝ obscuram. Sed ⁊ sancti cassiani quedã opuscula lato tensa sermone angusto xbi reuoluẽs tramite ĩ vno coegit volumĩe. que tã ecclesiastic q̃ monasticis studijs sunt necessaria. Moritur inq̃t valẽtiniano ⁊ marciano regnãtibꝫ Idẽ quoqꝫ gennadi⁹ de beato hilario ita scripsit. Hilar⁹ arelatẽsis epus vir in sanctis scripturis doct⁹. ⁊ pauptatis amator. ⁊ erga inopũ puisionẽ nõ solũ pietate mẽtis. sed ⁊ corpis sui labore sollicitus. Nã pficiẽdis pauptibꝫ etiã rusticationẽ ꝓtra vires suas bõ genere clarus ⁊ longe aliter educat⁹ exercuit. sed nec in spũalibꝫ laborare neglexit. nã ⁊ in docẽdo gratiã habuit. ⁊ absq̃ psonaꝝ acceptiõe ĩ omibꝫ castigatũ opus pdicatiõis ingessit. Ingenio xo moralialiqua etiã parua edidit q̃ crudite aĩe ⁊ fidelis lingue indicio sẽt. In quibꝫ pcipuo ⁊ ad mltoꝝ vtilitatẽ necessario opere vitã sancti honorati pdecessoris sui cõposuit. Moritur valẽtiniano ⁊ marciano regnantibus.

De sancto honorato arelatẽsi epo ⁊ ei⁹ pmordijs. .xxj.

Hilarius.

Ic honorat⁹ i adolescẽtia baptismũ arbitratu ppio cõcupiuit. et maturo cõsilio sanus mortẽ expauit. Itaqꝫ adhuc cathecumin⁹ lasciuiã respuebat. clericos vt patres honorãs. ⁊ puerili interdũ sensu pauperem iuuãs. Hũc iam baptizatũ pater ei⁹ terrene pietatis suspitiõe sollicit⁹ tunẽs sibi a xpo pupi. conat. eũ studijs iuuẽtutis illicere. venatibꝫ ⁊ ludis. varijsqꝫ mũdi voluptatibꝫ irretire. demũ fastidiebat adolescẽs. q̃ grãdeu⁹ oblectabat pater. tali se semp adhortatiõe cõpellẽs. Delectat hec vita sed decipit. Itaqꝫ cõuersus iugo dñice seruitutis se subdidit. intelligẽs sũmũ cẽ captiuitatis genus licẽtiã iuuẽtutis. Tonsis igit capillis ⁊ veste mutata. sic repẽte totus. ex alio ali⁹ ostẽdit. vt nõ alter pater eius q̃ se orbatũ filio lamentaret. Occurrit. renititur. cominat. nec tũ vllo hoꝝ puericia deo freta cõcutit. Tironi suo dñs cõsolator astitit. eiqꝫ vnũ ex germanis suis in collegiũ suscitauit. qui eius exẽplo puersus. senior iuniorẽ ꝓsecut⁹ est. Cũqꝫ multis xtutibꝫ emicarẽt. ⁊ omnẽ simul patriã adornarẽt. cepit alter alteꝝ laudi obijcere ⁊ glorie exponẽ. Sed dũ vnusq̃sqꝫ sub vmbra alteri⁹ obscurari volebat. tanqꝫ repcussa claritas vtrũqꝫ radiebat. Gloriã itaqꝫ suã pauentes. in hac vita mercedẽ se pcepisse putabãt. ⁊ hũanã puersationẽ ⁊ gratiã fastidiẽtes heremi amore flagrabãt. omibꝫ igit erogatis de terra sua exeũt ⁊ ne q̃d iuuenili ausu temere ab eis inceptũ putaret. senem pfecte grauitatis sanctũ carpasiũ etatis sue custodez assumũt. Quent q̃ latebra pegrinatiõis fugit fama xtut. at vbicũqꝫ itur. ibi alia vellent nollent fama piebatur.

De vita eius monastica ⁊ episcopatu eiusdem. .xxij.

Veniqꝫ germano suo ĩ christo viro venerato defũcto. sanct⁹ honorat⁹ ad heremũ vbi arelatẽsi. ppinquã puenit. vacantẽqꝫ insulã ob nimietatẽ squaloris. ⁊ inaccessaꝫ venenatoꝝ aĩ aliuꝫ metu petijt. ppt secreti opportunitatẽ. Ingrediẽte eo fugit horror solitudinis. cedit turba serpentũ. ubiqꝫ multis ad eũ ꝓfluẽtibꝫ. factus ẽ pater mltoꝝ monachoꝝ. multisqꝫ admirãdis xtutibꝫ fulgens. de aduenis q̃ et pegrinis recipiẽdis magno ope sollicit⁹ erat. ⁊ pauptibꝫ largit erogans. nihil sibi suisqꝫ ꝑter victũ psentiũ diẽꝝ ac vestitũ reseruabat. Exhausta est aliqn dispẽsatiõis substãtia. fides nũq̃. Vñ quadã vice cũ vnũ iam ex multis milibꝫ aureũ archa pflua ac munifica retineret hũc ipm etiã in multaꝝ rerũ defectu cõstãtissime pauperdit. ⁊ mihi atqꝫ aliqs astantibꝫ ait. Certũ iã est appropinq̃re q̃ defecerat. Vix trũ aut quatuor horaꝝ spaciũ transierat. ⁊ mox q̃ verbis suis fidẽ faceret occurrit. Pei quoqꝫ gra patriã quã fastidierat accessit. meqꝫ durũ ⁊ indomitũ vir tandẽ suis pplissimis exhortatiõibꝫ simulqꝫ lacrimis ac pcibꝫ ad deũ cõuertit. secũqꝫ ad heremũ pduxit. Et pmũ quidẽ lacte ꝑ ostea cibo sapiẽtie nutriuit. Tandẽqꝫ in hac ecclesia dum regnũ accepisset. sb illo floruit xpi ecclesia sicut monasteriũ ante floruerat. Somno tandẽ vltimo excipit. multoꝝ interea varijs visiõibꝫ somn⁹ ꝓcutit. quoꝝ facies erat. q̃ f. alli sancto occurrerẽt officia sanctoꝝ. Et vere ille in eodem medie noctis pũcto eccliã in occursuꝫ sancti corpis cõuent⁹ impleuit. vt nõ nisi angelicis nũcijs suscitat⁹ putaret. Sicqꝫ cũ honore sepulture ẽdit.

De sancto patricio hiberniorum epo. .xxiij.

Sigibertus.

Qd tẽpore celestinus papa ad scotos in xpm credẽtes palladiũ mittit epm. p⁹ quẽ ab eodẽ missus est sanct⁹ patric⁹ ad eos. genere buto. filius cõches sororis sancti martini. Qui in baptismo quidẽ dict⁹ est succhar. a sancto germano magom⁹ a celestino xo patricius. a q̃ scotoꝝ archiepus. ordinat⁹ p annos sexaginta sanctitate signis et doctrina excellens totam insulam hibernie conuertit ad christum.

Actor. Hec sigibertus. Legitur tamẽ q̃ idem patricius magomus cognominatus sit. ⁊ apud scotos porcarius primũ fuit. Inde liberatus romam adiit. sacras literas effatim didicit palladio autẽ

episcopo defuncto quem celestinus papa ad scotos miserat. mit
titur cum germano patricius et hibernijs episcop⁹ ordinat⁹. Xri
lius aūt et seruinus cum eo in inferiori gradu ordinati sunt. Pre
ter virtutes reliquas q̄s fecit. lx. mortuos suscitauit. captiuos mul
tos. ꝓprijs sumptib⁹ redemit. ecclesias. ccc. lxv. fundauit. et totidē
ep̄os ordinauit. p̄sbiteros. xij. milia. cōsecrauit. xij. milia hominuʒ
baptizauit. vij. reges filios almogith vno die baptizauit. xl. dieb⁹
et. xl. noctib⁹ in vertice montis hely ieiunauit. lxxx. annis in hiber
nia p̄dicauit. cxx. vixit et sepulcrū eius nō inuenit⁹. Cōpleto ī hely
xl. dierum et noctiū ieiunio. tres petitōnes ꝓ hibernienſib⁹ fecit.
eo q̄ fidem recepissent. Primā vt vnusquisq̄ credentiū peniten
tium sc̄z in extremo vite fine statu susciperet⁹. Secūdam ne biber
nia a barbaris ineternū cōsumeret⁹. Terciā ne aliquis hibernien
sium superuiuat in aduentu iudicis. Hinc pro honore sc̄ti patricij
velenda dicitur. vij. annis ante iudiciū. In colle hibernienſiū po
pulo benedixit. et pro eo orauit. Ibi aues multicolores innūera
biles ad eum venerunt. vt benediceret eis. Quib⁹ signant⁹ quicq̄
fideles qui p eū cōuersi sunt ad dominū.

De baculo hiesu sibi dato ⁊ purgatorio sibi ostēso. .xxiij.

Verum in primis cum pre
fatam gētem ad modū bestialē et terrore tormentorū
et amore gaudiorꝝ ab errore cōuertere voluisset. dice
bant ad xp̄m se nunq̄ cōuertēdos verbis eius vel miraculis. nisi
aliquis eorꝝ et tormēta illa malorū et gaudia beatorꝝ intueri possʒ
vt rebus visis certiores fierēt q̄ ꝓmissis. Cūq̄ ille etiam tūc ꝓ sa
lute populi ieiunijs et orationib⁹ deuotior fieret apparuit ei pius
dn̄s hiesu⁹ visibiliter. dans ei textū euāgeliorꝝ ⁊ baculū. Que huc
usq̄ ꝓ magnis p̄ciosisq̄ reliquijs ī hibernia veneratōi habentur
ac p signo sumi p̄sulatus. i. archiepiscopat⁹ illius patrie cuiusliber
habēti hec reputant⁹. Ipse q̄ʒ bacul⁹ ꝓ eo q̄ illum dn̄s hiesus di
lecto suo patricio contulit baculus hiesu cognomiat⁹. Itaq̄ dn̄s
eundem sanctū in locū desertū deduxit. et quādam foueam rotun
dam intrinsecus obscurā ostēdit ei dicēs. Quia quisq̄ veraciter
penitens et vera fide armat⁹. fossam eandē ingressus. viii⁹ diei ac
noctis spacio moram in ea faceret. ab oīib⁹ peccatis suis purga
retur. et p illam trāsiens nō solū tormenta malorꝝ videret. sed etiā
gaudia beatorꝝ. Sicq̄ domino ab oculis eius disparēte. letus sta
tim in eodem loco ecclesiam cōstruxit. ⁊ beati patris augustini ca
nonicos in ea cōstituit. Fossam aūt que ē in cimiterio. extra fron
tem ecclesie muro circūdedit. et ianuas serasq̄ apposuit. ne q̄s eaʒ
temere et sine licentia ingredi presumeret. Clauem xo custodiē
dam priori eiusdem ecclesie commendauit. Ipsius autem beati
patris tempore multi penitentia ducti. fossam ingressi sunt. q̄ re
gredientes et tormenta maxima se perpessos et se vidisse testati
sunt. Quorum relationes iussit beatus patricius in eadem eccle
sia notari. Eorum vero attestatione. ceperunt alij predicationeʒ
beati patricij suscipere. Et quoniam a peccatis ibidem homo
purgatur. locus ille purgatorium sancti patricij nomiatur. locus
autem ecclesie regis dicitur. Verum historia hec a multis nō re
cipitur. propter illud maxime q̄d ibi dictum est animas a purga
torio liberatas. non statim ad celum euolare. sed in paradiso ter
restri tanq̄ in loco quietis intermedio temporaliter commanere.
et inde statuto tempore ad celi palatia transmeare. cum econtra
nullus credatur locus esse medius animarum int⁹ purgatorium et
celestem paradisum.

De petronio bononiensi et scriptis eius. .xxv.

Eodem tempore fuit pa
tronius bononiensis ytalie ecclesie episcopus. vir san
cte vite et monachorum studijs ab adolescentia exci
tatus. Hic scripsisse putatur vitaspatrum monachorum egipti.
quē velut speculum ac normam professionis sue monachi ample
ctuntur. Legi inquit gennadius sub eius nomine in ordinatione
episcopi. ratione et humilitate plenum tractatum. quem lingua
elegantior ostendit non ipsius esse. sed vt quidam dicunt patris
eius petronij eloquentissimi et eruditissimi in secularibus literis
viri. Nam ⁊ prefectum pretorij se fuisse in ipso tractatu designat
Mortuus est theodosio et placido valentiniano regnantibus.

Actor. De q̄dā libro petronij partim metrico. partim prosai
co. pauca hec moralia que sequūtur excerpta notaui. Petro
nius. Quid faciunt leges vbi sola pecunia regnat. aut vbi paup
tas vincere nulla potest. Iam nunc iudicium nihil est nisi publi
ca merces. Lutius est paruo ere rem perditaʒ recuperare q̄ ī am
bigua litem descendere. Periculosum est alienis interesse se
cretis. Non bibit inter aquas poma. aut pendentia carpit. Tan
talus infelix. quem sua vota premunt. Diuitis hec magni facies
erit omnia cernens. Qui tenet et sicco cōquirit ore famem. Heu
heu nos miseros q̄ totus humūtio nil ē. Nil enim⁹ cuncti postq̄
nos auferet orcus. Ergo viuam⁹ dum licʒ eē bene. Omnes oper
tis oculis. bona sua computant. Cum fortuna manet vultum ser
uatis amici. Cum cecidit turpi vertitis ora fuga. Raram facit mi
xturam cum sapientia forma. Ego sic semper et vbiq̄ vixi vt vl
timam quanq̄ lucem tanq̄ non redditurum consumem. Quid
non commune est. quod natura optimuʒ fecerit. Nescio quomō
bone mentis est soror paupertas. Nihil tam arduum est q̄d non
improbitas extorqueat. Ingeniosa gula est. Ad predam strepi
tumq̄ lucri suffragia vertit. Venalis populus. venalis curia pri
mum. Ipsaq̄ maiestas auro corrupta iacebit. Querit se natura
nec inuenit. Omnibus ergo scorta placent fractiq̄ nerui serpere
gressus. Et lari crines. et tot noua nomina vestis. Quisquis ha
bet nummos secura nauigat aura. fortunamq̄ suo tempat arbi
trio. Carmina componit declamat concrepat omnes. Et peragit
causas. fitq̄ cathone prior. Parua loquor quod vis. nūmos pre
bentib⁹ opto eueniet clausum. possidet arca iouem. O maxima re
rum. Et merito pietas. homini mitissima virtus.

De ceteris eiusdē temporib⁹ doctorib⁹ ⁊ scriptorib⁹. .xxvj.

Eodez tēpore fuit celesti
nus qui anteq̄ pelagio cōcurreret imo adolescēs scri
psit ad parētes suos de monasterio suo epistolā in mo
dum libelli. in oīib⁹ deum desiderantib⁹ necessariā. morales siq̄
dem in eis dictōnes. nihil vitij postmodū prodiri sed totū ad vir
tutis incitamentū tenuit. Fuit et tunc iulianus ep̄us campan⁹ vir
acris ingenij in negocio. in diuinis scripturis doctus in greca et la
tina lingua scolasticus. Prius ergo q̄ impietatem pelagij in se
aperiret. clarus in doctorib⁹ ecclesie fuit. Postea xo heresim pe
lagij defendere nisus. scripsit aduersus sanctū augustinuʒ impu
gnatorem illius. libros. iiij. et iterū libros. viij. Est et liber altrica
tōnis ambarum partium. Hic iulianus in elemosinis tempore fa
mis et angustie indigentib⁹ omnib⁹ prorogatis suis. multos nobi
lium miseratōnis specie p̄cipueq̄ religiosorꝝ alliciēs heresi sue so
ciauit. mortu⁹ ē valentiniano et cōstantino filio regnātib⁹. Flore
bat etiam tunc paulinus nolanus episcopus. qui multa compo
suit versu breui. et ad leessum quēdā epitaphij vice cōsolatoriuʒ
libellum sup̄ morte xp̄iani et baptizati infantis spe xp̄iana vnctū
et ad seuerū plures ep̄las et ad theodosium imperatorē ante epi
scopatum pangericum sup̄ victoria tyrannorum. eo maxime q̄
fide et oōne plusq̄ armis viceret. Fecit ⁊ de sacramēto hymnos
ad sororem quoq̄ epistolas multas. De contemptu mundi et de
diuersis causis diuersas disputationes et tractatus edidit. Pre
cipuus tamen omniū eius opusculorꝝ liber est de penitētia ⁊ d lau
de generali omniū martirū. Claruit temporib⁹ honorij et valen
tiniani nō solū obseruatōne et sc̄ritate vite ꝫ etiā potētia aduer
sum dēmōes. Scripsit eodem tempe eutropius p̄sbiter ad duas
sorores ancillas xp̄i. que ob deuotōem pudicicie ⁊ amorē religio
nis exheredate fuerāt a parentib⁹. ep̄las ī modū libellorꝝ cōsola
torias. elegāti et apto ꝓmone duas. nō solū rōne sed etiā testimo
nijs scripturarū muitas. Scripsit ⁊ tūc vigil⁹ dyacon⁹ ex traditō
ne patrū monachorꝝ regulā q̄ in cenobio ad ꝓfectū fratrū in cō
uentu legit⁹. breuiatā. et apto sermōe tori⁹ monastice ꝓfessiois te
nentē ī se disciplinā. Scripsit et tūc victori⁹ massiliēsis retbor ī ge
nesi a p̄cipio libri vsq̄ ad obitū abrahe patriarche. et quatuor
edidit libros xp̄iano quidē et pio sensu. ꝫ vtpote seculari literatu
ra occupat⁹ hō. et nulli⁹ magisterij ī dīnis scripturis exercitat⁹ le
uioris p̄deris sentētias figurauit. Mortuus ē theodosio et va
lentiniano regnātib⁹.

De q̄busdā illius tp̄is accidentib⁹. Sigibert⁹. .xxvij.

Quid persas hoc tēpore
xp̄ianitas dilatata est: nā maruthas ep̄s legatōne ad
eos fūctus. filiū idigdis regis orādo a demonio libauit
ꝓ q̄d quidē maior glia fidei accreuit ac ꝓtra ab inimicis dei ḡuior
ī xp̄ianos p̄secutio exarsit. Eudoxia augusta vxor theodosij hie
rosolimā ex voto ꝓperauit. et inde reliq̄as ꝓthomartiris stephani.
⁊ duas cathenas q̄s angel⁹ de maib⁹ petri ap̄li disiecit. dei nu
tu attulit. eisq̄ adiūcta cathena q̄ ē rome petr⁹ iūct⁹ fuit triadeʒ
fecit. ⁊ inde cū cōsilio romāi p̄sulis solēnitatē sc̄ti petri q̄ dī ad vi
cula rome ī stituit. id maxīe vt ꝓplm reuocaret a gētilis sup̄stitōis
pōpa. q̄d adhuc solēnizabat ī hac die ciuitas ex ritu gentili ꝓ vi
ctoria octauiani augusti collata. Dyabol⁹ iudeos in spē pseudo
ꝓphe. moysen se esse mētiēs seduxit. ⁊ ꝓmittēs se ī terrā reprimis
sioīs eos reducturū. ad mare trāsfretādū adduxit. ibiq̄ eorꝝ mul
tos multis mōis pire fecit. Que res multis eorꝝ ꝫ piculo erutis.
credendi in xp̄m causa fuit.

De obitu sancti augustini yponēsis episcopi. .xxviij

Anno eorundem imperatorum.xiij. wandali inuasam africā vastāt oīmodis

Sub hoc turbine tribulatōis sc̄ī augustī migrauit ad dn̄m terciodecio mēse obsidiōis sue vrbis.āno etatis sue.lxxiij clericat⁹ vel ep̄atus.xl. Qui tāta scripsit.vt nullus libros ei⁹ in oī tpe vite sue.nō solū scribere.ꝓ ne legere quidē valeat. Ciuitas eīm p.xiij.mēses obsessa ē a barbaris.qr ꝯo predicādi facultas ei nō erat.coep̄os et alios qui tūc forte ad vrbē cōfugerāt ad pacē cōmonebat.orās iugit dn̄m q̄tinus aut ciuitatez liberaret.aut se de seculo vocare dignaret. Tercio mēse obsidiōis lecto decubauit.z inter cetera quib⁹ exitū suū cōmuniebat.vij.psalmos penitētiales flendo iugiter decātabat. Dicebat ei post pceptū baptismū etiā laudatos xp̄ianos.absq̄z digna et cōpetenti penitētia nō debere de corpe exire. Hic nō solū clericos ꝓ etiā laycos ab oīmi iuramēto cōpescebat. Propter loq̄citatē z detractōz q̄ maxie i cōuiuijs abūdare solet.hos versus in mēsa sua scribi fecit. Quisq̄s amat dictis absentū rodere famā. Hāc mensā indignā nouerit esse sibi Propter hoc etiā et ꝓpt edificatōem.legi semp faciebat ad mensam. Vestes ei⁹ et calciamēta z lectualia ex moderato z cōpetenti habitu erāt.nec nitida aut speciosa nimiū.nec abiecta plurimuz Migrauit aūt.xiij.mense obsidionis vrbis sue.

De sancto leone papa sermologo z de scriptis ei⁹. .xxix.

Anno predictorū imperatorū.xiij.leo romāe ecclesie.xliij.presidet.

Hic in omelijs declamādis multū valuit. Hic i canone misse addidit.sanctū sacrificiū et immaculatā hostiā. Hic q̄tiēs rogabat ab aliquib⁹ vt eis aliquoz ap̄lorz vel martirū reliq̄as daret. ꝓsue uit ad corpa vel mēorias ap̄lorz vel martirū.q̄z reliquie petebāt missas celebrare in ipōz honore.sicq̄z brateā altaris q̄ cōsecratuz corpus dn̄i inuoluerat pticulatim diuidebat.et p reliquijs ap̄lorum vel martirū dabat. Vn̄ si ab aliq̄b⁹ dubitabat cultello pannos illos pūgens sanguinē eliciebat sic palā cūctis fac ēs.q̄ i ꝓsecratōne mysteriozz xp̄i sanguis ap̄lorz vel martirū.q̄ p illo effus⁹ est.intret p diuinā virtutē in pānos illos.z iō merito illos dari p reliquijs sc̄orz i q̄z honore consecrati sūt. Actor. Hic scripsit ep̄las decretales.lxx.sermōes ad pp̄lm.lxxix.vn et dict⁹ ē sermologus. De his aūt ad eiusdē sc̄ī viri ingenij prudētis z eloquentie venustatis cōmēdatōz simul etiā ad legētiū edificatōz quedā excerpsi.q̄ z opusc̄lis nr̄is p diuersa loca inserui.

De quibusdam euentib⁹ illus temporis et de merlino et eius prophetia. Sigibertus. .xxx.

Anno theodosiū et valentiniani p̄notato.corpa prisci aliorūq̄z cū eo apd anthiocho rū passorū.germano ep̄o diuinit⁹ reuelāt.

Anno eorūdē.xvij.corp⁹ iohānis crisostomi i exilio defūcti tandē cōstātinopolim refert.istātia ꝓculi ep̄iscopi z iussu theodosij impatoris cū lacrimis orātis.vt veniā daret archadio patri suo et eudoxie matri.qui eū exiliauerāt. Et p hoc finita ē dissensio q̄ adhuc erat i ecclia p eiusdē iohānis dānatōe. Cōstātinopolim p.iij.mēses terremotu terra fluctuāte.q̄dā corā oīb⁹ orātib⁹ sublat⁹ i aere diuīa ꝓtute āmonitus ē a dīna voce vt factis letanijs canerēt oīnes. Sanctus deus .sc̄ī fortis.sc̄ī ī mortalis.miserere nobis.nihil aliud apponētes.q̄ facto cessauit terremot⁹ Anno sequēti rex wortigern⁹ cōsilio inito cū sapiētib⁹ q̄d agere deberet ad tutamen sui.iussit cōuenire artifices vt ei turrim fortissimā cōstruerent. Sz cū opa eoz tell⁹ absorberet.suasū ē ei vt hoīem sine p̄re quereret.z ei⁹ sanguīe lapides z cemētū aspgi p̄ciperet q̄si hoc facto fūdamentū stare potuisset. Inuētus igit adolescēs cui nomen erat merlin⁹.q̄ cū mr̄e sua adducit corā rege. que ꝓfessa ē de spū in specie hoīs se illū cōcepisse. Merlin⁹ aūt multa obscura reuelauit.multa p̄dixit futura. Aperuit eīm sub fundamēto lacū.sub lacu duos latere draconeꝫ.quoz vnus rubeus populū britonū.alter ꝯo albus gentē saxonū designaret.et quis in cōflictu suo alteri p̄ualeret.p̄dixit aurelīū ambrosiū deuicto hengisto et cōbusto wortigerno regnaturū.fratremq̄z eius vterpēdragon in regno ei successurū.et vtrūq̄z veneno piturum. Arthurum ꝯo quez aprū cornubie vocat.prophetauit q̄ ecclesie dei succurreret.q̄ insulas occidētales sibi subiugaret.q̄ gallicanas ꝓuincias posideret. q̄ romano exercitui terribilē se exhiberet.et q̄ exitum dubiū haberet. Prenūciauit q̄ archiepiscopat⁹ lūdoniarū trāsferēdus esset in doroberniam.que modo cātuaria nomiat. et q̄ eboracensis archiep̄us sc̄z beatus sampson cum.vij. ep̄iscopis ad armoricanā transiret regionem.que modo minor britānia nomiat. Prophetauit etiam q̄ sub normānorum dominio redigenda esset anglia. et alia plurima que vix intelligi possunt donec apparere incipiāt.

Solet eīm spūs dei p quos voluerit misteria sua loq̄.sic p sibillaz sicut per balaam ceterosq̄z huiusmodi.

De p̄secutione wandaloz in africa et de septē dormientibus quomodo se incluserunt in spelūca. .xxxj.

Anno sequenti genseric⁹ dolo carthaginem capit.et omnem africam sibi subijciens lacrimabili clade potentiam romani regni deiecit.

Hic nihil pensi habens neq̄z sancti.et infestus cunctis maxie nobilitati et religioni.oīnia diuina et humana exterminauit.ep̄m et oēm clerum ecclesie carthaginēsis expulit.loca sancta aut suorū habitacula fecit.aut arrianis cōtradidit.et catholicos vbiq̄z p̄sequi iussit. Anno sequēti apud ephesū.vij.fratres a decio impatore p xp̄o dormētati in spelūca se clauserāt.et facta oratōne ibi obdormierant.post annos sue dormitōnis circiter centum nonagintaduos ore spelūce qd ī suo tpe decius obstruxerat patefacto diuinitus a somno surgūt.et asserta fide nr̄e resurrectōis corā theodosio imperatore de q̄ mlt̄ū dubitabat.iterū dormiūt in xp̄o. Nomina aūt eoz hec sūt q̄ i baptismo acceperūt. Malchus. marianus.dyonisius.iohānes.serapion.cōstātinus.

De resurrectione p̄dictorū septē fratrum et de stupefactione malchi. .xxxij.

Temporibus siquidē theodosij pullulauit heresis eoz q̄ negabāt resurrectōez mortuoz. Vn̄ cōtristat⁹ theodosius xp̄ianissim⁹ imperator.qr fidē tam impie agitari videbat.indut⁹ cilicio sedens i interiori cubiculo p singl̄os dies flebat.

Qd videns misericors deus cōsolari lugētes z cōfirmare spem de resurrectōe mortuoz voluit.z thesauz sue pietatis ita p̄dictos martires suscitauit. Misit siq̄dē i coz c⁹dā burgēs ephesi.vt i illo mōte edificaret stabula pastorib⁹ suis. Cemētarijs ergo spelūcam aperiētib⁹ surrexerunt sancti.z seinuicē salutātes putabāt se vna tm̄ nocte dormisse. Et p̄diana tristiciā recordātes inꝛrogauerūt malchū q̄ eis mīstrauerat.q̄d de eis decius decreuisset. At ille rn̄dit. Sic diu sero. Quesiti sum⁹ vt ydolis imolem⁹.et ecce malū de nobis cogitat impator. Rn̄dit marian⁹. Deus scit q̄ nō sacrificabim⁹. Cūq̄z socios cōfortasset iussit malcho vt emptur⁹ panes ad vrbē descēderet.z plures q̄ꝫ beri panes afferēs.q̄d iussisset impator rediēs nūciaret Tollēs q̄ malch⁹.v.solidos de spelūca exiuit.et videēs lapides miratus ē.ꝓ aliud cogitās parū p lapidib⁹ cogitauit. Veniēs ergo timid⁹ ad portā vrbis.valde mirat⁹ ē videēs suppositū signū crucis. Vn̄ pgens ad alterā portā idem signū inuenit.vltra modum admiratus ē.oīnib⁹ portis signo crucis apposito.et mutata ciuitate.signās se ad primā portā rediit.se estimans somniare. Inde se cōfirmās z vultū operiēs vrbē ingredit. Et veniēs ad vēditores panū.audiuit hoīes de xp̄o loquētes. Et ampli⁹ stupefact⁹ q̄d ē ingt q̄ nemo beri audebat xp̄m noiare z nūc cū oīnes cōfitēt puto q̄ hec nō est ephesioz ciuitas.qr alit edificata est. ꝓ alia ciuitatem iuxta nescio. Et cū inꝛrogās audisset hāc ē ephesū.erraē veracit se putauit.z redire ad socios cogitauit. Accessit tn̄ ad eos q̄ panes vēdebāt. Et cū argēteos ꝓtulisset.mirati vēditores dicebāt adinuicē q̄ ille inueis ātiquū thesaurū inuenisz. Malch⁹ ꝯo videēs illos loq̄ adiuicē. putauit q̄ vellēt eū tbē ad ip̄atorē. z territ⁹ rogauit eos vt dimitterēt panes z argēteos retinerēt. At illi tenētes eū dixerūt ei. Unde es tu.qr thesauros ātiquoz impatoz inuenisti. Indica nobis z erim⁹ socij tecū.et celabim⁹ te. qr aliter celari nō potes. Malch⁹ ꝯo nō inueniebat q̄d diceret illis p̄ pauore. Illi ergo videētes eū tacentē.misso fune ī collo ei⁹ trahebāt eū p vicos vsq̄z ad mediū ciuitatis. Et exiit rumor ad oēs.q̄ quidam inueis thesauros ineisset. Cōgregatis ad eū vniuersis z ad mirātib⁹.satisfacē volebat eis q̄ nihil inuenerat. Et circumspiciēs oēs.a nemīe cōgsci poterat. Et ꝓspiciēs ī pp̄lm volebat aliquem cognoscē de cōsanguineis suis.q̄s veracit viuē putabat. Et nullum inueniens.stabat q̄si insanus.ī medio populi ciuitatis.

Qualit eoz resurrectōe diuulgata rursus obdormierūt. xxxij.

Quod cū audissent sc̄ī marī⁹ ep̄s.z antipat⁹ ꝓcōsul.q̄ nup̄ in vrbē aduenerat.mādauerūt ciuib⁹ vt eū caute adducerēt z argēteos.

Cūq̄z a mīstris traberet ad ecclias.putabat vere q̄ duceret ad impatorē. Ep̄us igit z ꝓcōsul mirātes argēteos. inꝛrogauerūt eū vbi thesaurū īcognitū inuenisset. At ille rn̄dit se nihil ineisse ꝓ de sacculo pentū suoz eosdē denarios hūisse.q̄d ei ꝯo nūc accidit se peit⁹ ignorare. Et inꝛrogat⁹ cui⁹ ciuitat̄ ēet.rn̄dit. Bn̄ scio q̄ h⁹ ciuitatis sū.si tn̄ hec ē ciuitas ephesioz. Procōsul dixit.fac venire pentes tuos.vt testēt de te. Quos cū noiassz z nullus eos cōgscēt.dicebāt se eū fingere vt aliq̄ mō euaderet. Et ait ꝓcōsul

Qõ credemus tibi q̃ ß argẽtũ pentũ tuoꝝ fuerit cuꝫ scriptura eius plusq̃ß.ccc.lxxij.annos habeat.et sit primoꝝ decij impatoris dierũ.et in nullo similes sunt argẽteis nr̃is. Et qũo parẽtes tui ante tantũ tempus fuerũt.tu ꝯo iuuenis vis decipe sapiẽtes ⁊ senes epheſi. Idcirco te iubeo legib̃ tradi.donec cõfitearis quid iue nisti. Tunc ꝓcidens malch⁹ ante eos dixit. Pro deo dñi dicite mihi quod vos interrogo.⁊ ego dicam vobis qd̃ est in corde meo. Decius imperator q̃ fuit in hac ciuitate vbi ẽ. Epus dixit. Fili ñ est hodie in terra q̃ decius noĩet.impator aũt fuit ante longũ tp̃s Et ait malch⁹.ĩ hoc dñe ita stupeo q̃ nemo mihi credit.ß sequimini me et ostẽdã vobis socios meos qui sunt ĩ mõte celio et ipsis credite. Hoc enĩ scio q̃ a facie decij impatoris nos fugim⁹.⁊ ego sero vidi q̃ ingressus ẽ decius ĩpator in hãc vrbẽ.si tñ hec ẽ ephesis cãtas. Tũc eps cogitãs ĩ seipo dixit ꝓcõsuli.q̃ visio ẽ quã de⁹ vult oñdẽ ĩ iuuene isto. Perrexerũt q̃ cũ eo et cãtatis plima mltitudo. Et ingress⁹ ẽ pu⁹ malch⁹ ad socios suos ⁊ p⁹cũ eps ingrediẽs inuenit int̃ lapides lr̃as sigillatas duob̃ sigillis argẽteis. Et quocato ꝓlo legit eas audiẽtib̃ et mirãtib̃ cũctis. Et videtes sc̃os sedẽtes ĩ spelũca et facies eoꝝ q̃ ĩ rosas florẽtes.ꝓcidẽtes glorifi canerũt deũ.statimq̃ eps et ꝓcõsul miserũt ad theodosiũ impatorem.rogãtes vt cito veniret.et mirabilia dei nup ostẽsa videret Qui ꝓtinus surgẽs de humo et de sacco in q̃ lugebat. glorificãs deum venit a cõstantinopoli epheſii. Et obuiãtib̃ ei cũctis.ascẽderunt oñes simul ad spelũcã ad sc̃os. Et mox vt sc̃i viderunt impatorẽ.resplẽduerũt facies eoꝝ sic̃ sol. Et ingress⁹ impator ꝓcidit ante eos glorificãs deũ.et surgẽs amplex⁹ ẽ oẽs.⁊ sup singulos fleuit dicẽs. Sic̃ video vos tanq̃ß si videre dñm resuscitantẽ lazarũ. Tunc dixit sc̃s marian⁹ ad eũ. Crede nobis q̃ ꝓp̃ te suscitauit nos deus ante diem magni resurrectõis.vt credas indubitãter q̃ resurrectio mortuoꝝ ẽ. Vere enĩ resurrexim⁹ ⁊ viuim⁹ Et sic̃ infans ẽ in vtero mr̃is ñ sentiẽs lesionẽ et viuit.sic̃ fuim⁹ viuentes iacentes ⁊ dormiẽtes ⁊ nõ sentiẽtes. Et his dictis videtibus cũctis inclinãtes capita sua in terrã obdormierũt.⁊ tradiderũt spũs suos sc̃m dñi impiũ. Surgẽs aũt impator cecidit sup eos flens.⁊ deosculãs eos. Et cũ iussisß fieri loculos aureos ĩ q̃b̃ mitterent̃.in ipa nocte apparuerũt impatori dicẽtes.⁊ sic̃ acten⁹ ĩ terra iacuerũt et ex terra surrexerũt.ita eos dimitteret donec eos deus iterũ suscitaret. Jussit ergo impator locũ illũ inauratis lapidib̃ adornari et oñes epos resurrectõem cõfitẽtes absolui.

De quibusdam euentibus et obitu theodosij et codice eiusdem. Sigibertus. .xxxiij.

ANno quoqz prenotato

ambrosius aurelius wortegerno incẽso prelũ cũ saxonib̃ cõmittit.hengistũ ducem captũ ꝓmit.ceteros intra ciuitates includit. Misericordiã poscẽtib̃ donat.⁊ terra eis intra scotiam delegata.fedus pacis cũ eis ꝓfirmat. Deinde reuocauit ciues.regnũ disposuit.leges sopitas renouat.ecclesias ꝛformat.ꝓsules statuit.atq̃ sepulturã cõsulũ q̃ in ꝓditione ceciderũt p industriã merlini miris lapidib̃ cõstruxit. Anno sequẽti german⁹ antisiodorẽsis cũ seuero treuerẽsi epo iterũ ad britãniam missus renascentẽ pelagianã heresim cõfutat. Anno sequẽti remig⁹ remensis nasci p̃nũciatus ex nomine p montanũ monachũ. Quo nato idem mõtanus qꝝ cecus erat de lacte cilinie mr̃is eius oc̃los suos liniẽs illumiatus ẽ. Anno sequẽti ĩ africa ex ardescẽtib̃ wandalis.ita vt libros dños exurerẽt.et de sacris palliꝭ ac vestibus vestes sibi facerẽt valerian⁹ eps octogenarius nojẽs diuĩa sacramẽta ꝓfanis tradere.a rege gẽserico oñi vrbe et dõmo exclusus reliquũ vite vsq̃ ad mortẽ nudus sub nudo aere exegit. Tandeꝫ theodosius impator obijt.cui marcianus cũ valẽtiniano successit.

Actor. Tẽpib̃ theodosij vt ait dic̃ ꝓsper theodosi⁹ liber oim legũ legitioꝝ principũ ĩ vnũ collatarũ edit⁹ ẽ.anno impij.ei⁹.xv. Qui hoc̃ in legib̃ codex appellat̃. Codicis aũt appellatio ad oẽs actores extẽdit̃.ß cũ codicẽ sine adiectõe audis impialis liber antonomatice intelligẽd⁹ ẽ. Iste liber q̃ dicit̃ codex cõposit⁹ ẽ ex cõstitutõib̃ antiq̃ꝝ principũ ĩ trib̃ codicib̃ cõgregatis.hermogeniano.theodosiano.gregoriano.et aliꝭ cõstitutõib̃ diuagantib̃ huc illucq̃ dispersis.

De ipso marciani ⁊ ꝓcilio calcedonẽsi. Sigibert⁹. .xxxv.

POst theodosium igitur

marcianus sumpsit imperium anno dñi.cccc.lij. mũdi sc̃z quartimillesimo.cccc.xv.et imperauit annis.vj.cũ quo valentinianus ãnis.v. Huius imperij anno.j.instãtia leonis pape iubente imperatore marciano cõgregata et habita est vniuersalis synodus apud calcedonẽ. In qua euticẽ cõstantinopolitanũ abbatem pronũciantem verbi dei et carnis vnã esse naturã eiusq̃ defensorem dyoscoꝝ alexandrinũ quondaꝫ episcopũ.vna patrum sentẽtia ꝓiudicauit. Nestorium etiã cõstantinopolitanũ quondam episcopum. olim in ephesina synodo damnatum iterum anathematizans cũ reliquis hereticis damnauit. Predicans eadem synodus christũ deum sic de virgĩe natũ. vt in eo ⁊ diuine et hũane nature substantiã esse fateamur. Hic decretũ est vt mater dñi maria nõ solũ xp̃otbocos sed etiã theotbocos credatur et appellet̃.ꝓpter nestoriꝫ blasphemias mẽtientis eam non deum sed hoĩem purum genuisse. Actor. In eiusdẽ synodi gestis legit̃.q̃ cum facta esset.iij.synodus calcedonẽsis.dc.xxx.patꝝ vbi erat sanct⁹ leo papa.disputãtib̃ hereticis cũ orthodoxis. dixerũt orthodoxi. Scribamus in carta fidem nr̃am et vos in alia vestrã.et ponamus eas cũ sigillis nostris sup corpus sancte eufemine.et firmemus corpis sepulcrũ coram imperatore et oremꝰ deum sc̃m fidem nr̃am et vos sc̃m fidem vr̃am vt deus maifestet nobis rectã fidẽ. Quo facto ieiunauerũt orthodoxi.et orauerunt per.vij.dies post hec abierũt omnes cũ impatore ad sepulcrum. Quod apientes viderũt sanctã tenentẽ in manu cartam orthodoxorũ.et carta hereticoꝝ erat deiecta sub pedib̃ eius. Ex gestis illius hec pauca exempta sunt. Non desinit p sordiculas quasdã malignus insidiari pietatis sequacib̃.sed semp̃ noui quiddã adversus veritatem indagat. Placuit nullũ vsq̃ß edificare posse neq̃ monasteriũ.neq̃ oratoriũ.absq̃ ciuitatis episcopi volũtate. in monasteriꝭ non esse suscipiendũ seruum ad monachũ faciendũ preter ꝓpriꝫ domini voluntatẽ. neq̃ monachos ecclesiasticis vel secularib̃ reb̃ cõmunicare. Nec licere clericũ duarũ pariter ciuitatum ecclesiꝭ militare. Clerici et monachi cõiuratores vel conspiratores ꝓprium amittũt gradum.hoc enĩ vicium etiam apud extrinsecas leges penitus amputat̃. Clericũ vel laycũ qui cp̃m accusat nõ suscipi debere.nisi p⁹ eoꝝ estimatio fuerit discussa. Intra tres menses epoꝝ ordinatõnes debere fieri. Placuit omnem ecclesiam habentẽ cp̃m etiã ychonomũ br̃e de ꝓprio clero. Oportet vt sit nũerosa seueritas sanctionũ.vbi ẽ licẽtia crebra culpaꝝ.

De persecutione bonoꝝ in gallia et expugnatõe eorũ .xxxvj. Sigibertus.

EOdem anno terremot⁹

pene assidui.et signa plurima ĩ celo ostendũt̃. Vespere ab aquilone celum efficitur rubeũ vt ignis intermixtis p igneũ rubore clarioribꝰ lineis ĩ hastarũ speciem deformatis.luna obfuscat̃.cometes appet.⁊ multa alia q̃ ñ esse ociosa oñdit istãs rerũ ꝓsequẽtia. Anno sequẽti attila bonoꝝ rex walameris ostrogothoꝝ regis ⁊ ardarici gepidaꝝ regis.et mltaꝝ aquilonariũ gentiũ sibi subiectarũ auxilio fult⁹ ⁊ a pãnonijs egressus occidẽtale impiũ inuadit cũ quĩgẽtis milib̃ armatoꝝ. Et p̃rio p totas gallias p eos tãta efferbuit dei indignatio. vt nullã oĩno ciuitatẽ castellũ vel oppidũ aliq̃ a furore eoꝝ potuerit tutari minutio Postremo aurelianis vrbem eis obsidẽtib̃.ad subsidiũ galliarũ aduolauit patricius romanoꝝ ecbius fultus ⁊ ipe theodorici wisigothoꝝ regis.⁊ meronei frãcoꝝ regis.aliarũq̃ gẽtiũ copijs militanib̃ cõserto ꝓlio in cãpis cathalamor q̃dã recessit.attilã tñ non vsq̃ ad internetionẽ deleuit. Cesa sunt ibi centũoctogĩta milia pugnatorũ.int̃ q̃s etiã cecidit theodoric⁹ rex wisigothoꝝ. Attila resumpta spe ex cebeij decessu repatriauit.mature r̃ditur⁹ supplẽto exercitu. Nichasi⁹ remẽsis eps cũ eutropia sorore a hunis martirizat̃. Actor. In gestis tñ eorũdẽ legunt̃ passi sub wandalis in hunc modũ.

De sancto nichasio remensi et eius sorore eutropia .xxxvij. Ex gestis eorum.

QEmpore quo zwandali

multas vrbes subuertẽtes p diuersas puĩcias nihil aliud q̃ß xp̃ianoꝝ sãguinẽ sitire videbãtur.clarebãt ĩ gallijs nichasius remoꝝ ⁊ anian⁹ aurel̃.põtifices magnis ꝓdigijs ac ꝓtutib̃ insignes. Qui meritis suis ac p̃cib̃ hãc irã indignatõis dei diu differre decertauerũt vt ꝓp̃lm interĩ ad pniam reuocarẽt at illi thesaurizãtes sibi irã nullaten⁹ eoꝝ salutarib̃ p̃ceptis obtẽpabant. Interea wãdali castrametãt̃ circa vrbẽ remoꝝ ⁊ oĩ regione deꝓlata xp̃ianos tãtũ velut deoꝝ suoꝝ inimicos ⁊ moribus paganoꝝ ꝓfanos oĩno delẽ cupiebãt. Vltio itaq̃ sbuersioĩs die illis circũq̃q̃ fortit̃ ꝓliãtib̃.ciues t̃rore pcussi.ad sãctũ nichasiũ ĩ oĩomb̃ ꝓstratũ cucurrerũt.int̃rogãtes q̃d vtil⁹ fieri decerneret aut fuituti gẽtiũ se tradẽ aut vsq̃ ad mortẽ ꝓ salute vrbis dimicare. Qui p̃sciẽs ex reuelatõe ostẽsioĩs dei vrbẽ peit⁹ subuertendã.cũ magna cõstãtia r̃ndit. Indignatõꝫ hãc nr̃is scelerib̃ ꝓuocatam nõ ignoramus. Quapropter ad flagella diuina cõpuncti nõ inuiti aut desperãtes.sed patiẽtes et deuotissime cum summa spe salutis nostre suscipiam⁹ mortis periculũ.quatinus ipsa mors presens nõ supplitium nobis fiat sed remediũ. Ecce ego quasi pastor pro ouib̃ mori paratus sum. Instantius oremus ꝓ inimicis

nostris salutem illis optãtes tanq̃ amicis. Sancta quoq̃ eutropia germana sua. expansis ad celum manib. plebem p vrib. ad martirij coronã excitabat. Dum ergo furibũdus paganor impetus irruit. vt sanct⁹ comitãte sorore cũ hymnis et cãticis spũalib. ad ostiũ basilice scĕe dei genitricis marie quã ĩ arcẽ sedis fundauerat eis occurrit. Porq̃ vt serratas acies vidit. manu silentium indicens ait. O nutibus diuis mistra fortitudo. q̃re cõtra naturã hũane cõditõis victoriã vĕe dignitatis in rabiem vertitis. nam veri iuris titulus quondã nobiliũ bellator inscriptus erat. pcere humilib. et debellare superbos. Et ecce plebs christiana deo suo humilis et deuota. vestris incõspectibus pstrata. remissionẽ peccator vsq̃ ad mortẽ obediens expectat. Penitemini ⁊ vos p scelerib. vestris deũ verũ agnoscẽtes. ne forte indignatio ei⁹ q̃ p vos filios fit ad correptõem salutis. vobis fiet stipendiũ tartarce dãnatõis Q: si oues meas pseuerãte ipietate q̃ritis trucidare. me primum pro ipsis victimã diuie maiestate libate. vt pariter digni beatitudine celesti mereamur inueniri.

De martirio vtriusq̃. .xxxviij.

Hisdictis cum ĩ oratione

pstratus versus huc decãtaret. adhesit paulimẽto anima mea. ilico ictu gladiatoris sequẽte capite trucidato verbum sanctitatis ab ore decollati nõ destitit. sed immortalitatis sentẽtiã quã petijt adimplẽdo impetrauit dicẽs viuifica me secõm verbũ tuũ. Sancta ꝓ eutropia videns circa se impietatem mitigatam et pulcritudiem suã quasi litib. paganor reseruatam. sup interfectorẽ sacerdotis insiliẽs ait. Heu tyranne crudelis magnum dei virũ indignis maĩb. iugulasti. ⁊ me tibi abutendã reseruas dina te iam iãq̃ sentẽtia dãnat. Tunc eũ ad martiriũ suũ p uocans saltu repẽtino raptis palpebris nõ femĩea ꝓtute. ꝑ diuia vltõne oculos eius vindex euulsit. et sic cõfestim gladios pseque tũ incurrẽ q̃ delectatõib. paganor assentiendo succũbere malẽs ilico cũ germano suo et ceteris palmã martirij sustinuit vel pmeruit. Uniuersa aũt expleta cede martirij inundante sacro sanguine terror subitus pseculores inuasit. q̃si dimicantes acies celestes videntes. horribilq̃ sonitu ipa ecclesia reboãte ita vt relictis spolijs vrbis p cõpita irreuocabilit aufugerẽt. Sicq̃ diu solitaria p manente ciuitate sub custodia tm angelica martirum ibi corpa seruabant. ita vt in noctibus a longe cernerent lumina. et suauissimi soni pro choreis supnarum virtutũ sideres audirent a multis carmia. Unde et ex reuelatõe diuie virtutis iã iamq̃ cõfortati cõciues paucissimi q̃ ad sepeliẽda sanctor corpa diuia p uidẽtia remãserãt. ad vrbem cũ ieunijs ⁊ oratõib. pperantes. ibiq̃ odorem suauissimũ hauriẽdo sentiẽtes gemitũ gaudio miscẽtes in locis cõgruis circa ciuitatẽ corpa sancta venerabiliter humauerũt. et extunc sine timore hostium dño attẽtius seruire decertauerunt. Actor. De scĕo aniano iam supi⁹ diximus. Sãctus aũt nicbasius vt legitur longe ante pdixerat dissipatõis galliarũ causas eĕ sodomitica pronitatẽ que futura erat interneto remensiũ ex satiritate scz et ocio ⁊ auaricia et carnis cõcupiscẽtia. Sigibertus Anno quoq̃ pnotato metensis epus auctor captiuat. sed hui⁹ cecitate percussis cum captiuis sue vrbis relaxatur.

Iterum de persecutione hunorum in gallia et de miraculo trinitatis in vnitate. .xxxix.

Dc excidum galliis im

pendere seruati⁹ tũgrẽsis epus lõge ante in spũ pui derat et rome a petro apl'o hoc iudiciũ dei inuitabile fore didicerat. Ideoq̃ relicta tũgrensi vrbe q̃ euertenda erat. ad traiectũ sedem epalem trãsposuit. Ex vita scti seruati. Theodorico itaq̃ vt dictũ est rege wisigothorũ pempto ĩ crastinũ gothis acerrime pugnãtib. p cede regis sui. timẽs ecbi⁹ ne si omnes hunos auxilio eor vicẽt nouos hostes ĩ rẽpublicã p uocaret. insipienti vsus ꝛsilio pliũ diremit attila tãq̃ leo insaniẽs liber dimissus infinitas strages p gallias dedit. tũgris diu obsessa capta et dirupta est. In portis remẽsiũ ipe satbanas sese ondit ductorez barbaror. Post hoc vẽtũ ĕ ad threcas vbi sanct⁹ lup⁹ vẽit obuiam attile et ait illi. Tu q̃s es q̃ vastas terras nras et gẽtẽ nram pturbas. Cui ille. Ego sũ attila flagellũ dei. Ad quã vocẽ sanct⁹ lupus iussit portas apiri dicẽs. Bene venerit flagellũ dei. Et induxit eũ in ciuitatẽ. Viro aũt mõ oẽs huni cecitate pcussi trãsierũt p mediã ciuitatẽ a porta ĩ portã neminẽ ledẽtes. Sigibertus. Pallulãte inĕ gallias arriana herese q̃ ieq̃les credẽs esse personas scĕe trinitatis. dicebat filium minorẽ esse pre. spm ꝓ scĕm minorẽ patre et filio. dominus errantes corrigit. ostenso plano miraculo deum in tribus psonis vnius et equalis esse substantie. nec debere ab indignis de diuinitate tractari. Naz vasatensi vrbe ab hunorum obsidione liberata p diuinum auxilium. cũ epus p gratiarum actione missam pro celebraret respiciẽs sursũ vidit desup altare quasi de camera templi cadere equaliter tres guttas equalis magnitudinis cristallo clariores. que simul defluentes et ĩ vnũ cõiuncte quasi vnam gemmam pulcerrimã effecerũt. Quã cum in medio crucis auree et gemmate posuissent. alie gemme ceciderũt. Deorsum ꝓ posita infirmis dabat sanitatem. Adorantib. ꝓ imagiem sancte crucis augebat deuotõem. quia pqs et mundis clara. impijs et immundis obscura videbat. Omnibus bellis famosius fuit bellũ qd candidatus sanctar .xj. miliũ virginũ exercitus bellauit duce sancta virgine vrsula. Actor. Harũ igitur vitam et passionẽ q̃iuis longe ante passe fuerint. vt in earũ gestis legitur. Hic placuit inserere. eo q̃ in hoc cronicor loco sigibert⁹ de his mentionẽ facit. nescio qua de causa. nisi forte quia sub persecutione hunorum passe sunt que maxime isto tempore videtur inualuisse.

De sancta virginem vrsula cum sociabus suis. .xl.

Ec igitur vrsula vnica fi

lia dyonocbi nobilissimi et ditissimi britãnorum principis. cum nondum nubilis a filio regis anglie ad nuptias peteretur. et patrem suum valde xpianum super hoc anxiari videret. qui deum metuebat si filiaz suaz iam deo deuotã nubere cogeret. et tyranni pagani feritatem timebat si ei filiam denegaret. diuinitus inspirata patri suasit vt tyranno assentiretur. ea tamen illi proposita conditione vt et ipse tyrannis .x. virgines genere forma et etate electas sibi traderent. et tam sibi q̃ singulis earum mille virgines subscriberent. et comparatis ad numerum ipsarum .xj. trienibus inducias triennij sibi darent ad dedicationem virginitatis sue. et ipse iuuenis baptizatus bis tribus annis institueretur in fide. nouo vsa consilio. vt aut difficultate proposite conditionis animuz eius a se auerteret aut hac opportunitate omnes coeuas suas secum deo dedicaret. Hac conditione libenter accepta iuuenis protinus baptizatus cuncta accelerari q̃ virgo petierat imperauit. Tunc pater virginis accepto consilio cautc preordinauit. vt filia sua quam tenerrime diligebat viros quorum solatio tam ipsa q̃ eius exercitus indigebat in comitatu suo discedens haberet. Cunq̃ congregari cepissent. multi ad spectãdum eas vndiq̃ cõfluxerunt. ita etiam vt quidem episcopi britãnie secũ irent. Inter quos pantalus epus basiliẽsis eas romã vsz pduxit. et inde reuersus martiriũ cũ eisdem suscepit. Sancta quoq̃ gearsina regina sicilie que virum siue regem crudelissimũ quasi de lupo fecerat agnum soror mauritij epi et darie matris sancte vrsule cum pater ipius vrsule secretum illud ei p litteras intimasset illa statim suspirante cum quatuor filiabus suis. babila. iuliana. victoria. et aurea. et puulo filio adriano. qui amore sororuz suarum vltro se ingessit peregrinationi. relicto regno in manu vni⁹ filij sui et duarum filiarum. vsq̃ ad britanniam anglicam nauigauit. eiusq̃ consilijs sacre virgines collecte et ordinate sunt. ⁊ sẽper ductrix earũ ad vltimũ cũ eis passa est martiriũ.

Qualiter romã nauigãtes a papa cyriaco suscepte sũt. .xlj.

Pxta cõdictum igitur

virginib. trienib. et sũptib. cõparatis. vt p triennium belli pludia cũctis mirãtib. faciẽtes. dũmõ cõcursib. modo discursib. interdũ fugam interduz bella simulant. omniq̃ genẽ ludor exercitate. nihil qd aĩo occurrisset intẽptatũ reliq̃rũt tandẽ sub vno die agente vento ad portũ gallie q̃ cycla dicitur. et inde coloniam sunt appulse. ibiq̃ ex angeli monitu qui eis futura predicebat romam tendentes. ad vrbem basileam nauib. a basilea vsq̃ ad romam pedib. profecte. ibi aliquãdiu morate sunt. Quarũ aduentu papa cyriacus valde letatus est cum omni clero suo. et eas cum honore suscepit. Nam et ipe de britannia natus plures cõsanguineas inter ipsas habuit. et ipe semp virgo pmansit. In ipsa nocte fuit ei diuitus reuelatũ se cum eisdem virginib. palmam martirij pcepturũ. Ipe ꝓ celans hoc apud se multas earũ baptizauit. que nec dum baptizate erant. Cum aũt opportunum tempus adesset. manifestauit voluntatẽ suã. ⁊ coram ecclesia resignauit officium dignitatis sue. cum post poncianũ papã regnasset ecclesiam anno vno et .xj. septimanis nonusdecimus post beatum petrũ. Sed cũ in hoc reclamarent omnes. ⁊ maxime cardinales q̃ eũ delirare putabãt. q̃ q̃i p⁹ fatuas mulierculas declinaret. nescientes monitõem angeli qui eũ vrgebat. ipse cõstanter pmanens in loco suo virum sanctũ qui anteros dictus ĕ ordinauit. vn de quia sedẽ aplicam inuito clero reliquit. nomẽ ipius de catbalogo romanor pontificũ idem clerus erasit. ⁊ ab illo tẽpore omnes gratiã quã prius in romana ecclesia habuerat sacer ille virginuz cõuentus amisit.

Qualit' idē papa mltiqꝫ alij magnates eis adiuncti sūt. .xlij.

CUm autem sic essent rome maximinus ⁊ african⁹ duo iniqui pricipes romani videtes magnā virginū mltitudiem ⁊ ꝙ multi ad eas ɔfluerēt. timuerūt ne forte p eas cresceret religio xpiana. Vn̄ cuꝫ exploraſſēt iter earū quo ire debebāt. missis nuncijs ad iuliū cognatum suū principē gētis hunorū. monuerūt eū vt educto cōtra eas exercitu ipas cū venirēt coloniā trucidaret. Exeūte itaqꝫ bt̄o cyriaco papa de vrbe cū pdictis virginibꝫ. secutus ē ipm vincētius pſbiter cardialis. ⁊ iacobꝫ q̄ de britānia patria sua ī antiochiā profect⁹. archiepatus ibi. vij. annis dignitatē tenuit. Et cū tūc beatū papā cyriacū visitasset. et de vrbe roma egressus fuisset. audiens de adūctu virginū ad ipas rediit. et se eis in itinere ⁊ passione cōiunxit. Mauritius q̄ꝫ lanicane vrbis episcop⁹. qui et ipe de britannia auunculus erat duarū virginū babile et iuliane. cū quibus sepult⁹ ē. Itē foillanus lucēsis eps ⁊ sulpici⁹ ravēnēsis epus. q̄ tūc romā pfecti. et inde sup hoc revelatōe diuina coloniā pperātes in occursū virginū q̄ nōdum redierāt prexerūt. et sic eis adherentes cum eisdē occisi sunt. Eucherius q̄ꝫ spōsus beate vrsule manens ī britānia anglica. p visionē a dño monit⁹ ē vt mrēm suā demetriā hortaret' fieri christianā. Nam pr̄ eius agrippin⁹ in p'mo āno quo baptizatus fuerat defūctus ē. ⁊ successit ei in regnū fili⁹ ei⁹ eucherius. qui et ipe ante illud triennū ex cōditione beate vrsule fuerat baptizatus. Cū aūt sacre virgīes a roma redirent nūciatū est illi eucherio vt exiret de terra sua. et occurreret spōse sue. vt cuꝫ ea in vrbe colonia palmā martirij obtineret. Qui cōfestim diuinis monitis acquiescēs mrēm suā baptizari fecit. et cū ipa ⁊ sorore sua gun la florētina iam christiana eis obuiās. cū eis martiriū suscepit. cuꝫ clemēte epo quē secū adduxit. Sed etiā marculus epus grecie cū nepte sua cōstātia filia dorothei regis cōstātiopolitani et fraudie regine. que cōstātia defūctis parētibꝫ nubēs cuidā adolescēti filio regis alterius ſꝫ āñ nuptias morte puēto virgitatē suā deo vouit. et sic cū pdicto epo romā veniēs. sic ille a deo p visionē monit⁹ fuerat venientibꝫ virginibꝫ se cōiunxit.

De martirio totius pdicte mltitudis apd coloniā. .xliij.

SImul itaqꝫ omēs isti cū multis socijs suis ⁊ sacris virgibꝫ ipo q̄ prius eūdi tenore reuerse sūt coloniā. ab hunis vndiqꝫ iā obsessam statimqꝫ barbari explorata re subito sup eas cū clamore irruunt et q̄si lupi in ouibꝫ seuiētes totā illā multitudiem occiderūt. Cuꝫ aūt ad beatā vrsulā ceteris iā iugulatis venissent. stupētes ei⁹ pulcritudiem manū et aīm represserūt. Ipeqꝫ pīceps sceleris in eius amore succēsus. putauit ꝙ eā blādicijs deliniret. Et cōfortās eaꝫ de nece virginū pmisi ꝙ eā sibi in cōiugio copularet. Sed cū hoc illa libere respuisset. ille nō ferens repulsā directa eā sagitta transfixit. et sic illa martiriū cōsūmauit. Erat aūt int' illas quedā virgo noie cordula q̄ ceteris virginibꝫ trucidatis. hūano timore sola in abdito nauis illa nocte dilituit. et in crastinū se spōte morti offerēs mor ictū tyrāni ferietis excepit. Vn̄ et ipa longo post tpe cuidaꝫ recluse apparēs. q: vna nocte sup hiierat. eiusqꝫ festiuitas cū alijs virgibꝫ nō fiebat. pcepit vt sic pridie beatarū virginuꝫ celebritas agit' ita sequēs dies bt̄e cordule laudibꝫ impēdat'. Passe sūt aūt hee virgies tpe antheres pape et maximini imperatoris. Anno domini. cc. xxxvij.

De quibusdā eaꝝ miraculis post transitū. .xliiij.

QUidam abbas impetrauit ab abbatissa colonie corpus vni⁹ sanctarū virginū promittēs ꝙ eam ad eccliam suā ferret et ī capsa argētea collocaret. Sed cū p annū integꝝ eā sup altare ī capsa lignea tenuisset. quadā nocte cū idē abbas cū cōuentu matutinas cātaret videtibꝫ cūctis virgo sc̄ta corpalit' desup altari descēdit. et iclinās maiestati p mediū chorū oibꝫ monachis inclinās exiuit. Stupefact⁹ abbas ad capsulā cucurrit. et ea nō inuēta coloniā pperans cū rei ordiēꝫ abbatisse dixisset corp⁹ virgis in tumba. vn̄ illd sūpserat inueīt. Cūqꝫ petēs veniā eandē vel aliā repetēt promittēs certissime ꝙ capsā pciosiorē facē. nō tardaret. obtinere nō potuit. Quidā ī religiōe cōuers⁹ cū has virgies vehemēter diligeret. quadā die vidit vnā virgieꝫ pulcerrimā sibi tūc ifirmo apparētē. et si se cognoscēt inqrentē. mirātiqꝫ ei⁹ gloriaꝫ ⁊ se nescire dicēti. Ego sū inqt vna virginū. erga q̄s tu habes tm̄ dulcedis affectū. Et vt inde mercedē accipias. si amore ⁊ honore nr̄i vndecies milies oratiōnē dn̄icā dixeris. ī hora mortis protectōꝫ ⁊ solatiū nos hebis. ⁊ sic virgo disparuit. Tūc ille q̄ꝫ cito potuit ꝫ pfecit. statiqꝫ mādās abbatem et cōuētū inungi se velocit' postulauit. Sꝫ dum abbas cū cōuentu eū inungeret. infirm⁹ subito exclamauit vt fugerēt. et venietibꝫ sacris virgibꝫ locū darent. Tunc abbas q̄siuit ab eo q̄d ꝫ esset. Et ille seriatim virgis pmissionē expones. recedētibus cū eis et paulopost redeūtibus. defunctus inuentus est.

De psecutione hunorum in ytalia et de morte attile regis ⁊ sepulcro sancti seruacij. Sigibertus .xlv.

ANno marciani .iii. attila ytaliā aggress⁹. oēs pene ei⁹ ciuitates aut diripuit aut incēdit. ad eū leo papa veīt. ⁊ nō solū salutē ꝫ etiaꝫ vt rediret obtinuit. Rex attila reqsit⁹ a suis. cur ei fuisset tā placabil'. Rn̄dit se nō fuisse eū reuentū. ꝫ senē quēdā venerabilē euagiato gladio sibi mortē minitātē nisi ei⁹ ī oibus explēt volūtatē. Anno sequēti attila wisigothos debellare aggress⁹ a thuricis mō vict⁹ rediit inglori⁹. Marciano impatori apparēs dn̄s ī somnis. arcū attile fractū esse ondit. Nec id vanū fuit. eadē qppe nocte attila ī nuptijs suis crapulat⁹. erūpēte p apoplexiā sanguie de naribꝫ ī lecto ē effocat⁹. Hernac filius ei⁹ post eū regnat. Ex vita sancti seruacij. Respirauit igit' mūdus tāta peste liberat⁹. Int' ista mala vastatis oibꝫ circūquaqꝫ locis. solū traiectū incolume remansit pcibꝫ sc̄ti seruacij seruatū. Eo tpe ī beati seruacij festiuitate aperto desup celo vsqꝫ ad tumulū pfectū in basilicā fulgurantis ignis columna a vespera vsqꝫ ad aurorā visa ē dimissa. ab indigenis q̄cūqꝫ aderāt. ⁊ ab aduenietibꝫ d lōginq̄. Quadā die eiusdē tectū basilice grauis ruina fuit. Qd cū coopire niterent'. nullo modo potuerūt. Nunq̄ꝫ tn̄ vel imber vel grādo vel nix sup sepulcrū eius cecidit. Itē quadā nocte inuentū ē sepulcrū ei⁹ mirabili pallio cooptū. angelicis vt credit' maibꝫ allato. Post sanctū seruaciū electus est presul in traiecto agricolaus. qm̄ tungris indignū episcopatu se fecerat.

De sancta genouefa virgine et ei⁹ infantia et qualit' vrbē parisi⁹ liberauit ab hunis. Sigibertus. .xlvj.

ANno marciani sexto genouefa virgo pariēsis mlta sanctitate p gallias claruit. Ex gestis ei⁹. Hāc bt̄s german⁹ cū sc̄to lupo ad britanniā pgens ad nemothoderēsem prochiā orandi gratia declinans. int' populū sibi obuiātem ī spū intuit⁹ ē. Et reqsito nomie eius et pentibꝫ pdicēs etiā mltos p eā pmia eterna pcepturos. q̄siuit ab ea vtꝝ vellet xpo ɔsecrari ⁊ intacta pmanere. Que respōdit se desiderio qd sciscitabat' adipisci. In cui⁹ memoriā dedit sāctus nūmum ereū. vt trās foratū collo suo suspēderet. habētem signū crucis. Et ne auri vel argēti vel margaritarū ornamētis collum suū vel digitos honoraret āmonuit ne celesti ornamēto pro eis puaret'. Tūc abijt itinē qd cepat. Et p⁹ aliqt dies cū mr̄ eius ad eccliaꝫ iret. pcepat eā domi remanē. Illa vo clamabat ei cum lacrimis. Ego fidē quā bt̄o germāo pollicita sū xpo me cōsolante huabo. et ecclie limia frequētabo. Io irata mr̄ dās ei alapā. statim orbata ē lumie p. ix. mēses. Tādē recordata testionij qd dederat pōtifex de filia. iussit ei affer aquā de puteo. Que pgēs fleuit sup marginē putei. q: ppt' eā mr̄ lumē amiserat. Deinde iplēto vasculo. facto signo crucis sup aquā mr̄i obtulit. Quā illa cum fide et veneratōe maibꝫ in celū extensis suscepit. ⁊ ex ea fomētans sibi oculos bis et ter lumē recepit. Cūqꝫ cum duabꝫ puellis iulico epo ad cōsecrandū offerret' et hoc iuxta numerum annoꝝ etatis eius diuinit⁹ compiens genouefā oibꝫ sublimiorē ait. Illam q̄ post tergū sequit' antepoīte. q: celitus hec iā sāctificatōꝫ adepta est. Parētibꝫ aūt defūctis hec pisius vrbē migrauit. et p tpus alīqd ita ē obsessa palisi vt corp⁹ eius triduo iā examie solis paululū genis rubētibꝫ custodiret'. Que cū denuo sanaret'. pfitebatur se in spū ab angelo in reqe iustoꝝ ⁊ ī supplitio impioꝝ deductam. Cūqꝫ hunoꝝ rex attila galliā vastaret. pisioꝝ cives pterriti facultates suas ī alias vrbes tutiores deferre nitebāt'. Quoꝝ matronas sc̄ta cōuocās suadebat ieiunijs orōibꝫ ⁊ vigilijs insistere, vt possent sic iudith ⁊ hester cladē euadere. Viros etiam eaꝝ ne bona sua a pisius auferrēt. eo ꝙ alijs vrbibꝫ vastatis pisius xpo ptegēte saluaret'. ppt' qd insurrexerūt in eā. dicētes pseudo prophetā. Et tractātibꝫ illis vt eā lapidarēt aut gurgite mergerent. aduenit archidyaconus ab antisiodoro referēs testionū bt̄i germani de ipa. ꝙ ex vtero mr̄is a deo electa fuissꝫ. Et ecce inqt eulogias. q̄s illi a sc̄to germāo relictas exhibeo. Tūc ciues dissipauerūt ɔsiliū. illa vo oroibꝫ suis pdictū exercitū ne pisi⁹ circūdaret abegit.

De austeritate vite eius ⁊ basilica sancti dyonisij quam edificauit. .xlvij.

QUintodecimo vero āno vsqꝫ ad quīq̄gesimū esca erat ei pāis ordeace⁹ ⁊ faba postqꝫ duas aut tres ebdomadas ī olla recōmiscens

edebat.a die dñica vsq̃ in.v.feria ieiunabat.et a.v.vsq̃ ī die dominico. Vinũ aĕ et q̃libet inebriãs nũq̃ potauit. Post quiqua gesimũ annũ suadẽtib ep̃is.ꝓpter obedientiã piscẽ et lac cũ pane ordeaceo edere cepit. Multa autẽ veneratõe kathulacẽsem vicum in quo beatus dyonisius passus ẽ dilexit .cui etiam deuotio erat in honore illius basilicã ꝓstituere. Suadebat presbiteros.vt faceret vnusquisq̃ collationẽ ad hoc edificiũ. Qui rñdẽrt. Erũt forsan puitati nostre vires edificãdi.sed coquẽde calcis copia deest. At illa spũsancto repleta vaticinãs ait. Egredimini queso ad pontem ciuitatis.7 que audieritis nunciate mihi. Qui egressi in plate a stabãt attoniti 7 ecce duo custodes porcoꝝ sermocinãtes quoꝝ vnus ad alterũ ait. Dum suis vestigiũ ob partus vagãtis legerem.inueni furnũ calcis mire magnitudĩs. Alter rñdit. et ego inueni ī silua sub radicib̃ arboris a vento euulse furnũ calcis.de q̃ nihil sublatũ credo vnq̃ esse. Qd audiẽtes p̃sbiteri gr̃as agẽtes reuersi sũt. Audiẽs etiã hec sãcta.lacrimis p̃ gaudio sinũ impleuit Accessiuit itaq̃ genesiũ p̃sbiterũ.vt in honore p̃dicti martiris basilicã cõstrueret.sicq̃ oĩb̃ ciuib̃ auxiliũ cõferẽtib̃ illa imploratẽ cõstructa est. In cui⁹ ope collectis carpẽtariis cũ potus deficeret accipiẽs secũ cuppã seorsũ ꝓstrata cũ lacrimis orauit. Deinde surgens facto signo crucis sup vas vsq̃ ad summũ poculo impletũ est.ex q̃ oparij vsq̃ ad cõsũmatõ̃ basilice vberrime potãtes gratias egerũt. Quadã nocte sabbati circa gallicãtũ egressa ẽ ad basilicã sãcti dyonisij.cereus ꝓ q̃ ãteferebat extinctus ẽ. Quo turbatis virgib̃ q̃ cũ ea erãt p̃ horrore noctis.sibi dari p̃cepit. Quẽ vt tenuit statim illumiatus ẽ. Sil̃r eodẽ tpe cũ in ecclia diu ꝓstrata in oõne surgeret.cere⁹ nõdũ igne cõtact⁹ dĩno nuto accẽsus ẽ in manu ei⁹ de q̃ et plures infirmi paululũ ī fide auferẽtes sanati sunt. Quedã mulier furata ẽ calciamẽta ei⁹.q̃ vt domũ veit exce cata ẽ.deinde ꝓstrata ad pedes ei⁹ veniam petẽs. signatis ab ea oculis visum recepit.

De amabilitate eiusdẽ et ip̃ius miraculis. .xlviij.

Ildericus etiam franco

rũ rex valde diligẽs eã.timẽs ne vinctos q̃s interimere cogitabat sancta eripet.ingrediẽs vrbẽ p̃sioꝝ portam claudi p̃cepit. Qd audiẽs sancta stati ad liberãdas aias prerit. Int̃ cui⁹ man⁹ ꝓp̃lo porta ciuitatis se sine claue reserauit.et sic regẽ cõsecuta ne vinctoꝝ capita amputarent obtinuit. Fuit etiã eo tpe beatus symeõ ī colũna quẽ negociatores eũtes 7 redeũtes ferũt de illa int̃rogasse.et eã venerat õe ꝓfusa salutasse. et se ī orationib̃ ei⁹ memorẽ esse poposcisse. Parisi⁹ eĕ oblati sunt ei energumini.ꝑ quib̃ ī basilica beati dyonisij ip̃a orãte vociferabãtur clamãtes ꝓpe iam esse q̃s sibi in solatiũ venire beata. B.precabat fortitan angeli vel martires. Que surgẽs 7 signãs vnũquẽq̃.curauit a spũ immũdo.vt fetor grauissim⁹ astãtiũ nares attingẽt. A die etiã epiphanie vsq̃ ad cenã dñi ī cella reclusa soli deo vacabat in oõib̃ et vigiliis.adueniẽs puella religiosa ad fores e⁹ magis curiositate q̃ fide pmota.q̃d sãcta in cella sua agebat scire volens statim lumẽ amisit. Quã sãcta post cõsũmatõ̃ m.xl.egrediens.oõne et signo crucis illumĩauit. In ecclia etiã beati martini turonẽsis cũ in angulo q̃dã orarẽt.vnus de psallentib̃ arreptus a demonio ꝓprios artus lacerabat. Cũq̃ beata B.spiũ immũdũ exire iuberet.7 ille p oculiꝝ ꝓgredi se minaret.impante illa fluxu vẽtris eiectus ẽ feda relinquẽs vestigia. Per idem tẽpus stans in aditu dom⁹ sue.vidit puellã in manu ampullã gestantẽ quã paulloante emerat 7 int̃rogato q̃d esset.vidit demonem sedentẽ in ore ampulle.et minãs insufflauit in eam.statimq̃ ps de ore ip̃i⁹ ãpulle cecidit. In territorio meldẽsi cũ ꝓpriam messem meteret.valde turbati sunt oparij ꝓpter imbrẽ imminentẽ. At illa ingressa tẽtoriũ qd̃ sine intermissiõe facere cõsueuerat cũ lacrimis ꝓstrata oratione obtinuit vt cũ in circuitu oĩm segetes pluuia rigaret nec messem nec eius messores gutta aliqua cõtingeret. Vixit autẽ plusq̃ lxxx.annis. Tantaq̃ sanctitate pollebat q̃ etiã ꝓphetie spũ plena Omnes q̃s morbos ab hũanis corpib̃ expellebat. Egentib̃ panes integros dabat.adeo vt eius puelle sepe ꝑtem panis quam ī cibano posuerãt nõ inuenirẽt. Hui⁹ natale celebrat̃.iij.nonas ianuarij.

De quibusdã gestis illius tẽporis. Sigibert⁹ .xlix.

Anno marciani. vi. maxi

mus tyrannidẽ arripuit.eudoxiã relictã valẽtiniani vi rapuit. Illa genserico ex africa inuitat.vt se a maximo eripiat. Genserico romã capit.oĩa diripit vt tñ ab igne cedẽt supplicijs hoĩm abstineret leo papa ab eo obtinuit p.xiij. dies roma despoliata genserico eudoxiã cũ duab̃ filiab̃ et multo ꝓplo captiuat.7 cãpanie vrbes oĩmi vastatõis genere exterminat. Inter hec paulinus nolanus ep̃us dum ꝑ captiuo filio vidue sevicariũ in seruitutẽ barbari subijcit.oĩes captiuos sue vrbis recepit.bis marciani tẽporib̃ Johãnem baptistã caput suũ duob̃ monachis reuelasse quidã describũt. Sup insulam britãnie stella mire magnitudĩs apparuit.cuius radio glob⁹ igneus draconi simil̃ adherebat. Ex cuius ore duo radij ꝓcedebant.quoꝝ vnus vlẽ galliam se extẽdebat.alter ꝓ o versus hibernia tendẽs in.vij. mĩores radios termĩabat̃. Eo tempore occiso aurelio ambrosio rege int̃rogatus merlin⁹ vates a fratre regis vther de stelle significatõne dixit eum illo sidere et igneo draconе signatũ. Per radiũ ꝓ o de ore draconis ꝓcedentẽ et gallias respicientẽ figurari filiũ eiꝑotẽtissimũ nasciturũ. Alĕo aĕ radio portẽdi filiã e⁹ filij 7 nepotes r̃gnũ britãnie succedẽtes essent habituri. Vther aũt audita morte fratris sui cepit dyadema insule.duosq̃ dracones ex auro iubẽs fabricari ad ĩstar ignei draconis.obtulit vnum in ecclesia.altero aũt ī ꝑliis ꝑ signo vtebat̃. Et ex eo tẽpore cognomẽtũ accepit vther pendragon.id ẽ caput draconis. Saxones ꝓ o post mortẽ aurelij a pactõne federis soluti.inuaserũt ciuitates et ꝓmontoria 7 ab albania vsq̃ eboracũ oĩmia vastabãt. Cum quib̃ rex ꝑliatus fugam cũ suis inijt sed nocturno tẽpore illos aggressus superauit Captisq̃ eoꝝ ducib̃ octa et eosa ceteros saxones dissipauit. Post hoc adamauit rex vxorẽ cuiusdã ducis.habuitq̃ rem cũ ea. de q̃ genuit celeberrimũ illum arcburũ et filiam nomine amã.

De morte valentiniani 7 marciani 7 impio leonis. .l.
Hugo vbi supra.

Interea valentinian⁹ im

perator factõne eradij spadonis ageciũ interfecit patricium. Sed nõ multo post idẽ valentinian⁹ a satellitib̃ ageciij dolo maximi comitis palacij ꝓfossus interijt.et mox ei⁹ inuasit imperiũ idem maxim⁹.eiusq̃ vxorẽ augustã vt dictũ est ī suum cõiugium trãsire coegit. Verũ hac incõtinẽtia nõ diu letatus est.nam post alterũ mensem a famulis regijs membratim dilaniatus et in tyberim ẽ ꝓiectus. Post cuius necẽ romani auitũ cesarem creauerũt cum q̃ marcianus impator vnanimitatis fed⁹ cõposuit. Sz cum ambo rem cõcorditer administrarent.publicã marcianus.vj.imperij sui ãno.vj.piter mense defũctus ẽ. Cui leo magnus successit. Sigibertus. Leo itaq̃ marciano successit. ãno dñi.cccc.lviij.mũdi sez quarti millesimo.cccc.xxj.7 regnauit ãnis xvj. Hic sup synodo calcedonẽsi singulorꝝ patrũ singulas sentẽtias requisiuit.et qz oĩm vnam esse cognouit eam fideliter tenuit. Hic cũ walamere ostrogothorꝝ rege fedus pepigit.7 theodoricum fratruelem eius puerũ octennẽ obsidẽ accepit. Hucusq̃ ꝓsper cronicã suam ꝓduxit.

De sancto symeone ãthiocheno et eius vita monastica. .lj.

O tempore symeon qui

cũ.xl.ãnis ĩclus⁹ ī colũna stetit mira sãctitate ãthiochie claruit. Ex gestis ei⁹. Hic ex vtero mr̃is elect⁹.cuz duodẽnis pascẽt oues p̃ris sui.videns ecclias relicto pecore cucurrit ad eã.7 iũgẽs se cuidã semi ait. Dñe p̃ q̃d ẽ q̃d legit̃. doce me rogo qz ydeota sũ 7 insipiẽs. At ille loquẽs ei de ꝓtutib̃ aie 7 cõtẽptu b⁹ seculi addidit q̃ licz virtutes a mlt̃us ī ecclia fideliť ipleant̃.ī mõasterijs tñ deo iuuãte faciũ⁹ exercẽt̃. Tũc ille cecidit ad pedes senis dicẽs. Vere ab hodie tu es mihi p̃ 7 mr̃.qz tu es magister bonoꝝ opũ. Ecce ego sc̃dm consiliũ tuũ vadã in mõasteriũ vbi de⁹ voluerit. Tũc exp̃osuit ei regulã 7 afflictõnes monasterij. suadẽs ei patiaz 7 ꝓseuerãtiã. Qui valedicẽs ei abijt ad mõasteriũ thiothei.7 ꝓficiẽs se añ fores mõasterij triby dieby et noctib̃ neq̃ comedit neq̃ bibit. Post hec egrediẽs abbas eleuauit euz. 7 q̃sita cã fuge: ille rñdit. Seru⁹ dei eĕ desidero. Obsecro vt me ī mõasterio tuo suscipias 7 fratrib̃ oĩb̃ deseruire iubeas. Suscept⁹ itaq̃ ab eo fuit ibi sex mẽsib̃.obediẽs humiliter fratrib̃. Alij aũt amane vsq̃ ad vesperã ieiunãtib̃ ille p⁹.vij.dies int̃dũ cibũ sumebat.ãnonas suas secreto paupib̃ irrogabat.quadã die egressus ad puteũ.fumẽ de palma restitutũ appẽdẽs.ī toto corpore suo ꝓstrixit a renib̃ vsz ad scapulas.quo tpis spacio putrefactũ ẽ corp⁹ de obligatõe funis. Qui vsz ad ossa ĩgress⁹ ẽ. ita vt foris vix apparẽt. Quadã die aliq̃ ex frib̃ inueniũt cũ cibũ suũ paupib̃ dantẽ.et dixerũt B abbati. Insup et q̃ fetor ꝑuissim⁹ ascẽdẽt de corpe ei⁹.vt null⁹ iuxta eũ stare possz.7 vermes stillãtes de corpore ei⁹ lectũ suũ ipleuerãt. Abbas ꝓ o cũ q̃rẽt ab eo ꝓuitatẽ.inclinato capite nihil rñdit. Vñ abbas irat⁹ iussit eũ expoliari vestib̃ Videsq̃ sũmitatẽ funis eminẽtẽ exclamauit dicẽs. Vñ nob̃ adueniſti o hõ.destruẽ vis regulã mõasterij vt video.qz nõ vis sicut ceteri cũ discretõe deo seruire.oro te recede hinc 7 vade q̃ vis. Luz grauitũ labore tulerũt de corpe ei⁹ funẽ.et curã illi⁹ egerũt.

De puteo in quo latuit et colũnis in quib̃ stetit. .lij.

Postea egressus ēde monasterio nullo sciēte. intrauit in putcū desertuz sine aq̄ vbi spūs immūdi habitabāt ⁊ ipa nocte reuelat abbati. q̄ multitudo populoz armatoz circūdaret mōasteriū clamās da nobis seruū dei tb moth ee. alioquī incendem⁹ te et monasterium tuū. qz ex aspascit hoīem iustū. Nō nūciauit abbas fratribus Simile etiā vidit ī alia nocte. et exp̄gefactus misit monachos ad querēdū eum et nō inuenerūt. p̄gensq̄ abbas cū eis. venit ad puteum et faciēs oīoem descēdit cū fratrib̄ in cū. ⁊ vi adduxerūt euz ad monasteriū. Fratres vo oēs p̄strauerūt se coram illo petentes veniā. ⁊ fecit ibi q̄si annū. Vn̄ post hec egressus occulte. p̄rexit ñ longe monte vbi claustrū de sicca petra edificauit. ⁊ ibi fuit annis trib̄. Et cōfluētes ad eū vicini. fecerūt ei colūnam cubitoz. iij. in qua stetit ānis. vj. Deinde colūnā. xij. cubitoz. in qua et puer stetit et rursū aliā. xx. in qua ānis. xxij. ⁊ rursus aliā. xxx. cubitoz in q̄ annis. iij. Et iuxta colūnas duas basilicas. Et multi egri virtute eius sanabant. et multi gētiles ad fidem cōuertebant. Post hec putrescēte fonore eius. anno integro stetit sup pedem vnū vermibus de alio decurrētib̄ p̄ columnaz in terrā. Anthoni⁹ vo q̄ hoc scripsit assistēs ei. secū dū p̄ceptū ei⁹ colligēs vermes ī terrā ponebat ei sursū. At ille ponens eos ad vlcera dicebat. Mādūcate q̄d vobis dōs dedit. Audiēs aūt basilicus rex saracenoz famā ei⁹ cū fide venit ad eū. Et orāte scto cecidit vermis de vulnere eius. quē ille currēs apprehēdit ⁊ tetigit ex eo oculos suos. Deinde apiens manū inuenit margaritā p̄ciosam. Cui sctus ait. O hō non p̄ meis meritis hoc fit ⁊ ꝓ fidez tuā datum ē tibi. Qui gratias agens abijt. Post septē annos mater eius visitās eū. ꝓhibita est. qz locuz mulier nō ingrediebat. Cui sanctus ait. Sustine me mater modicū. et videbim⁹ nos si deus voluerit. At illa solutis crinibus. trib̄ die b̄ et noctib̄ plangēs et deplcans eū et increpās. tandem de plāctu in somnū cōuersa est. Cūq̄ sctus oraret. p̄ ea tradidit spīm. Rursū fecerūt ei columnā. xl. cubitoz vbi stetit annis. vj. vsq̄ ad obitum suum.

De eiusdem miraculis. .liij.

Qvnc draco ingens iuxta eum habitabat ī pte aq̄lonis. vn nec herba ibi nascebat. Cui lignū intrauit ī oculū dextr. Venitq̄ cecus trahēs se ad ostium monasterij p̄stratus. totū se in giro cōpleuit et q̄si veniā poscens oculū dextrū iuxta columnā posuit trib̄ diebus nemini insidiāns. Tūc iussit sctus. vt de terra et aqua p̄funderet. Quo facto statim exijt de oculo eius lignū cubiti longitudinis. Qui videntes glorificauerūt deū. fugiētes tñ ꝓpter metum belue. At illa inuoluēs se ī mobilis p̄mānsit. donec omis pplus pertransiisz. Deinde surgēs adorauit ad hostium monasterij fere p̄ duas horas. et sanus reuersus ē in cubiculū suū nemī nocēs. Sz ⁊ mulier nocte bibēs ad ydriā in q̄ erat modicus serpēs trāsglutiuit eū. Et medicis nihil in ea p̄ficientib̄. post ānos multos adducit ad eum. qui terrā et aquā misceri iussit. ⁊ in ore ei⁹ poni. et statim exijt serpēs triū cubitoz p̄ os eius. Qui eadem hora crepuit. et ad multoz testimoniū suspēsus ē ibi. vij. die b̄. Aliqn̄ etiā periclāte populo et iumētis ꝓ defectu aque. oīomb̄ eius subito dirupta ē terra. ⁊ inuēta ē q̄si spelūca inestimabilis. habēs aq̄s salubres ad potandū vsq̄ in hodiernū diem. Quodā tpe quidaz de longe expectātes eius oōem. diuerterūt paululū ad arboris vmbraculū. Et videntes ceruam p̄gnantē q̄ p̄teribat. dixerūt ei per oīones sancti symeonis adiuram⁹ te. modicū sta. Que statim stetit. et apprehēdentes eā occiderūt. et mādūcantes ex ea statim obmutuerūt. Et currētes ad sanctū symeonē cū cozio fecerūt ibi duos annos. et vix aliqn̄ sanari potuerūt. Coriū aūt cerue in testimoniū ibi suspēderūt. Quidā etiā pardus ingens. vastabat homīes et ām̄alia loci illius. Jussit aūt vir dei de terra monasterij vt de aq̄ aspergi loca illa. Quo facto. postmodū inuenerūt p̄dum illū iacētem mortuū ibi. Suadebat etiā q̄s sanabat. ne iurarent p̄ nomen dei. ⁊ magis p̄ se humilē peccatorē. Ideo oēs populi oriētales et barbari illi⁹ regiones. p̄ ipm iurāt. Jonathas aūt latro flagiciosꝰ cum a militib̄ p̄seq̄ret. ingressus ī mōasteriū āplexat⁹ ē colūnam. ⁊ flens vehemēter req̄situs a scto q̄s esset ait. Ego sū ionathas latro pessim⁹ q̄ buc veni penitere. Et ecce ab antiochia officiales dicētes. Trade nobis inimicū qz bestie pate sūt ad deuorandū eum. Quib̄ sctus rndit. Nō possū. qz eū timeo q̄ misit euz ad me. qui maior vobis ē. Et p̄. vij. dies colūnā amplexās. ait ad scm̄ symeonē. Si iubes. ambulare volo. Qui respōdit. An itez festinas ad mala. At ille. Non dñe. Sed tp̄s meū iam impletū ē. Et cū ⁊ diceret. tradidit spm̄. Et ecce alijs officialib̄ req̄rētib̄ eum. respondit sctus. Qui illū huc adduxit. venit cū multitudie celestis milicie. et recōciliauit eū sibi. et sic cū timore abierūt.

De transitu eius et exequijs. .liij.

Qvadam aūt die. vi. sabbati. inclinauit se ad oīoem sic cōsueuerat. Et cū omis pplus expectasset eꝰ benedictōz p̄ tres dies. tūc ascēdit anthoni⁹ ad eū dicēs. Surge dñe benedic nos. Cūq̄ neq̄ vocē neq̄ flatū audiret. sed velut odoz aromatū de corpe ei⁹ exiret. flevit amare. et osculat⁹ oculos ei⁹ et barbam ait. Cui me derelinq̄sti dñe. ⁊ vbi doctrinā tuā angelicā req̄ramus. Quale respōsum dabo infirmis req̄rētib̄ te. aut q̄ amictu optam colūnā tuā. et obtristicā obdormuit. Tunc appuit ei vir sctus dicēs. Nō derelinquā colūnā hāc neq̄ montē hūc benedictū in q̄ illuiatus sum sed descēdēs satisfac pplo. ⁊ annūcia anthiochie qz requieui. Tu aūt ne cesses mistrare in loco isto. ⁊ deus tibi retribuet mercedē. Et exp̄gefactus iterū fleuit et ait. Quales reliq̄as tollā a te dñe in memoriā. Tūc motū ē corp⁹ ei⁹. magisq̄ timuit tāgere eū. Et descēdens celenter misit antiochiā ad epm̄. q̄ venit cū alijs trib̄ epis ⁊ magistro militū. Et extēderūt cortinas circa colūnā. et defixerunt vestimēta eius qz ꝓpter aurā cōfixa erāt. accipiētesq̄ eū. deposuerūt iuxta altare ante columnā. Moxq̄ colligētes se aues sup̄ columnā. volabāt q̄si p̄ luctu clamātes. ita vt magis accēderet plāctus pplī et iumētoz. Mōtes etiā ⁊ cāpi circa loca illa cōtristati sūt et resonabat plāctus p̄ milia. vij. ⁊ facta ē nebula tenebrosa vbiq̄ ad circuitū. Et vidit anthoni⁹ angelū visitantē corpus ei⁹. cuius vultus erat vt fulgur. ⁊ vestimēta eius sicē nix. ⁊ circa hora decimā septē seniores loquebāt cū eo. Misterū aūt ignorauit. Volens ergo papa anthiochenus aliq̄d de barba scti p̄ reliquijs tollere. extendit manū que stāti arefacta ē. Et mlte oīos fiebāt p̄ eo. donec sanaret. Tulerūt corp⁹ eius anthiochiā. et iurauit eps q̄ nēo q̄cq̄ de corpe ei⁹ cōtingeret. Et cū venisset ī vicū q̄ vocat meroe v. scz miliario ab antiochia. nullus eum mouere potuit. Quidam hō cū esset. xl. ānis surdus et mutus. eo q̄ violauerat sepulcrū mulieris quā dilexerat. subito p̄ijciēs se ante feretrū clamauit. Bene venisti mihi serue dei. qz tuus aduēt⁹ saluauit me. Et surgēs apprehēdit vnū de burdoīb̄ q̄ portabat feretrū. ⁊ sanus fact⁹ defuiebat ei oī tpe vite sue. Tūc oēs exeūtes de ciuitate susceperūt corpus cū hymnis ⁊ psalmis et lāpadib̄. portātes ī maiorē ecclīam. ⁊ inde in aliā ecclīaz q̄ vocat pnia. Multo aūt plures virtutes opat dñs ad sepulcrū ei⁹ q̄s q̄s fecerat in vita sua.

De q̄busdā euētib̄ ⁊ victoria vterpendragon. .lv.

Sigibertus.

Anno leonis. iiij. apud tholosā vrbē gallie. ex ei⁹ medio sāguis tota die largissimo fluxit riuo. Qz gothi p̄ portēto sue pditōis acceperūt. Anno eiusdē. vj. pictor q̄dā cū saluatorē ꝓ sūlitudiem ionis depingē voluisset aruit man⁹ ei⁹. Quē culpā cōfessū sanauit gēnadi⁹ eps cōstātinopoleos. Anno seq̄nti helise⁹ ꝓpheta (q̄ duplici helie spū plen⁹. mlt̄is ī vita claruit virtutib̄. ⁊ mortu⁹ mortuū hoīem sup̄ corp⁹ suū cāu iactatū. solo corpis sui attactu resuscitauit. et mlto tpe ī samaria vbi sepult⁹ ē multis claruerat miraculis vt p̄ter cetera ex demōes ibi fremētes varijs vocib̄. ab inuasis fugarēt corpib̄ (alexādriā trāsferrēt) Anno eiusdē. ix. vterpēdragon rex britonū diuturna infirmitate vexat. Et p̄ncipes saxonū octa et eosa q̄s tenebat in vinculis cū custodib̄ carceris fugerūt in germāniā. cōmouerūtq̄ inūerabilē armoroz manū. ⁊ reuersi sunt insulā vastaturi. Rex aūt ifirmitate decubās ducē belli posuēat generū suū. Sz ignauia ciuū atz superbia plurimū q̄dez eis nocebat hostib̄ aūt maiorē audaciā atz fortitudiez mistrabat. Cunq̄ dubia int̄ eos alternaret victoria rex vt hostes sua p̄ria deterreret se deferri ad p̄liū iussit. Qui posit⁹ ī vehiculo ⁊ ad bellū delat⁹. suos q̄dē aiauit. ⁊ hostib̄ risū fecit q̄ semimortu⁹ hō ad pugnā veniss. Cōgressu inito britōes victoriā obtinuerūt. saxonūq̄ duces octaz et eosā int̄fecerūt. Tūc rex hilaris effect⁹ tāq̄ sānitate recepiss. erexit se ⁊ ait. Vocabāt me semimortuū ambrones isti. ⁊ malo semimortu⁹ eos supare. q̄ incolumis supari. p̄stātius ēm̄ ē mori cum bonore q̄ cū pudore viuere.

De institutōe rogationū ⁊ victorijs arthuri. .lvj.

Anno eiusdem. xi. mamertꝰ eps viennēs clarui. q̄ letanias aū ascēsionē dñi instituit. hac d̄ cā. qz t̄remot⁹ ī vrbe viēna eccias domosq̄ euertebat. et feritas lupoz aliarūq̄ siluaticarū bestiaz toto anno p̄ vrbē vagātiū. boīes deuorabāt. Ad ⁊ palaciū regis die scto pasche celesti igne p̄sūptū. ad cladē int̄ū t̄roris addebat. Qui letaiaz rit⁹ a viēnēsi eccia ī oēs galliaz ecclias decucurrit. Mortuo aūt vterpēdragō rege. sublimat⁹ ē ī regno fili⁹ ei⁹ arthur⁹. Cui⁹ mirabiles act⁹ etiā ora ligue ve p̄sonāt pplo. licz plā cē fabulosa videāt. Qui mlta pbitate pollēs. cūctis se amabilē exhibebat qz cū virtute aī etiā mira libalitate affluebat. Porro aduersꝰ saxōes

scotos et pictos vario cõflictu vecertãs.tandẽ cõclusit eos ĩ q̃dã saltu.q̃ illi arboribꝫ ꝑ munimẽto cõtra britonũ tela vtebant. Qd̃ videns arthurus.iussit arbores ꝑ multa loca incidi.7 ĩ circuitu nemoris poni.vt liberos exit⁹ nõ habẽtes fame ibi deficerẽt. Unde cogẽte necessitate ad hoc cõpulsi sunt.vt licẽtiã.peterẽt redeũdi ĩ patriã suã.oia relicturi.et tributa cũ obsidibꝫ reddituri. Sz ĩ reditu positi pactõem ruperũt.et retroactis velis ĩsulã depopulari ceperũt. Arthur⁹ ꝯvo cõgregato exercitu.ꝓcessit cõtra hostes ĩ prelium.accictus gladio noĩe caliburno.et aureã galeã simulacro draconis insculptã capiti supponẽs clipeũq̃ in q̃ imago scẽe dei genetricis erat impicta hũeris ĩponẽs.lanceã q̃z q̃ reũ vocabat assumẽs. Cũq̃ pugna valida vtrimq̃ fieret.arthur⁹ ĩpetu facto in hostes occidit ex eis solo caliburno gladio.cccc.lxx.viros. ceteros aũt ĩ fugã cõuertit.pricipibꝫ eoꝝ ꝓstratis. Anno leoĩs.xiij.remigius fit remoꝝ epus. Saracenis egiptũ incursãtibꝫ ꝗ tpe.negociatores venecie corp⁹ scẽi marci euãgeliste ab alexãdria trãstulerũt ad veneciam.

De translatione sancti martini. .lvij.

In diebus sanctus per

petuus turonẽsis epus cernẽs ad sepulcrũ sancti martini fieri multa miracula.fecit magnã basilicã fabricari iuxta cellulã in q̃ corpus ipius q̃escebat.cãq̃ in ei⁹ noĩe dedicans trãstulit in illã scẽm corp⁹ ipius ꝓmonẽte pter et adiuuãte q̃dam sene venerãda canicie formoso.q̃ nec prius visus fuerat.nec postea cõparuit. Ex historia trãslatõnis eiusdẽ. Hic itaq̃ sanctus ꝓpetuus cũ ecclam scẽi martini mirifice ampliasset.et eã dedicare volẽs.scẽi martini corp⁹ trãsferre vellet.cõuocatis epis 7 ꝓsbiteris et clericis voluit hoc agere.iij.kl̃.iulij. Sed cũ vigilassent vna nocte.facto mane discoopto tumulo man⁹ opponẽtes.mouere sepulcrũ nõ potuerũt. Vigilata iterũ alia nocte.mane tẽptãtes nihil ꝓficiũt. Turbati igit cũ nescirẽt q̃d agerẽt.dicit eis vn⁹ ex clericis. Scitis q̃ p⁹ ꝗ triduũ natalis epat⁹ eius celebrari solebat.et forsitan tũc se vellet trãsferri. Tũc oẽs ieiunꝫ 7 oiorib̃ insistẽtes q̃rta die manus injciũt ꝗ penit⁹ mouẽ nõ pũt. Pauore q̃ nimio ꝯturbati.cũ iam tumulũ vellẽt tegere.appuit eis q̃dã pulcerrim⁹ senex.et ait eis. Usq̃quo turbamini 7 tardatis nõ videtis sanctũ martinũ patũ iuuare vos.si vos man⁹ apponat. Tũc iactãs pallium suũ.posuit mã⁹ ad sarcophagũ cũ aliis ꝓsbtis. Et statĩ cãtãtibꝫ clericis.ad conatũ senis cũ sũma facilitate sustollit 7 ĩ locoꝝ ubi nũc colit collocat. Cũq̃ ꝯpletis officijs venissẽt ad ꝯuiuũ reqrẽtes senẽ nusq̃ inuenerũt. Sz nec qsq̃ fuit.q̃ cũ de ecclia exire vidisset.

De ꝓspero et theodoro et libris eoꝝ. Hug.vbi s̃ .lviij.

Floruit eo tempore pro

sper vir aqtanice regionis.7 bẽti pape leoĩs notar⁹.nec nõ theodor⁹ epus ciuitatis.q̃ a cyro quõdã rege ꝓsarũ cõdita cyria vocat. Qui ecclĩastica scriplit historiã.a tide libro rũ eusebie sumẽs exordiũ 7 ꝑduxit vsz ad suũ.i.vsz ad imꝑatoris h⁹ leoĩs tꝑs q̃ 7 defuct⁹ ẽ. Gẽnadi⁹ ĩ libro viroꝝ illustriũ. Prosper aqtanice r̃gioĩs fmõe scolastic⁹.7 assertõibꝫ vineros⁹.multa ꝯposuisse dr̃. In q̃bꝫ ego croica noĩe ipi⁹ ꝑtitulata legi.ꝯtinẽtia a ꝓmi boĩs ꝯditõe iux̃ dinaꝝ scripturaꝝ fidẽ.vsz ad obitũ valẽtiniam augusti.7 captiuitatẽ vrbis rome a gẽserico wãdaloꝝ r̃ge facta. Legi 7 libꝝ ei⁹ adũs⁹ opuscl̃a cassiani.q̃ ecclia dei salutaria ꝓbat.ille ĩfamat velut nociua. Re ei vera cassiani 7 ꝓspi d̃ gr̃a dei 7 libero arbitrio sn̄ie.ĩ aliq̃bꝫ sibi iuenũt ꝛrie. Epl̃e leoĩs pape adnersꝰ euticẽ de vera xpi icarnatõe ad dr̃sos date . ab isto dictate credũt. Theodor⁹ cyrie ciuitat̃ ꝓuicie cyrie epus.a cyro ei rege ꝑsarũ ꝯdita fuat vsz hodie apd̃ cyriã nomẽ actoris.scripsisse dicit mlta.ad meã tñ noticiã ista sũt q̃ venerũt. De icarnatõe dñi adnersus euticẽ ꝓsbiterũ.7 dyoscoꝝ alexãdrie epm.q̃ bũanaz ĩ xpo negauit carnẽ fuisse.scripta fortia.ꝑ q̃ ꝯfirmat vt rõe 7 testionijs scripturarũ.ita illã verã materne ꝗstãtie carnẽ bũisse quã ex mre ꝗgie sũpsit.sic et verã deitatẽ quã ex na nascibilitate deo pre gignẽte ipe nascẽdo accepit. Extãt 7 historie ecclĩastice libri ei⁹ q̃bꝫ imitat⁹ eusebiũ cesariẽsez ꝯscripsit a fine libroꝝ eusebij vsz ad suum tꝑs.i.a vicẽnalibꝫ ꝓstãtini vsz ad impiũ leonis sub q̃ 7 mortuus ẽ. Actor. De opusculis ꝓsperi viri religiosissimi 7 prudẽtissimi duo tm̃ excerpta q̃ valde moralia sũt 7 vtilia.huic opi inserẽ volui. Unũ scz sniaꝝ.siue epigrãmatũ.q̃ liber ꝑtim metric⁹ ẽ ꝑtim ꝓsaic⁹. Alterũ ad iulianũ pomeriũ de vita ꝯtẽplatiua tres libros ꝯtinẽs. Utrũq̃ ex dictis bẽti aug.cõpẽdiose cõtractũ. Hec sũt q̃ q̃ de his moralia et electa breuit̃ excerpsi. De primo flores metricos 7 ꝓsaicos sigillatim ponẽs in hunc modũ.

De floribꝫ prosperi metricis. .lix.

Prosper in libro epigrammatũ metrice.

Quicunq̃z alium molitur
ledere primũ ipe se iaculo ꝑcutiet ꝓprio.
Nature quisquis ꝓprium nõ spernis bonorẽ.
In quocũq̃z hominũ quc tua noscis ama.
Sic tamẽ vt pranos vitet cõcordia mores.
Nullaq̃z sint pacis federa cum viciis.
Eternus vere solus deus oimq̃z creator.
Uita in se viuens permanet esse qd̃ est.
Uirtus ꝑteritis prior.vlterioriq̃z futuris.
Nil recipit varium.nil habet occiduum.
Multa diu summi differt patiẽtia regis.
Suspendẽs equi pondera iudicij.
Uerbere nõnunq̃z castigãs sic corda paterno.
Et curat medicus vulnera vulneribꝫ.
Laus vera in dñm.depromit̃ ore ꝑcantis.
Sic que voce fluunt.intima cordis habent.
Non ꝓdest cuiq̃z solis bona dicere verbis.
Ni pia mẽs habeat qd̃ bene lingua sonat.
Nam fari recte miserũ est.7 viuere praue.
Damnat vota malũ regula iusticie.
Est et in hac vita req̃es multis data sanctis.
Quorũ aĩmos mũdus nõ tenet occiduus.
Quos desideriꝫ nullis ꝑitura fatigant.
Et q̃bus oĩne bonũ ẽ xpc.et oĩnis honor.
Celestem ad patriã xpo redemẽte vocatus.
Uitam labẽtis tempis hospes agit.
Dumq̃z ad ꝓmissam requiẽ ꝓ nõ sua tendit.
Mũdane patit̃ multa pericula vie.
Que nũc obsessa aduersus nũc pena secũdis.
Aut frangit trepidos.obligat aut dubios.
Inter q̃s laqueos currentẽ ad gaudia vera.
Non capiet insidijs.cui via christus erat.
Mens nullos potent carnis cõpescere motus.
Ni fuerit christi semp amore potẽs.
Amplis incedit spacijs terrena voluptas.
Angusto virtus limite celsa petit.
Hac desiderij deus ẽ pietate colendus.
Iusticie vt merces tota sit ipe deus.
Culpare in quoq̃z q̃ nõ sunt nota malignũ est.
Presertim si q̃ cognita sunt bona sunt.
Non pateant faciles senis rumoribꝫ aures.
Que nescire iuuat.credere nõ libeat.
Ex operũ specie clarebũt intima cordis.
Quisque homis mentẽ spũs intus alit.
Spernũtur mundi prelia pace dei.
Non satis est dñi ꝑcepta euoluere lingua.
Is meminit legis.qui memor ẽ operis.
Scrutare legẽ possunt vtcũq̃z quieti.
Si mũdi a strepitu.libera corda iacent.
Doctrine dñi penetralia tempore isto.
Ad plenum nulli pnia sunt homini.
Semp em̃ superest scẽtis q̃ crescere possunt.
Et pfectoꝝ glia pricipiũ est. De eodẽ. .lx.

Doribus in sanctis

pulcra est cõcordia pacis.
Impia pars mũdi.pti est infesta piorũ.
Qui nõ cecidit.ꝓprijs si veribꝫ aptat.
Hocipo quo se stare putat cecidit.
Semp erũt qd̃ erant eterna gaudia vite.
Gaudẽdi qm̃ causa erit ipse deus.
Nec varios piet mot⁹ diuersa volũtas.
Unum erit in cunctis lumẽ et vnus amor.
Inq̃z bonis sũmis posita expientia felix.
Nec volet augeri.nec metuet minui.
Qui se pcẽtis.gaudet feliciter vti.
Infelix nimis ẽ ꝓsperitate sua.
Nullus em̃ est insons sola formidẽ pene.
Qui scẽm et iustũ nõ amat imperium.
Non merita obscurat.grãdia culpa leuis.
Et bona q̃ prauis nature ex dote supsunt.
Augent peccati ponderanõ minuũt.
Cum dat̃ iniusto peccãdi optata pẽas.
Ut mala mens praue qd̃ cupit efficiat.
Ira est magna dei q̃ multos sic q̃z punit.
Ut quibꝫ exultant crimibꝫ peant.
Et magis erranti ne pcant flagra timendũ est.
Quã ne non fiat.quod voluisse nocet.

Sola est innumeris armata superbia telis.
Cui possunt vires 7 bene gesta dare
Cuncta bonis prosunt.quo 7 mors ipsa beatos
Efficit.vt sumant premia pncipium
Mens illesa nihil violato in corpore perdit.
Inuitam carnis vulnera non maculant.
Nec crimen facti recipit non mixta voluntas.
Velle magis facinus cq̃ tolerare nocet.
Qui valet aduersis oneratam ducere vitam.
Et tolerare magis vult mala cq̃ fugere.hic magni est qnimi.
Non seruile grauat libera corda iugum
Solus peccator seruit malo.qui licet amplo
Vtatur regno.satis miser est famulus.
Cum mens carnali nimiũ dominante tyranno.
Tot seruit sceptris.debita quot vicijs.
Optima vota deo.quoq̃ est dator ipse fouent
Hoc sursum dignũ est ire.quod inde venit.
Tales a domino quales formamur amamur
Non quales nostris ertitimus meritis
Terrenorum auidos infima suscipient.

Adhuc de eodem. .lxj.

Vlire volens i qua sis rex
parte locandus
Discute quid timeas quid ve sit quid amas
Nam cuncti gemino nascunt fomite motus
Respondentq̃ suis germina principijs.
En miris opeq̃ signis ostendit actor.
Actoremq̃ suum condita queq̃ canunt.
Non semp vere est felix.impleta voluptas
Cum sepe iniusti sint mala vota animi.
Maiestate dei pcludit omne quod vsq̃ est.
Qua sine nil rex stare vl esse potest.
Hinc homo si recte famulat primus beret
Si resilit misero degit in exilio.
Fallaces curis semp torquent amoris.
Et mala mens nũq̃ gaudia pacis habet.
Ad patriam vite d noctis valle vocati.
Virtutum gradib scandite lucis iter.
Gratior est fructus quez spes pducior reddit
Altro obiectoq̃ vile aderit precium.
Qui dedit vt queras addet vt inuenias
Magnũ presidiũ est sacro libamine pasci
Si cor participis crimina nulla premunt
Ha pperent fontes.peccati abrũpere nodos
Ante diem mortis.dum locus est venie.
Quid iuuat in longũ causas pducere morbi.
Cur dubius expectat cras hodierna salus
Scimus correctis veniam non esse negandam
Sed nulli nostr est vltima nota dies
Quando peccati merito manus omnipotentis.
Omnia pcludens.artat vbiq̃ rerum
Vnum pfugium tutum est deus ipse timenti.
A quo descendens.ne pereat redeat
Conuerti nãq̃ ad dñm certissima vita est.
Pacem offensi querere sola salus
Qui terret parcit qui pcutit ipse medet.
Auere vis illi subdere quez metuis
Carnis virginitas.intacto corpore habet.
Virginitas anime est intemerata fides.
Magnũ peccatum est amor inoderatus habendi
Et plusq̃ vite sufficiat cupiens.
Si qua igit supant quoq̃ non indiget vsus.
Debilibus prosint.atq̃ iuuent inopes.
Quisqnis ei cupide non expendenda recondit
Que nulli tribuit.pauperib rapuit
Terrenis opibus cum diues gaudet iniquus.
Ceris se miserq̃ nescit egere bonis
Cum licz aduersis cessantibus omnia parcant.
Lege tñ mortis sit faciendus inops.
At bona iustoq̃ nullis obnoxia dãnis.
Hostes 7 furta.ignes 7 mare non metuũt.
Omnis virtutũ semp substantia salua est.
Inuitus christi munera nemo rapit.
Ha vrtitoq̃ auidis grauior tunc ira timẽda est
Cum sese remouent verbera iusticie.
Nam quid erit morbi quod non dominabit illi
Cui supa auxilium iam medicina negat.
Felices vere faciunt sempq̃ beatos.
De vero 7 summo gaudia nota bono
Nam mundi ex opibus breuis ac peritura voluptas.
Edita.ppetue semina mortis habet.
Non placeat vanis animũ subuertere rebus.
Pestiferisq̃ auida in mentem onerare cibis.
Cor mundũ 7 sapiens fructu virtutis alatur.
Et christi in nostro pectore regnet amor.

Idem d eodem. .lxij.

Omnem habitum mundi
totus deus implet 7 ambit.
Quem templo cordis mens pia semp habet
Non recto seruat legalia sabbata cultu.
Qui pietatis opus credit in his vetitum.
Nulla dies actus hoim non dãnat iniquos
Omnia pueniunt tempora iusticie.
Nec corrũpunt virtutib ocia sancta.
Cũ a peccatis libera corda vacent.
Libertas nulla est melior.maiorue potestas.
Q̃ seruire deo.cui bene seruit amor.
Absq̃ iugo posita ditionis amica voluntas
Que viget affectu non gemit imperio.
Ancipitis vite.qui vis superare labores.
Dilige quod semp verus amator habet.
Nam nihil est inter carnalia vota quietũ.
Nec pax sollicitis.nec modus est cupidis.
In solo est mens tuta deo
Lingua assentatrix vicium peccantis aceruat.
Et delectatum crimine laude ligat.
Fraudati non sunt sacro baptismate christi
Fons quibus ipsa sui sanguinis vnda fuit.
Et quicquid sancti fert mystica forma lauacri.
Id totum implet gloria martirij.
Tranquillam 7 vacuam curis sapientia mentez
Imbuit 7 placidi pectoris hospes erit.
Absq̃ dolore quidem nequeũt mala sueta repelli
Sed quos leserunt dulcia.amara norunt
Ad veniam tendunt.iusti pia verbera regis.
Ira breuis rectis gaudia longa dabit.
Nũq̃ bella bonis.nũq̃ discrimina desunt.
Et cum quo certet mens pia semp habet
Pulsant exterius diuersis motibus hostes.
Intus ciuile est 7 sociale malum.
Qui credunt veros verum cecinisse prophetas.
Et qui non dubitant verba manere dei
Qui christum passum penas crucis vltima mortis
In toto celsi patris honore vident
Quiq̃ ipsum multa cum maiestate tremendus
Expectant.pingui lampade puigiles
His sordent terrena:patẽt celestia.nec se
Captiuosq̃ suos temporis huius agunt.
Imperia 7 fasces indocti munera vulgi
Quasq̃ orbis sceleruz semina fecit opes.
Calcarunt.sancta celum ambitõne petentes
Querẽ nil cupiũt.pdẽ nil metuũt. Item de eodẽ. .lxiij.

Cum deus effectũ
pbus non pstat iniquis
Multũ pcedit.qd nocitura negat.
Nam iratus sineret.qd pbibet placidus
Nemo sue mentis motus nõ estimat equos.
Quod volunt homines.se bene velle putant.
Delitias iam nunc pmissi concipe regni
Virtute atq̃ fide quod cupis esse tene.
Esse volens.gaudere optans.scire abdita querens
Vt te non teneant vltima summa pete
Cum pia mens in laude dei supata laborat.
Gaude q̃ tantũ te bene vincit opus.
Quere bonũ 7 sine fine bono psiste reperto.
Querere non habeant talia vota modum.
Nam qui se nullo iaz munere credit egere.
Crescere nõ cupiens.pdit adepta tepens
Ferro.peste.fame.vinclis.ardore.calore
Mille modis miseros mors rapit vna homines
Quod sibi quis nõ fieri vult.non inferat vlli
Vindictam lesus nesciat exigere
Sperni non tumeat.spernere non soleat.
Non sua non cupiat.que sua sunt tribuat.
Quid rogo mandatis durum censet in istis

Aut quid ineſt quod non poſſit adire fides.
Exulta agnoſcens te verbi in carne renatum.
Cuius ſi pars es.pars tua chriſtus erit.
Quive dãnandi leges mala gaudia mundi
Promiſſum ad regnum ſe tibi fecit iter.
Ille deus rex celi terreq; creator.
Me ꝓpter ſacra virgine natus homo eſt.
Flagris verſa.alapis maxillas.ora ſaliuis.
Prebuit ⁊ figi ſe cruce non renuit
Me geſſit moriens.me victa morte reſurgens
Et ſecum ad patrem me ſup aſtra tulit.
Quid nam igitur tanta ꝓ ſpe tolerare recuſem
Aut quid erit quod me ſeparet a domino.
Ignem adhibe.rimare manu mea viſcera terror
Effugient penas membra ſoluta tuas.
Carcere ſi ceco claudar.nectarq; cathenis.
Liber in exceſſu mentis adibo deus.
Si mucrone paret ceruicem abſcidere lictor.
Impauidum inueniet mors cita vita breuis.
Non metuo exilium.mũdis domus omnibus vna
Sperno famem dñi ſit mihi ſermo cibus.
Nec mirabor opes.nullos ſectabor honores.
Pauperiem chriſto diuite non timeo.
Qua ſtetero aduerſis hac vtar mente ſecundis
Nec mala me vincent.nec bona me capient.
Nec tamen iſta mihi de me fiducia ſurgit.
Tu das chriſte loqui tuq; pati tribuas.
In nobis nihil audemus ꝗ fidimus in te.
Quos pugnare iubes.⁊ ſupare facis.
Semp agam grates chriſto dabo ſemp honorem
Laus dñi ſemp viuet in ore meo.

De floſculis eius proſaicis. .lxiij.

Idem in libro ſententiarꝝ proſaice.

Ic diligẽdi ſunt hoies vt

eorꝝ nõ diligant errores. Quia aliud eſt amare quod facti ſunt.aliud odiſſe qd̃ faciunt. Nulla dei opa a miſericordia vacant.qñ hoi ⁊ indulgentia ꝓſulit ⁊ flagello. Hñ loq; ⁊ male viuere.nihil aliud eſt q̃ ſe ſua voce dãnare. Qui nõ videt opa niſi bona.iniquũ eſt eum ex ſuſpitõne reꝓhendere. Qui deũ colit vt aliud q̃ ipm ꝓmereat.nõ deum colit.ꝗ id qd̃ aſſeq̃ cõcupiſcit. Qui legem diligit.ꝓbet ſe in oĩb iniq̃s id qd̃ ꝓtra legẽ eſt odiſſe nõ hoies. Nõ eſt putanda mala mors.quã bona vita preceſſerit. Bon⁹ etiã ſi ſeruiat liber eſt.malus aũt ⁊ ſi regnet ſeru⁹ ẽ ⁊ tot dñorꝝ quot viciorꝝ. Verius cogitat deus q̃ dicit. ⁊ ver⁹ ẽ q̃ cogitat. Nõ parua aũt noticie pars eſt.ſi ante q̃ poſſum⁹ ſcire qd ſit.poſſumus ſcire q̃d non ſit. Bone ſunt in ſcripturis ſanctis myſteriorꝝ ꝓfunditates.q̃ ob hoc tegunt ne vileſcant.ob hoc q̃runt vt exerceant.ob ꝗ apiunt vt paſcant. Nõ differenda eſt ad deũ ꝓuerſio. Qui em̃ penitenti indulgentiã ꝓmiſit. diſſimulanti diem craſtinũ nõ ſpopõdit. Oia q̃ timent rõnabilit declinantur. Deus aũt ſic timẽdus eſt vt ab ipſo ad ipm fugiat. Vana q̃rentib nihil ſufficit. Alienorꝝ quodãmõ retentor eſt.q̃ ꝓfutura pauperib inutilit hz. Paruũ eſt nulli nocere.niſi ſtudeas multis ꝓdeſſe. Oĩs infideliũ vita peccatũ eſt.⁊ nihil bonũ ſine ſũmo bono Nõ eſt deſperandũ de malis.ꝗ pro ipſis vt boni fiant ſtudioſius ſupplicandũ.qr nũerus ſanctorꝝ de nũero ſp auget impiorꝝ. Non facile inueniunt in aduerſitate preſidia.q̃ nõ fuerint ĩ pace q̃ſita.

Idem dicta ei⁹ de angelis ⁊ vita et̃na ⁊ vita ꝓtẽplatiua. .lxv.

Idem in ꝓlogo libri de vita ꝓtemplatiua.

Ractatio queſtionuꝫ ⁊ ſi

nõ inſtituit inuenientis qd̃ q̃rit aũm.exercet tñ q̃rentis ingeniũ. Scia ſicut ſine dono caritat̃ inflat. ita ſi ei caritas admiſceat edificat. Idem in libro ꝑmo. Angeli mali qr ꝓ ſeuerare cũ poſſent noluerũt.iuſto dei iudicio ⁊ voluntatẽ redeũdi ⁊ facultatẽ penit⁹ amiſerũt.ſicut in ſanctis angelis ecõtrario factũ ẽ vt q̃ fuit cũ deo ſuo manẽdi volũtas.fieret ꝓmanẽdi volũtaria felixq; neceſſitas.vt deo ſuo infatigabilit ⁊ amãt ſeruiãt. ita ꝓfecte beati vt nec cupiãt beatiores fieri vltra.nec valeãt. In illa celeſti patria ita patebũt ſingulorꝝ ſingulis mẽtes ſicut corꝑalib oculis ſubiacent facies corꝑales. Ibi etiã corꝑales oculos nihil creature viſibilis latebit.⁊ q̃cũq; ſpũs ire voluerit.ibi corꝑ⁹ erit ſine mora tpis aut impedimẽto põderis. Tũc filiorꝝ ꝓpentũ coniugũ miſeria beatos ꝓtriſtare nõ poterit.qr noĩa neceſſitudinũ corꝑaliũ que ꝗ noſtra fragilitas habuit.excellentia illius beatitudis nõ admittit. vbi oẽs q̃ fuerint vnũ corꝑ⁹ erũt ⁊ ſinguli de ſua vel ſingulorꝝ felicitate gaudebũt Vita ꝓtẽplatiua eẽ dr̃ rerꝝ latentiũ ⁊ futurarũq; notitia.ſiue vacatio ab omnib mũdi occupationib ſiue diuinarꝝ ſtudiũ lr̃arꝝ.ſiue qd̃ bis ꝓbat̃ eſſe ꝓfectius dei viſio.

De officio predicationis. .lxvj.

Ille cui verbi diſpenſatio

cõmiſſa eſt etiaꝫ ſi ſancte viuit.⁊ tñ ꝓdite viuentes arguere aut erubeſcit aut metuit cũ omnib q̃ eo tacente ꝓiunt perit. Et q̃d ei ꝓderit nõ puniri ſuo q̃ puniẽdus eſt alieno peccato. Mentior ſi nõ ꝑ ezechielẽ hoc dñs loq̃t̃ dicẽs. Speculatorẽ de. ꝛc. Paſtores dici volum⁹ nõ tñ eſſe ꝓtendum⁹ Officij noſtri vitam⁹ laborẽ.appetim⁹ dignitatẽ. Qñ peccantes diuites vel potẽtes ꝓſpicim⁹.nõ ſolũ nõ arguim⁹ ꝗ etiã veneram̃ ne nob aut mũera ſolita offenſi nõ dirigãt.aut obſequa deſiderata ſubducant. Itaq; impitie mee ac finis recordatus ingemui.⁊ volui ſarcina ẽpatus mei depoſita elongare fugiens.⁊ manere in ſolitudie ⁊ ibi expectare deũ q̃ ſaluũ me faceret.ap.ſ.⁊ eſſe. Hoc ſpecialiter doctor eccleſiaſticus elaborет.quo fiant q̃ eiꝫ audiũt ſanis diſputationib meliores.nõ vana aſſentatõne fautores.lacrymas quas vult a ſuis auditorib fundi ipe ꝑmitus fundat.⁊ ſic eos ꝓuctõe ſui cordis accendat. Tam ſimplex ⁊ aptus etiã ſi minus latin⁹ tñ diſciplinat⁹ ⁊ grauis dz eſſe ſermo põtificis.vt ab intelligẽtia ſua nullos quaſi impitos excludat ꝗ in oĩm audientiũ pectus cũ q̃dã delectatiõe diſtendat.

De auditu ꝓbi dei ⁊ modo corꝑipiẽdi ⁊ ꝓtẽptu ſeculi. .lxvij.

Ex libro ſecundo.

Vnt qui rõnẽ dictorꝝ ſed

dignitatẽ dicentiũ prauua examinatõe diſcutiũt.⁊ magis q̃s dicat q̃ q̃d dicat attẽdũt. et qd̃ facere aut fieri nolunt.dici q̃z ſibi faſtidiũt.paratiores aliq̃d doctrie etiã qd̃ ſcire cupiũt ignorare q̃ a ꝓſone inferiore coĝſcẽ.cũ veritas vñicũq; clãruerit nõ hũano ingenio ꝗ deo deputanda ſit. Ita peccatis diſſimilia ſunt adhibenda remedia ſicut ex diſſimilib cauſis veniunt ipa peccata. Argue coequales.obſecra ſeniores.increpa iuniores in oĩ patia ⁊ doctrina.qr leuit̃ caſtigat⁹ exhibet caſtiganti reuerẽtiã.aſpitate aũt nimia increpatõis offenſus.nec increpatõz recipit nec ſalutẽ.q̃n potius tales plerũq; mole triſticie ſup modũ guati ſuccũbunt ⁊ ſanctorꝝ oĩm vult⁹ ꝑ quos poſſunt reſtitui deo refugiunt.aut certe ad oẽm peccãdi impudentiã exacerbati ꝓſiliunt. Tidiu q̃s pcꝫa ſua q̃ noſſe ⁊ deflere deb⁹ ignorat.tãdiu curioſe alienа ꝓſiderat. Qr ſi mores ſuos ad ſeip̃m ꝓuerſus aſpiciat.non requirit qd̃ in alijs reꝓhendat.ꝗ in ſeipſo qd̃ lugeat. Proĩde fratꝝ vicia nõ debem⁹ facile accuſare.ꝗ gemere.vt inuicẽ onera nr̃a portantes legẽ chriſti poſſim⁹ implere.q vtiq; nõ accuſauit peccata noſtra ꝗ tulit. Huc accedit q̃ ⁊ peccata ipſa ſic habẽt̃ occulta vt aliena nobis vel noſtra alijs.vt plerũq; ⁊ ſanct⁹ inter peccatores lateat ⁊ famã ſancti peccator obtineat. Expedit facultates eccl̃ie poſſideri.⁊ ꝓprias ꝓfectõnis amore ꝓtẽni. Nam ⁊ ſanct⁹ paulin⁹ ingentia ſua p̃dia vendita paupib erogauit.ꝗ cũ poſtea fact⁹ eẽt eps nõ ꝓtẽpſit eccie facultates ꝗ fideliſſime diſpenſauit.ſic ⁊ ſanctus hilari⁹.ꝗ vterq; nõ vt poſſeſſor ꝗ vt ꝓcurator poſſidebat ec̃leſie facultates. Scientes eĩ nihil aliud eſſe res eccleſie niſi vota fideliũ.precia peccatorꝝ.⁊ patrimonia paperꝝ.nõ eas in vſus ꝓprios vt ꝓprias vendicauerũt.ꝗ vt ꝓmẽdatas paupib diuiſerũt Hoc eſt poſſidendo ꝓtẽnere nõ ſibi ꝗ alijs poſſidere.⁊ qd̃ habet eccleſia cuꝫ oĩb nihil hñtib habere cõe. nec inde aliq̃d eis q̃ ſibi ſufficiunt erogare.cum nihil aliud ſit hñtib dare q̃ pdere. Nec illi q̃ ſua poſſidentes dari ſibi aliq̃d volũt.non ſine grãdi peccato ſuo vñ paup victur⁹ erat accipiũt. Ipſi q̃q; pauꝑes ſi ſe poſſunt ſuis artificijs aut laboribus expedire.nõ debent preſumere quod debet debilis ⁊ infirmus accipere.

De ſuaui iugo chriſti ⁊ abijciẽdo iugo ſeculi .lxviij.

Al que nolum⁹ obſeruare

non impoſſibilitas facit dura ꝗ voluntas.in vſum veniant ⁊ neminẽ ꝓturbent. Ille nobis ſunt ambiẽde diuitie que nos ornare poſſint pariter ⁊ munire.quas nec acquirere poſſum⁹ inuiti nec pdere. Hę ſunt diuitie ꝓbtũ.facultates pauperꝝ.patrimoniũ em̃ cordiũ diuitie incorruptibiles morꝝ.q̃b non abũdãt niſi q̃ carnalib.ſcz diuitijs ex corde renũciãt. Boni ꝓpales amiſſio fit iuſti exercitiũ.⁊ iniuſti ſupplicũ.qr ⁊ iuſtus celeſtium deſiderio capt⁹ oĩa ꝓpalia.ſiue hẽat ſiue amittat oĩno nõ ſentit.et iniqu⁹ qd̃ cũ delectatõe habuit ſine dolore nõ pdit. O facin⁹ inauditũ.ſuaui iugo chriſti ꝓtẽpto.ferreũ cupiditatis impũ voluntaria mentiũ inclinatõe ſuſcipim⁹. ⁊ abiecto dñi nr̃i leui onere qd̃ ſubiectos ñ onerat ꝗ honorat.nõ dep̃mit oĩno ꝗ ſublevat.plũbeũ põd⁹ nr̃is ceruicib aggregã⁹.qd̃ cit̃ depõi põt q̃ ferri.qr ipa cupiditas ꝓtẽni pẽ facil⁹ q̃ expleri. Proĩde quẽ poſſidẽdi delectat-

ambitio. deus qui possidet oia que creauit expedita mente possideat. ⁊ in eo habebit quecũq; habere sancte desiderat. Et q; nemo possidet deum nisi q̃ possidet a deo. sit ipse ꝑmitus deo possessio ⁊ efficit ei deus possessor ⁊ portio. Quid aũt vltra q̃rit cui suus ꝓditor oia fit. aut quid ei sufficit cui ille nõ sufficit. Igit qui vult deum possidere renũciet mũdo. vt sit illi deus beata possessio Quid est ambulare sicut deus ambulauit. nisi ꝓtẽnere oia. ꝑspa que ille ꝓtempsit. nõ timere aduersa q̃ ꝑtulit. libent facere q̃ fecit. docere q̃ docuit. sequi quo ipse ꝓcessit. Nihil ꝓtra abstinentiam faciũt q̃ vinũ nõ ꝓ ebrietate ꝗ ꝓ corpis salute ꝓcipiũt. Si q̃libet adueniente ieiunio intermisso reficiat. non soluo ieunium ꝗ impleo caritatis officiũ. Ipsa cõtinuatio ieiuniorũ nisi fuerit q̃ res exigit ꝓtermissa. ⁊ me inflat ⁊ fratrẽ cui caritas iubet seruire ꝓtristat. cuꝫ sine abstinẽtia quelibet hoiem catholicũ sola caritas ꝑficiat ⁊ oia abstinentia sine adiũctõne caritatis aut ꝓdat aut pereat.

De ypocrisi ⁊ inuidia ⁊ pudicicia quoq; ⁊ supbia. .lxix.

Sicut virtus animaꝫ sibi veraciter inherẽtẽ si fuerit vera iustificat. ita simulata ꝓdẽnat. dupliciterq; rea est aia si ⁊ bonũ nõ faciat vñ spũaliter viuat. ⁊ appetat similitudinẽ boni sub qua male viuat et lateat. Supbi vult se ꝓstantem credi. ꝑdigus liberalẽ. auar⁹ indigentẽ. temeran⁹ fortẽ. inhuman⁹ parcũ. gulosus hũanũ. ignau⁹ quietũ. timidus cautũ. Impudentia sibi fiducie nomẽ ascribit. ꝑcacitas libertatis. appellatõꝫ obtendit. Eloquentiã ꝓbositas fingit. ⁊ curiositatis malũ sub spũalis studij colore delitescit. Inuid⁹ alienũ bonũ. suũ facit inuidendo suppliciũ. Tantos inuidus habꝫ iusta pena tortores. quãtos inuidiosus laudatores. Inuidiosum eũ facit excellẽtia meriti. inuidũ pena peccati. Quosdã pudicos aut ꝑpatio corporis facit. aut timor supplicij ꝑpalis ab impudicicie actõe suspẽdit. aut occasio negata destituit. Sꝫ lꝫ necessitate pudici sint nõ volũtate. tñ ⁊ ꝓmi si de bũficio nature sue deo gratias agant. ⁊ secũdi ⁊ tercij si pudice viuere ꝓsuescunt. in ꝓtutẽ de necessitate ꝑficiũt. ⁊ paulatim ipsi⁹ pudicicie delectatione crescente pudici veraciter fiũt. In q̃busdã supbia tam apte regnat. vt nec dignet se occultare nec valeat. quorũ etiã ipse habitus ⁊ incessus cerui erecta. facies torua. truces oculi. sermo terribilis. nudã supbiam clamãt. Hi quos supbe mẽtis tabes purulenta corrupit. seniores suos nõ obseruãt impata. ꝗ indicant. de suis negligentijs obiurgati aut rebellãt insolenter aut murmurãt. De loco superiori disceptãt. ꝓferri se melioribꝫ etiã imprudent affectãt. simplicitatẽ spũalũ fratrũ irridenter exagitãt. snias suas ꝓcaciter iactãt. obsequia delata fastidiũt. negata ꝑtinaciter querũt. Mõt intentõe ꝑtinaciã. in corde duriciã. in sermocinatõne iactantiã. In bũilitate fallaces. In iocatõe mordaces. In odio ꝑtinaces. Ad op⁹ bonũ pigri. ad coionẽ seri. ad obsequiũ duri. Ad exequendũ q̃d nesciũt ꝓmpti. ad fraterna obsequia inhumani. Temerarij in audiẽdo. clamosi in loquẽdo. fastidiosi in audiendo. ꝓsumptuosi in docendo. efferati deformiter ĩ cachinno. Ingrati beneficijs. inflati obsequijs impiosi abiectis.

De inuidia ⁊ vana gloria. .lxx.

Inuidi sancte viuentium merita sua. faciũt inuidendo peccata. et q̃cq̃d hõi fieri vel dici a sanctis audierint. aut oino nõ credũt aut in malum male interp̃tando ꝓuertũt. ⁊ oẽ malũ q̃d de illis mẽdax fama iactauerit statim tanq̃ ꝗ si ipsi viderint credũt. ac feraliter eis q̃ illud nõ verũ esse ꝓbauerint. ꝓtradicũt oẽs suos emulos fingunt quorũ ꝑfectu deficiunt. Inimicicijs gratuitis ardent. deprehendi pectoris sui maliciã timent sp amari. nũq̃ certi. amici dyaboli. inimici sui. oibꝫ dolosi. ad gaudẽda anxij. ad plangẽda leti. vtrobiq; puersi. Inter amicos discordias seminãt. opinionẽ bonorũ mẽdacijs decolorãt. odiorum sibi occasiones prauis suspitionibus decolorant. velut amici in obsequio. hostes in animo. continentes in ꝓbo. turpes in facto. Considerate obsecro qualiter inuidos punitura sint mala sua. quos etiã bona puniũt aliena. vbi poterunt fieri boni q̃ sunt in bono mali. aut q̃n malis bñ vsuri sunt q̃ mali bonis vti nõ desinũt. Quis eñ poterit subuenire q̃ se sibi exhibꝫ inuidendo carnificem. Vanitas est inflata quedã circa delectationes varias animi languẽtis affectio. potiẽdi bonoris auida sit ⁊ nescia. morbo excellẽtie inanis afflata. caua morbida. turbulẽta. animorũ leuiũ dña. male fundatis oibꝫ blanda. repugnantibꝫ fumea capiẽdis seductoria. captis inuicta. Hec vanos hoies afflatus sui vento circũfert q̃ se d̃ opibꝫ quorũ sibi ꝓsci nõ sunt turpit iactant. ⁊ ab omnibꝫ se ꝑdicari affectant. salutationibꝫ occurrẽtiũ gaudent adolatoribꝫ suis fauent voluptatibꝫ parent. gestiũt docere q̃d nesciũt. credi de se sublimia volũt. delectabilia grauibus anteponũt. in ꝓmissione veloces. in exhibitiõe mendaces. in ꝓbo graues. vbiq; fallaces. leti ad ꝓspa. fragiles ad aduersa. inflati ad obsequia. antij ad obꝓtobria. ĩmoderati ad gaudia. difficiles ad honesta.

De timore supplicij ⁊ amore dei. .lxxj

Illa res sic nos ab omni peccato seruat ĩmunes sicut timor supplicij ⁊ amor dei Ad penaꝫ que peccanti debetur mens anteq̃ peccet aspiciat. ⁊ nulla eam ad peccandũ delectatio corporalis inclinat. Cogitate quale malum sit ab illo gaudio diuine ꝓtemplatõis excludi. beatissima sanctorũ oĩm societate priuari. morti vite eterne. ⁊ morti viuere sempiterne. ꝓfundo gehenne fluctuanti immergi. edacissimis vermibꝫ inet̃nũ dilaniari nec finiri. exundantis incẽdij terribilis crepit⁹ pati. baratri fumantis amara caligĩe oculos obcecari. nõ sentire in illo igne q̃d illuminat. sentire q̃d cruciat. Hec ⁊ multa similia cogitare. nihil aliud est q̃ vicijs omnibꝫ repudium dare. ⁊ oia carnalia blandimenta refrenare. Caritas est recta voluntas ab oibꝫ terrenis ꝓsus aduersa. ⁊ deo inseparabiliter vnita igne quodaꝫ spũssancti a quo est ⁊ ad quem refert incensa. in q̃na menti oĩs extranea. sup̃ oia que carnaliter dirigunt excelsa. affectõnũ oĩm potentissima. summa bonarũ actõnũ. salus morũ. mors criminũ. vita virtutũ. virtus pugnantiũ. palma victorũ. aia scẽarũ mentiũ. causa meritorũ. ꝓmiũ ꝑfectorũ. quam fides ꝓcipit. ad quã spes currit. cui ꝓfectus oĩm seruit. Quidam honesta ꝑdicare nõ cessant. nõ vt auditores eorũ predicatõe ꝑficiant. ꝗ vt ipi videãt curare que predicant. ⁊ hoc mõ turpitudinẽ sue puersatõnis obnubilent. Quid est diligere deum nisi occupare illi aĩm cõcipere fruende visionis eius affectũ. peccati odium. mundi fastidiũ. diligere etiam ꝓximũ quem ipse cẽsuit diligendũ. in ipso amore seruare modũ ⁊ ordinez legitimũ. Proximos aũt sicut nos diligim⁹ si nõ ꝓpter aliquas vtilitates vt affinitates vel ꝓsanguinitates. ꝗ ꝓpter hoc tñ q̃ nature nostre participes sunt diligam⁹. Nam si ꝓpinquos nostros q̃uis turpes ⁊ incompositos pluscq̃ quoslibꝫ sanctos a sanguine nostro extraneos diligim⁹. grauiter in eorum tali dilectatõne peccamus. Hec est autem ꝓximi tota dilectõ. vt bonum q̃d tibi conferri vis ꝓferas ⁊ ꝓximo.

De temperantia ⁊ iusticia. .lxxij.

Temperantia est virtus q̃ libidines frenat desideria sancta multiplicat. oia intra nos ꝓfusa ordinat. ordinata corroborat. mentẽ placida tranquillitate cõponit. ⁊ ab omni vicijorũ tempestate defendit. Temperantie est q̃ loquenti seniori p̃stamus silentium. q̃d ipsi⁹ ad loquendũ prestolamur imꝓtũ. q̃ nõ attollim⁹ ĩmoderatum in collocutõnibꝫ sonũ. q̃ visu ꝓtũpere non audemus in cachinnuꝫ. q̃ nulli detrahimus. nec detrahentibꝫ acq̃iescimus. ꝗ nec detrahẽtes equanimiter sustinemus. q̃ ad hoc alios viles videri volũt vt se cõmendẽt eorũ cõpatõe quos carpũt. ⁊ videant ea in se vicia ñ habere q̃ maliciose in alijs reꝑhendũt. Ex iusticia manat eq̃tas. q̃ facit vt nos oĩm necessitates hoĩm nr̃as esse dicam⁹. nec nobis tñ ꝗ etiã generi hũano nos natos vtiles esse credã⁹. vt q̃cqd cuilibet hoĩ nocere põt tãq̃ si nobis noceat euitem⁹. Qui eñ hoies sum⁹ nihil hũani a nobis alienũ putare debem⁹. Sicqdez beluarũ est sibi viuere. nec suas vtilitates in cõe ꝓferre. Duo aũt sunt iniusticie genera. vnũ q̃d iniurias irrogam⁹. alterũ q̃d ab alijs irrogatas cum possim⁹ ꝓpulsare negligim⁹. Neq; eñ mihi aliq̃d ꝓdest q̃ nõ circũuenio aliquẽ vel decipio. si eũ decipi vel circũueniri permitto. Et in oibꝫ peccantibꝫ pecco. q̃n quos peccare vel peccasse scio. quadã crudelis animi malignitate nõ increpo. Qui amicum ꝓpt̃ cõmodũ q̃libꝫ amat. nõ amicũ ꝓuinciẽ amare. ꝗ cõmodum. q̃d cũ esse desierit amare cessabit. Qui aũt ꝓpt̃ deũ diligit. sic de⁹ eter⁹ est ita ineternũ ipsa amici dilectio ꝑmanebit. Dñet̃ vicijs ratõ. subijciat̃ corp⁹ aĩo. ⁊ anim⁹ deo. ⁊ impleta est hoĩs ꝑfectio. Qui eqtati seruiũt oẽs oĩm bono viuũt. ac velut sibi inuicẽ nati salutẽ mutuã tuent̃ ⁊ diligũt. ac ꝑ hoc ꝓtra iusticiã faciũt. hi q̃ merito sue ꝓuersatõis vel eruditõnis electi. ociosum studiũ fructuose vtilitati regẽde mltitudis aĩponũt. Sꝫ q; sunt multi q̃ se impestante sarcine norũt. tales iuste se etiã quesiti nõ offerũt. ne videãt ñ ecclesiasticos labores velle suscipe ꝗ honores ãbire. cũ dignitas ecclesiastica nec ambienda sit nec vitanda.

De impio zenonis ⁊ astutia eius. .lxxij.

Sigibertus in cronicis.

Porro leone imperatore ãno dñi. cccclxxiij. mũdi scilicꝫ q̃rti millesimo. ccccxxvj successit zenõ. ⁊ ĩpauit ãnis. xix. Hic theodoricũ regẽ ostrogotborũ ꝓsulẽ ordinariũ fecit. q̃ ꝓ⁹ imperialẽ dignitatẽ ꝑma est dignitas. ⁊ equestrẽ statuã auream ante regiam illi collocauit.

Hugo floriacensis libro q̃nto. Zenon iste scripturaꝫ ꝗ fidem

ecclesiasticam composuit.regnũ ytalie sibi ꝓsumpsit ⁊ vsurpauit Qd vt sibi ꝑbẽniter ꝓfirmarẽ.filias suas vicinis regibus copulauit dans vnam eax regi gothoꝝ alarico ⁊ alterã regi burgũdionũ sigismũdo. Neptem ꝯo suã almalbertã copulauit regi thoringorum hermenfrido. Vtq; gentẽ sibi francoꝝ faceret etiã federatã regis clodonij filiã suo ꝓiunxit matrimonio. Sororẽ quoq; suam wãdaloꝝ regi copulauit.sessionẽq; suam rauẽne ꝓstituit.homo arriane secte ⁊ bestialẽ ꝓtra catholicos viros gerens ĩ aĩo crudelitates. ¶ Sigibertus vbi sup. Hoc tpe gensericus rex wãdaloꝝ successione regnandi inter filios suos ordinata. vt fratri moriente frater supstes sine ꝓtroversia filioꝝ succederet mouit. Qui succedens honoricus filius eiꝰ regnauit ãnis octo. Sub hoc eugenius carthaginẽsis epꝰ ⁊ oĩs clerus eius ꝓtra arrianã hereseꝫ wandaloꝝ ꝑ christo fortiter agonizant.

¶ De honorico rege wandalorum ⁊ eugenio carthaginensi episcopo. .lxxiij.

Ex gestis eiusdem eugenij.

Hic quidez honoricus in principio regni vt hꝫ subtiliras barbarorũ cepit mitiꝰ ⁊ moderatius agere. ⁊ maxime circa religionẽ nostraꝫ ⁊ vt se religiosum ostenderet sollicitus requrebat hereticos manicheos.ex quibꝫ multos incendit.plurimos aũt destruxit naubus trãsmarinis quos pene oẽs manicheos sue religionis inuenit.⁊ ꝑcipue ꝑsbros ⁊ dyaconos arriane hereseos vnde magꝫ erubescẽs amplius in illis exarsit. Dedit aũt licentiã zenone impatore atqꝫ placida ꝑ edita libri rogantibꝫ vt carthaginensis ecclesia sibi quẽ vellet epm ordinaret que iam.xxiij.annos tali ornamento fuerat destituta. Destinauit ergo ꝑ notariuꝫ suum edictum qd publice legeretur.iubens vt iuxta petitõẽ zenonis eccia carthaginis religionis sue ꝓprũ haberet epm. Qd dum edictũ nobis ꝑsentibus ecclesie legeret gemere cepimus.eo q; mediantibꝫ dolis maloruꝫ esset futura ꝑsecutio ꝓparata.⁊ ita legatõ respondimꝰ. Si ita est interpositis his ꝓditionibꝫ periculosis.ecclesia nõ vult habere epm gubernet eum christus q̃ semꝑ dignatꝰ est gubernare. Quã suggestionem legatus accipe neglexit.simul ⁊ populꝰ (vt tunc fieret) vt ignis exariit.cuius erat clamor intolerabilis.q̃ nulla posset rõe sedari. Ordinato itaq; epõ eugenio viro sancto deo q̃qꝫ accepto sublimis nata est leticia ⁊ gaudium cumulatũ est eccie dei exultãs multitudo catholica sub barbara dñatõne deordinatõne pontificis repati. Cepit eũ ille vir dei ꝑ ꝓversatõẽ bonã.venerabilis et reuerendus haberi.his etiaꝫ q̃ foris sunt.⁊ ita esse oĩbꝫ gratus.vt si fas esset aĩam suã ꝓ eodẽ vniuersos ponere delectaret. pecunia apud eum nũqꝫ mansisse ꝓbat.nisi forte tali hora offerret qñ sol diei explicans cursum.nocturnis tenebris ordinem daret ⁊ locuꝫ tantũ reseruabat quantũ diei sufficeret.nõ q̃ntũ cupiditas expetisset.deo nĩo subinde quotidie ingentia ⁊ maiora dominante.

De initio ꝑsecutiõis Honorici in ecclesiam africanã. .lxxv.

Sed cũ fama eius esse vbi celebris atqꝫ manifesta.ceperũt exinde arrianoruꝫ epi invidia graui torq̃ri.quotidiãis (⁊ ꝑcipue cyrilcas) eum calũniis infectantes. Quid plurimuꝫ.suggerunt regi de illo ⁊ suũ neq̃qꝫ sederet thronũ.nec ad dei ꝓplm verbũ faceret ꝓsuetũ Deinde quoq; mares vl feminas in habitu barbaro incedẽtes.ĩ ecclesia ꝓspicere ꝓhiberet. Ille rñdit vt decuit. Domus dei oĩbꝫ patet.intrantes nullꝰ poterit repellere. Et maxime qꝰ ingens fuerat multitudo nrorꝝ catholicorꝝ ĩ habitu illorꝝ incedentiũ.ob hoc q; domui regie seruiebant. At vbi ab hoĩe dei tale rñsum accepit. statuit in portis eccie collocari tortores. Qui videntes feminã vl masculũ in specie sue gentis ambulantes ilico palis minoribꝫ dentatis iniectis in capite crimibusqꝫ in eisdẽ collocatis.at vehemẽtiꝰ stringentes.simul cũ capillis oẽꝫ pelliculã capitis auferebãt. Nõnulli dum fieret statim oculos amiserunt.alij ipo dolore defuncti sunt. Mulieres ꝯo post hãc penã capitibꝫ pelle nudatis ꝓcone ꝑeunte ꝑ plateas ad oñsionẽ ciuitatis ducebant qd sibi magis q̃ patiebant lucꝝ maximũ cõputabãt. Quorꝝ nos plmos nouimꝰ nec scimus tũc aliquẽ eorꝝ etiã penis vrgẽtibꝫ a recto itinere destitisse. At vbi isto mõ fidei infrigere nõ valuit illũ.cogitat vt nostre religionis boĩes in aula eius ꝓstituti neqꝫ ãnonas neqꝫ stipendia solita potirent. Addidit quoq; ⁊ laboribꝫ eos ꝓterere rusticanis. ⁊ dirigit viros ingenuos ⁊ admodũ delicatos ad campũ vticẽsem vt sub ardentis solis incendio cespites messium desecarent. Vbi oẽs cũ gaudio ꝓgẽtes in dño letabant. In quorꝝ ꝓtubernio q̃dã fuit aridã bñs manũ.q̃ ꝑ annos q̃plurimos nullus ei prestiterat obsequiũ. Qui cũ veracit excusaret se opari nõ posse. magis violenter iussus est ꝓgere. Sed vbi ad locũ ventũ est. ⁊ ꝑsertim ꝓ eo orãdo ingemuerũt oẽs.pietate dina illa arida incolumis ꝓfessori dei restituta est manus. Hinc iam honorici ꝑsecutio doloris atqꝫ perturbationis nostre sumpsit initium.

De crudelitate eiusdem in suos. .lxxvj.

Ipse aũt qui sese iã dudũ omnibꝫ bene ostenderat. desiderans post obitũ suum filijs qd nõ cõtigit regnũ statuere.theodoricũ fratrem filiosq; eius.guntinisq; fratris nihilominus filios crudeliter cepit insequi. Quoꝝ nullũ dimitteret nisi eis moꝝ desiderij sui voluntatem auferret. Primo sciens vxorẽ theodorici fratris astutã.credo ne forte maritũ aut maiorẽ filiũ qꝝ (prudẽs ⁊ sapiẽs videbat) ꝓsilijs acrioribꝫ aduersus tyrãnũ armasset.crimine ꝓposito gladio eam interfici iubet. Post occidit ⁊ ille filiꝰ magnus ĩris instituꝰ. cui ꝑm ꝓstõnẽ gẽserici eo q; maior oĩbꝫ eẽt regnũ int nepotes potissimũ debebat. Accendit adhuc crudeliꝰ aliq̃d ꝑpetrare. astãte vulgo in media ciuitate ꝑ gradibꝫ platee noue.epm sue religiõis noĩe iocundũ.quẽ ꝑriarchã vocitabãt ꝑcepit incendio ꝓcremari ob hoc q; in domo theodorici germani regis acceptissimꝰ hẽbat. cuiꝰ forte suffragio mẽorata domꝰ regnũ poterat obtinere. Tũc ⁊ guntunis maiorẽ filiũ noĩe godagis.cũ vxore absqꝫ solatio seruiant ancille crudeli exilio delegauit.frẽꝫ ꝯo theodoricũ post occisionẽ vxoris ⁊ filij nudũ atqꝫ destitutũ similit exulauit. Qꝰ cuiꝰ mortẽ filiũ qui superat infantulũ.duasqꝫ filias eius adultas ꝓpositas asinis lõgiꝰ affligẽdo ꝓiecit. ⁊ comites q̃plmos ⁊ nobiles gentis sue obiectõnibꝫ falsis insectãs.ob hoc q; germano fauerẽt alios incẽdit.alios iugulauit gladio.imitatoꝝ existẽs genserici patris.q̃ sui fratris vxorẽ ligato põdere lapidũ in ansaga fluuiũ cirtense fetidosum iactãdo dimersit.⁊ post necem matris etiaꝫ filios interfecit. Hꝫ multos ei genseric pater moriẽs sacro interposito cõmendauerat.quos ille ĩmemor fidei ⁊ sacramẽti violator dĩsis penis ⁊ incendio trucidauit. Nam eldicũ quendã quẽ pater ꝓpositum fecerat regni.iam annosum atqꝫ veteranũ cum dedecore capite trũcauit.eiusqꝫ vxorẽ cũ alia noĩe cheuarica in medio ciuitatis incendit. Quarꝝ corpa ꝑ vicos ⁊ plateas trahi mandauit.que tota die iacẽtia rogatꝰ a suis epis vix vespere sepelire ꝓcessit.hoc ꝑ quinqꝫ vel amplꝰ ꝓpessi sunt annos. Quibꝫ hec supplicia sufficere poterãt ad etnã mercedẽ.si catholici fuissent.⁊ fidei sue memorata ista ꝓferrent. Sed istud ideo silere neq̃uimꝰ vt impietas regis etiam in suis mime sileret. Qui nõ solũ epm suũ iocundum flamis adussit. ⁊ etiaꝫ ꝑsbros ⁊ dyaconos suos.ad est arrianos q̃qꝫ plurimos incendit.⁊ insup bestijs mãcipauit.

De signis que ꝑsecutõnẽ catholicorꝝ ꝓcesserunt. .lxxvj.

Iputatis igitur ĩ breui omnibꝫ quos timebat.⁊ solidãs sibi vt putabat regnũ qd breue fuerat ⁊ caducum.ex parte odiosus atqꝫ securus vniuersa tela furoris in ꝑsecutões ecclesie catholice rugiẽs sicut leo ꝓuertit. Ante ꝑsecutõnis tamẽ tempestatẽ multis ꝓcuntibus visionibꝫ ⁊ signis ĩminens demonstratũ fuerat malũ. Nam ferme ante biennũ q̃qꝫ fieret vidit quidã fausti ecclesiã soluto in ortu fulgentẽ.⁊ dum letaret candore tanti fulgoris.cereis quoq; fulgentibus.pallijqꝫ velamento ac lampadibus rutilante. subito ait.luminis illius ꝓcupiscibilis extinctus est fulgor.ac tenebris succedentibus aduersarius naribus natus est fetor.⁊ omnis illa albatorum turba expellentibus quibusdam ethiopibus minata ẽ foras. Ob hoc lamentandũ.q; eam in claritate pristina nequaqꝫ viderit iterum restitutam. Nam visionem istam nobis ꝓsentibus sancto retulit eugenio. Vidit ⁊ quidaꝫ presbyter istam fausti basilicam refertam turba ĩnumerabilium populorꝝ.⁊ post paululuꝫ euacuatam.⁊ repletam multitudine porcorꝝ atqꝫ capriruꝫ. Itꝝ alius vidit aream triticeam ventilationi paratam granis ventilatoris iudicio nec dum a palea separatis. Et dũ ingẽtis masse confuse magnitudinem miraretur.subito ecce turbo veniens tẽpestatis sonitu ago flatu cepit aduentum suũ surgente puluere demonstrare. Cuius impetu palea illa omnis omnino volauit. remanentibus granis. Post hoc venit quidam procerus splendido vultu habituqꝫ nitido fulgens.⁊ cepit grana vacua.macilẽta.atqꝫ similagini reproba.purgando ꝓiicere. Que diu examinans vir magnitudinem illius masse licꝫ probate.ad aceruũ tamen pdurit exiguum. Sed quintinianus honorabilis epus vidit se supꝰ quẽdaꝫ montem stare.de quo ꝓspiciebat gregem ĩnumerabiliũ ouium.et in medio gregis duo erant olle nimiũ bullientes. Aderant autem ouiũ occisores.quaruꝫ carnes ollis bullientibus demergebãt. Et cum ita fieret omnis illa magnitudo ꝓsumpta est gregis. Reor q̃ illas duas ollas carthaginẽ.⁊ larensem duas esse ciuitates.in q̃bus multitudo prima fuit congregata ⁊ a quibꝫ incendiũ iniurium sumpsit.aut honoricum regem ⁊ cyrillam epm eiꝰ. Sed de multis visionibꝫ qꝰ breuitati ꝓsulendum fuit.hec dixisse sufficiat.

De impijs edictis in milites ⁊ epos ⁊ sacras ꝯgies. .lxxvij.

Quid vltra. censet primo

tyrānus iussione terribili. vt nemo in eius palatio militaret neq; publicas ageret actiones nisi se arrianū fecisset. Quor ingens numer⁹ vigore inuicto ne fidē pderet. militiā tpalē abiecit. quos postea domib⁹ piectos oīq; substātia expoliatos. ī insulis sicilia ⁊ sardinia relegauit. Qd etiā statuere p totā africā festinauit. vt nostror epor defunctor fisci sibi substantias vendicasset. Qui aūt defuncto succedere poterat. non ordinaret nisi fisco regali ḋngentos solidos obtulisset. Sed hoc edificiū vbi ꝓstruere visus est dyabol⁹. statim illud destruere. dignat⁹ ē xp̄us. Suggerūt ei domestici sui dicētes. Si istud seruauerit preceptō vestra nr̄i epi in ptib⁹ tracie ⁊ alijs regionib⁹ ꝓstituti peiora incipient pati. Precepit deīde sacras ꝛ̄gines ꝓgregari dirigēs wādalos cū sue gentis obstetricib⁹ ad inspiciēdū ⁊ ꝓtrectandū. ꝓtrains verecūdie ⁊ pudoris. vbi nec matres aderant nec aliq̄ catholica matronar. cremātes graui suspēdio. atq; ingētia pondera pedibus colligātes. laminas q̄q; ferri ignitas dorso. ventri. māmillis ⁊ latenib⁹ apponebat. Quib⁹ int' supplicia dicebat'. Dicite q epi vobiscū ꝓcūbūt ⁊ clerici vestri. Quar acerbitate penar. plurias scim⁹ tunc extinctas. Alie que remāserunt cutib⁹ arescentib⁹ facte sunt curue. Nitebat' ēm semitā inuenire. p cuius aditū publicam sicut fecit faceret psecutōr. Et ita faciēs nullo mō inuestigare potuit. quō christi ecclesiam macularet.

De viris ecclesiasticis ⁊ mulieribus ⁊ infantibus in exilium directis. .lxxix.

Quibus autez prosequar

fluminib⁹ lacrymar. qñ epos p̄sb̄ros dyaconos ⁊ alia ecclesie mēbra. i. quatuō milia nōgētos sexagita sex ad exilium beremi destinauit. in q̄b⁹ erāt podagrici q̄plurimi. alij p etatem annosam lumine tpali p̄uati. In quor erat nūero beatus fēr abirritan⁹ eps. habens iam in epatu. xliij. annos. Qui palisi morbo pcussus. nec sentiebat quicq̄ nec penitus loquebat. De q̄nos maxime cogitātes q nō posset iumēto portari. suggessim⁹ vt a suis rex peteret'. vt saltez eum. ꝓpere mortur. carthagini esse iussisset. q ad exilium nulla rōne posset pduci. Quin ita fert' tyrānus cū furore dixisse. Si aīali sedere nō pōt. iungant' boues indomitū q̄ eum colligatz funib⁹ trahendo pducant vbi ego precepi. Quem ex trāsuerso sup burdonē vinctū q̄si quendā ligni truncū toto itinere portabam⁹. Congregant' vniuersi in succensem ⁊ latensez ciuitatē. vt illuc occurrētes manri sibi traditos ad beremū pducerēt. Supuenientes igit' comites duo. subtilitate dānabili blandis sermonib⁹ cuz dei ꝓfessorib⁹ agere ceperūt. Quid vobis inq̄unt videt' vt ita ptinaces sitis. ⁊ dñi nostri p̄ceptis mīme obtemperetis. qui esse potentis in ꝓspectu regis honorabiles. si ei⁹ festinetis facere voluntatē. Statim illis ingenti vociferatōne clamantib⁹ ⁊ dicentib⁹. xp̄iani sum⁹. trinitatē in vnū dēū inuiolabilē ꝓfitemur. includunt' grauiori q̄dē ß adhuc letiori custodia. Vbi nobis copie dabant' ⁊ introire. ac verbū admonitōnis fratrib⁹ facere. ⁊ dīna ministeria celebrare. Vbi ⁊ infantuli fuere q̄plūmi q̄s genitrices materno sequebant' affectu. alie gaudentes. alie retrahentes. alie gaudebant se martires pepisse. alie moliendo diluuio rebaptisatōis nitebant' a ꝓfessione fidei reuocare. Nullū tñ tunc blandimenta vincerunt. nec carnalis pietas aliquez inclinauit ad terrā. Nam quedā tunc q̄ fecerit augustin⁹. breuiter delectat referre. Dum ēm iter agerem⁹ cum dei exercitu comitantes. ⁊ forte magis noctib⁹ ꝓmouim⁹ ꝓpter solis ardorem. ꝓspicimus mulierculam sacculū ⁊ alia vestimenta portantē. manu infantulū vnum tenentē atq; in his sermonib⁹ cōsolantē. Curre dñe meus. vides vniuersos sanctos quō pgunt ⁊ festināt hilares ad coronā. Quā nos cū increparem⁹ q importuna videret' aut viris ꝓ sexu iungi aut exercitui christi sociari. rñdit. Bñdicite. benedicite ⁊ orate ꝓ me. ⁊ isto nepote puulo meo. cum quo ad exiliuz pgo. ne inueniat eum solum inimic⁹. ⁊ a via veritatis reuocet ad mortem. Ad hec verba repleti lacrymis nihil dicere valuim⁹ nisi vt volūtas fieret dei.

De carceribus eor artissimis ⁊ teterrimis. .lxx.

Ed vbi aduersarius qui

iam forte dicebat. partibor spolia. replebo animā meā interficiam gladio meo. dominabit' manus mea. nullo potuit ꝓoccupare req̄rit angusta ⁊ teterrima loca. in quor ꝓclamib⁹ dei exercitū coartaret. Tunc eis etiā visitatōnis hūane negata est ꝓsolatio. Duniunt' ⁊ fustib⁹ graniter affligunt'. Jactantur ꝓfessores christi angustia coartante vnus super alium vt agmina locustarū ⁊ vt ꝓprie dicit' vt preciosissima grana frumentorū. In qua ꝓstipatione secedendi ad naturale officiū nulla rō sinebat loci ß stercoris ⁊ vrine vrgente necessitate ibidez faciebāt. vt illic tunc fetor ⁊ horror vniuersa penar genera superaret. ad quos aliqñ datis ingentib⁹ mūneribus mauris dormientib⁹ wādalis vix clam admissi sum⁹ intrare. Qui introeūtes veluti ingurgite luti vsq; ad genua cepim⁹ mergi. illō tūc hieremie videntes fuisse cōpletū. Qui nutriti sunt in croceis amplexati sunt stercora sua. Quid mlta p̄cepti sunt vndiq; pstrepētib⁹ mauris ad iter vbi destinati fuerāt se ꝓparare. Exeuntes itaq; die dñica linita habentes stercorib⁹ vestimenta. ⁊ facies simul ⁊ capita a mauris tam crudeliter minabant' hymnū cum exultatiōe dño decantantes. Hec est gloria in omnib⁹ sanctis eius. Aderat ēm tunc beat⁹ pōtifex cypanus vinzidiliensis eps. ꝓsolator egregius. q̄ singulos pio ⁊ paterno fouebat affectu. non sine fluminib⁹ currentiū lacrymar. patus ꝓ frib⁹ animā ponere. ⁊ se vltroneuz si dimitteret' talib⁹ passionib⁹ dare. Qui totū qd̄ habuit egentib⁹ fratribus in illa tunc necessitate expendit. Querebat ēm occasionē. qualiter ꝓfessorib⁹ sociaret' ipo animo ⁊ virtute ꝓfessor. Qui postea p mltos agones ⁊ squalores carceris. in exilio qd̄ desiderabat cum exultatōne ꝓrexit

De mortuis in itinere ⁊ exilij asperitate. lxxj.

Qvante ⁊ tunc multitudi

nes de diuersis regionib⁹ ⁊ ciuitatib⁹ ad visendos dei martires ꝓcurrerunt ꝓplor. testant' vie vel semite que agmina visentiū nequaq̄ capiebāt. p vertices montiū et vallium ꝓcurrentes turbe fideliū inestimabiles descendebāt. cereos manibus gestantes. suosq; infantulos vestigijs martyr. ꝓjcientes. ita vt voce clamabāt. Quib⁹ nos miseros relinquitis dum pgitis ad coronā. q̄ bos baptizatur i sunt puulos fonte aque phēnis. Qui nobis penitentie manus collaturi sunt. ⁊ recōsiliatiōis indulgētiā ⁊ obstrictos peccator vincul' soluturi. qr vobis dictū ē. quēcūq; solueritis sup terrā erit solutus ⁊ in celis. Qui solēnib⁹ oratōnib⁹ sepulturi sunt morientes. q̄b⁹ diuini sacrificij ritus exhibend⁹ est cōsuetus. Vobiscū ⁊ nos libebat pgere si liceret. vt tali mō filios a patrib⁹ nulla necessitas separet. In his vocib⁹ ⁊ laudib⁹ null⁹ iā pgere admissus est ꝓsolator. ß arbitrabat' multitudo ad currēdū vt vbi tunc nauis erat ꝓparata laboriosam caperent mansionez. Qui cuz senes deficerent. ⁊ alij forte ⁊ si iuuenes delicati. ceperūt ꝓmo hastiliū cuspidib⁹ ad currēdū ⁊ lapidib⁹ tundi. vnde magis deficientes ampli⁹ lassabant'. Post ꝛ̄o imp̄atū est mauris. vt qui ambulare nō poterant ligatis pedib⁹ velut cadauer aīalis mortui trahaerent' p dura ⁊ aspa loca. vbi p̄mo vestimenta postea mēbra singula carpebant'. qr p gladios acutos petrar. hic caput ꝓterebat' alibi latera scindebant'. ⁊ ita inter trahentiū man⁹ spm̄ exalabant. quor numer colligere nequaq̄ valuim⁹ multitudine cohorente. extat tñ p totū aggerē publicū vilis sepultura sanctorū loquētib⁹ tumulis. Reliqui habiliores ad solitudinis loca pueniūt. in quib⁹ collocati ordeū ad vescendū vt iumēta accipiūt. vbi etiā venenator aīaliū atq; scorpionū tanta esse dr̄ multitudo vt ignorātib⁹ incredibil' videat'. Que solo flatu etiā ꝓcul positis veneni virus infundat. Scorpione aūt pcussum nullu dicūt aliqñ euasisse. Quor feritas virulenta vsq; ad pñs christo defendēte. nullum seruor eius nocuisse docet'. Sed cuz illi alunt' ordeaceis granis. postea ⁊ hoc ablatuz est. q̄si nō posset deus q̄ pluerat patrib⁹ mānna pascere ⁊ tūc tali exilio mancipatos.

De citatōne reliquor epor catholicor ad ꝓcilium. .lxxij.

Qgitat acriora aduersus

ecclesiā dei vt q̄ membra aliq̄ absciderat totū laniādo pderet corpus. Nam die ascensionis dñi legato zenonis imp̄atoris rege nō pñte. legendū media eccia eugenio epo dirigit p̄ceptū. tali tenore ꝓscriptū qd̄ et' vniuerse africi veredarijs discurrentib⁹ destinauit. Rex honoricus wādalor ⁊ alanor vniuersis epis omousianis nō semel ß sepi⁹ ꝓstat esse ꝓhibitus. vt in sortib⁹ wādalor sacerdotes vestri ꝓuentus mūne celebrarēt. ne sua seditiōe animas subuerterēt christianas. Quā rem spernētes plurimi. nūc repti sunt ꝓtra interdictū missas in sortib⁹ wādalor facere. asserentes se integrā regulā christiane fidei tenere. At qr̄ puincys a deo nobis ꝓcessis scandalū esse noluimus. ideo dei ꝓuidentia cū ꝓsensu sanctor epor nostrorū hoc nos statuisse cognoscite. vt ad diē kalendar ianuariar ꝓrima futurar amissa oī excusatione formidinis. oēs carthaginē veniatis. vt de rōne fidei cū nr̄is venerabilib⁹ epis positis inire ꝓflictū. ⁊ de fidei omousianor quā defendit' d dr̄sis scriptur' ꝓpe a ꝓphis. q̄ possit agnosci si integrā fidē teneat'. Q⁹ āt edicti tenorē nos q̄ aderā⁹ cognoscētes silq; legētes ingemui⁹. eo q fur'e pscutōis furorē indicaret. ⁊ p̄ serti vbi dixit i ꝓuicys nob a deo ꝓcessis. Tūc scō eugenio rōnabile videbat' vt sic cor barbaror suggerendo molliret'. nitebat'q; regi suggerē. ꝓsortes sue religiōis etiā trāsmarinos vocari debere. Agnscat iqt demētia regi. nos disputatōz legi cū adiutōio dī nlra tē⁹ dclare l' fugē ß sñ vniusitati assēsu nos n dr̄e asserēde fidi nr̄e

causas assumere. Hoc autez agebat eugenius non q̃ vellent in africa q̃ aduersario⁹ obiecta reuellerẽt. ꝗ vt illi venissent q̃ alieni ab illo⁹ dominatu maiorẽ fiduciã libertatis haberẽt. piterq̃ oppressionis nostre calũniã vniuersis tertis ⁊ ꝓlis nũciarent. Ille q̃ q̃ nectebat volos audire noluit. rõnem agens argumẽtationibus crebris. vt quoscũq̃ ep̃o⁹ audierat eruditos. varijs insectatõibꝫ agitaret. Jam ad exilium muranẽsem scd̃m donatianũ impositis centũ quinq̃ginta fustibꝫ miserat ep̃os. necnõ vt subseculẽsem p̃sidiuz vir acutũ. Tunc ⁊ venerabiles mansuetũ germanũ fusculũ. ⁊ multos alios fugauit. Dum hec gerunt impat vt nostre religionis illo⁹ mensa nullũ cõem haberet. neq̃ cũ catholicis omnino vescerent. Que res nõ ipsis aliqd̃ prestitit bñficiũ. ꝗ nobis maximũ ꝓtulit lucr̃. Nam si sermo illo⁹ dicente apl̃o. sicut cancer consuenit serpere. quãtomagis cõis mensa cibo⁹ potuit inq̃nare. cuz dicat idem apl̃s. cũ nefarijs nec cibi habere coionẽ. Sed cũ ignis p̃secutõnis accenderetur. ⁊ flama infestantis vbiq̃ regis arderet. oñdit dñs noster quoddã miraculũ p̃ seruũ suuz fidelem. qd̃ preterire non debeo.

De felice ceco p̃ beatũ eugeniũ illuminato. .lxxxiij.

Vit in eadez ciuitate carthagine q̃dam cecus bui⁹ ciuitatis notissimus nomie felix. hic visitat a dño. Dicit q̃z ei nocte p̃ visum. dies em̃ epipbanio⁹ lucescebat. Surge ⁊ vade ad seruũ meũ eugeniũ ep̃m ⁊ dices ei. q̃a ego te ad illum direxi. Et illa hora q̃ bñdixerit fontem vt baptisent accedentes ad fidem. ꝓtinget oculos tuos ⁊ aperient ⁊ videbis lumẽ. Qui cũ tali visione cõmonit⁹ est. putãs se quõ assolet deludi p̃ somnũ. surgere noluit cecus. Sed cũ iterũ vrgeret in somno. similiter vt ad eugeniũ p̃geret ꝓpellit rursum negligit. Tercioq̃ festinant ⁊ grauiter increpat. Excitat puerus qui ei solitus erat manuz porrigere. p̃git veloci agilitate ad fausti basilicã. ⁊ orat. Et veniens cũ ingentibꝫ lacrimis. suggerit cuidaz subdyacono noie pegrino. vt eũ ep̃o nũciaret indicans se habere aliqd̃ secreti genus intimandũ. Audiens ep̃s iussit hoiez introire Jam em̃ ob celebritatẽ festiuãtis hymni nocturni p̃ totã ecclesiã canente ꝓl̃o increpabãt. Indicat cecus antistiti ordinẽ visionis sue. dicitq̃ illi. Non te dimittã nisi sicut a dño iussus es. mihi reddideris oculos meos. Cui ille. Recede a me frat. q̃ peccator suz. Cũq̃z ille instaret. attendens eugeni⁹ inuerecundã credulitatẽ ei⁹ ⁊ q̃ iam temp⁹ vrgebat. p̃git cũ eo comitante officio clericorũ ad fontem ibiq̃ fixis genibꝫ cum ingenti gemitu pulsans singultib⁹ celum. crispantẽ bñdixit aque fontem. Et cũ cõpleta oratõne surrexisset rñdit ceco. Jam tibi dixi frater. homo peccator sum. ꝗ q̃ te visitare dignat⁹ est. prestet tibi fm fidem tuam. Simulq̃z vexillo crucis oculos eius ꝓsignauit. Qui statim visum recepit. quẽ secũ quonq̃z baptismus celebraret ibi detinuit. fit hoc eccie mãifestũ. statimq̃z nũci⁹ p̃git ad tyrãnũ. Rapit felix inq̃rit ab eo q̃d factũ sit qualiterq̃z lumẽ recepit. Dicit ille ex ordine totũ. Dicũt ep̃i arianor̃ hoc p̃ maleficia fecisse eugeniũ. Et q̃ oppressiõe cõfusi. lumen nõ potuerunt nubilare eo q̃ felix vniuerse ciuitati manifest⁹ esset et notus. tamen volebant eum si fas esset necare. Quõ iudei suscitatũ lazarum cupiebant occidere.

De ꝓuento ep̃o⁹ ad ꝓcilium ꝓgregato. lxxxiiij.

Adpropinquabat iã futurus ille dies calũniosus kalendar̃ februarijar̃ ab eodẽ statutus. Cõueniũt nõ solum vniuerse africe verũetiã insular̃ mltar̃ ep̃i. afflictõe ⁊ merore ꝓflicti. fit silẽtiũ dieb⁹ mlt̃ q̃uq̃z p̃itos q̃sq̃z ⁊ doctissimos viros exide separet calũnijs oppositis necandos. Nam vnũ ex ipso choro doctor̃ nomie letũ. strẽnuũ ⁊ doctissimũ vir̃. post diuturnos carceris squalores incẽdio ꝓcremauit. extimans q̃ tali exẽplo timorem incuteret reliq̃s ⁊ lesuram. Landẽ venit ad disputatõnis ꝓflictum. ad locũ. s. quẽ elegerant aduersarij. vitantes igit nostri vociferatõnis tumultus. ne forte postmodũ arriani dicerẽt. q̃ eos aliquis nostror̃ oppsserit. delegunt de se nostri q̃ pro omnibꝫ rñderent decem. Collocat sibi girilla cum suis satellitibꝫ. in loco excelso supbissimũ thronũ astãtibus nobis. Diceruntq̃z nostri ep̃i. Illo est sp̃ tractanda locutio vbi supba non dñatur potestatis elatio. Conuersiq̃z nostri girille dixerũt. ꝓpone q̃d disponis. Girilla dixit. Nescio latine. Nostri dixerũt ep̃i. Semp̃ te latine esse locutũ manifeste novim⁹. modo excusare nõ debes p̃sertim q̃ tu huius rei incendiũ suscitasti. Si aũt nostrã fidẽ cognoscere desideratis. hec est veritas quã tenẽ⁹. Regali em̃ impio fidei catholice quaz tenem⁹ p̃cipimur reddere rõnem. Ideoq̃z aggredimur p̃ nostrar̃ viriuz mediocritate fidei adiutorio. quã credim⁹ vel p̃dicam⁹ breuiter intimare. Primum igit de vnitate substantie patris ⁊ filij. q̃d greci omousion dicunt exponendũ nobis esse cognouimus.

Expositio fidei catholice ꝓtra arrianos. .lxxxv.

Patrem ⁊ filiuz ⁊ spiritũ sanctum ita in vnitate deitatis p̃fitemur. vt ⁊ patrẽ in sua p̃prietate persone subsistere. ⁊ filiũ nihilominus in p̃pria extare p̃sona. atq̃z spm̃scm̃ p̃sone sue p̃prietatez retinere. fideli ꝓfessione fateamur. Non em̃ eundẽ asserentes patrez quem filiũ. neq̃z filiũ ꝓfitẽtes q̃ pater sit aut spũssanctus. neq̃z spm̃scm̃ accipimus vt aut pater sit aut filius. sed ingenitũ patrẽ ⁊ de patre genitũ filiũ. ⁊ de patre ⁊ filio p̃cedentem spm̃scm̃. vn⁹ credimus esse substantie vel vnius essentie. q̃ ingeniti patris ⁊ geniti filij et p̃cedẽtis spũssancti vna ẽ deitas. tres ꝛo p̃sonar̃ p̃prietates. Et q̃ ꝓtra hanc catholicam vl̃ apl̃icã fidem heresis exorta nouitatẽ quandã induxerat. asserens filiũ nõ de patris substantia genitum. ꝗ ex nullis extantibꝫ. i. ex nihilo cũ substitisse. Ad hanc impietatis p̃fessionẽ q̃ ꝓtra fidẽ emerserat reuelendã ⁊ penitus abolendaz omousion sermo grecus posit⁹ est. qd̃ interp̃tat vn⁹ substãtie vel essentie. significãs filiũ nõ ex nullis extantibꝫ nec alia substãtia sed de patre natũ eẽ. Qui ergo putat omousion auferendũ. ex nihilo vult asserere filiũ extitisse. Sed si ex nihilo nõ est ex patre sine dubio est. ⁊ recte omousion vnius cũ patre substãtie filius est. Et patre aũt esse. id est. vnius cũ patre substantie his testimonijs approbatur apl̃o dicente. Qui cũ sit splendor gloie ⁊ figura substãtie. Ipse quoq̃z in euangelio dicit. Ego in patre ⁊ pater in me. ⁊ ego ⁊ pater vnũ sum⁹. Qd̃ nõ ad vnitatẽ trm̃ũ volũtatis ꝗ ad vnã referẽt eandẽq̃z substantiã. q̃ nõ dixit. ego ⁊ pater vnũ volumus. ꝗ vnũ sum⁹. Ecr̃ q̃ duas ĩ filio p̃fitemur esse naturas. id ẽ deũ verum ⁊ hoiem. q̃cqd excellentis sublimitatis ⁊ potentie de eo referunt scripture. ad memorandã eius diuinitatẽ tribuendũ sentimus. ⁊ q̃cqd infra honorem celestis potentie de eodẽ humil⁹ narrant. nõ verbo dei ꝗ hoi reputam⁹ assumpto. Scd̃m diuinitatem ergo est hoc qd̃ supr̃⁹ dixim⁹. vbi ait. Ego ⁊ pater vnũ sum⁹ et q̃ me videt videt ⁊ patrẽ. ⁊ oia quecũq̃z pater facit eadẽ ⁊ fili⁹ facit. similiter ⁊ cetera q̃ supius ꝓtinent. Illa ꝛo q̃ de eo fm hominem referunt ista sunt. Pater maior me est. ⁊ nõ veni facere volũtatẽ meam. ⁊ pater si fieri potest ꝛc. Non est etiã filius dei degener. q̃ deus ver⁹ de deo natus est vero. sicut iohãnes dicit. Hic est ver⁹ deus. ⁊ vita eterna. Et ipse dñs ait. Ego sum via veritas ⁊ vita. Cetera de spũsancto dicit apl̃s. Diuisiones gratiar̃ sunt. idẽ aũt spũs ꝛc. Et post. Hec aũt oia opat vnus atq̃z idẽ spũs diuidẽs singulis p̃ut vult. Unde indubie claret spm̃scm̃. ⁊ deũ esse et sue volũtatis autorem. q̃ cũcta opari. ⁊ fm p̃prie volũtatis arbitriuz diuine dispensiõis dona largiri aptissime demonstrat. q̃ vbi voluntaria gratiar̃ distributio p̃dicat nõ potest videri ꝓditio seruitutis. Habes quoq̃z creatorez spm̃scm̃ in libro Job. Spũs inqt diuinus est q̃ fecit me. ⁊ spũs omnipotẽtis q̃ vocet me. Et dauid dicit. Emitte spm̃ tuũ ⁊ creabunt. Una itaq̃z est religio. vna glorificatio trinitatis. vt audiam⁹ apostolũ sicut audierũt cotuntbꝫ. Gratia dñi nostri hiesu christi ꝛc.

De p̃scriptione catholicor̃ ep̃o⁹ ⁊ expoliatõe. .lxxxvj.

Ec est fides nostra euãgelicis ⁊ apl̃icis traditionibus. ⁊ oim que in mundo sunt catholicar̃ ecclesiarum societate fundata. in qua nos p̃ gratiam dei omnipotẽtis p̃manere vsq̃z in finẽ terre huius ꝓfidimus ⁊ speram⁹. Qui cum noster libellus legerẽt oblat⁹ veritatis lumẽ neq̃q̃z sufferre cecis oculis potuerunt. insaniẽtes vocibꝫ infrementes grauiterq̃z ferentes q̃re nos noie nostro catholic⁹ dixerim⁹. statiq̃z mentiẽtes suggerũt regi de nobis q̃ strepitũ fecerimus audientiã fugiẽtes. Qui eadẽ hora accẽsus ⁊ credẽs mẽdacio. festinauit facere qd̃ volebat. Jãq̃z ꝓscriptũ decretũ habẽs. et occulte cum eodẽ decreto p̃ diuersas p̃uincias suos hoies dirigens. ep̃is carthagine positis vna die vniuerse africe eccias dausit. vniuersamq̃z substantiam episcoporuz ⁊ ecclesiarum suis episcopis munere condonauit. Nesciens quoq̃z quid loquerẽt neq̃z de quibus affirmabat. legem quam christiani imperatores nostri contra eos ⁊ contra alios hereticos per honorificentiaz ecclesie catholice dederant aduersum nos illi proponere non erubuerint. addẽtes multa de suis sicut placuit tyrãnice potestati. Post hec dicta feralia veneno toxicato transuersa. iubet cũctos epl̃s̃copos qui carthagine fuerant congregati. quorũz tam ecclesias domos ⁊ substantiam ceperat. in hospitijs quibus erant expoliati. ⁊ expoliatos foris muros prouelli. Non animal. non seruus non mutanda que ferebant vestimenta penitus dimittũtur. Addidit adhuc vt nullus quẽpiam illorum hospitio reciperet. aut alimoniam prestitisset. qui autem miseratoinis causa secus facere temptasset. cũ vniuersa domo sua incenderẽt. Sapiẽt tũc etiã p̃ecri ep̃i fecerũt. vt lz mẽdicãtes exide nõ abirẽt. Quia si recederẽt nõ tũ violent omnino reuocarent. sed et mẽtirent eos sicut mentiti

ſunt fugiſſe ꝓflictum.maximeq; q: vbi reuerterent' iam nequaq;
fuerat eccleſie ſubſtantia etiã eo⁹ domib⁹ occupatis. Dum ergo
gemẽtes in circũitu muro⁹ nudo ſub aere iacerẽt. factũ eſt vt rex
impius ad piſcinas eriſſet. Cui vniuerſi occurrere maluerũt dicẽ
tes. Ve q̃d taliter affligimur. p q̃bꝫ malis forte cõmiſſis iſta ꝑpe
timur. Si ad diſputatõnẽ ſumus congregati quare expoliamur.
Quare tr aducimur.q̃re deferimur. ⁊ ſine eccleſijs ⁊ domibꝫ nr̃is
foris ciuitatẽ fame ⁊ nuditate laborãtes medijs ſtercoribꝫ voluta
mur. Quos ille torius oculis aſpiciens.puſq; ſuggeſtõnẽ eorum
audiſſet.iuſſit ſup eos cuꝫ leſſoribꝫ equos dimitti. vt tali violẽtia
poſſent non ſolum ꝓteri. verũetiam enecari. Quorum tunc multi
ꝓtriſ ſunt. ⁊ ꝑcipue ſenes.

De iuramento p volum ab eis exacto. .lxxxvij.

Hinc deinde iubentur ad
quendã locũ q̃ dicit' edes mẽorie.alli viri dei occurrere
neſcientes fraudẽ ſibi aptatã. Vbi cum veniſſent.car
ta eis oẽdit' inuoluta. Dicit' q; illis ita ſubtilitate ſerpentis. Dñs
noſter rex bonoru⁹ lucꝫ voleat q̃ fueritis ꝓtẽptores.vt adhuc ei⁹
volũtati obedire nõ tardetis ⁊ ei⁹ efficiamini religionis cui⁹ ẽ ipe.
nũc tũ ꝺ vobis bonũ cogitauit. Si iurauerit is ita vt q̃d iſta carta
ꝓtinet faciatis.dimittet vos eccleſijs ⁊ domibꝫ veſtris. Ad q̃d vni
uerſi ꝑpi riderũt. Sp dicim⁹ ⁊ dixim⁹ ⁊ dicturi ſum⁹.ꝑpi ſumus.
ꝓpiam ſum⁹.aplicã fidez ⁊ vnã ⁊ verã tenem⁹. Acceleraverũt q̃z
illi a rege deſtinati.ſcripture eis.ꝓpalare tenorem q̃ hmõi hmõibꝫ
fuerat colorat⁹. Sic eiũ calũniofa ſeries ꝓtinebat. Iurate.ſi poſt
obitũ dñi noſtri regis eius filiũ hilberith deſideratis eſſe regẽ.vel
ſi nullus veſtꝫ ad regiones trãſmarinas epl'as dirigat. Qui ſi ſa
cramẽtũ hui⁹ rei dederitis.reſtituet vos eccleſijs vrs. Cogitauit
tũc multo⁹ pia ſimplicitas.etiã ꝓtra ꝓhibitõz diuinã ſacramẽtũ
dare.ne dei ꝓpl's impoſtꝫ diceret.q̃ vicio ſacerdotũ q̃ iurare no
luerũt.nõ fuerit eccie reſtitute. Alij quoq; aſtutiores ꝑpi ſentiẽtes
dolum fraudis.neq; iurare voluerũt dicẽtes ꝓhibitũ fuiſſe euã
gelica auctoritate ipo dño dicẽte. Nõ iurabis in toto. Quibus
miniſtri regis. In pte ſecedãt inquiũt.q̃ iurare diſponũt. Qui cũ
ſecederẽt.notarijs ſcribentibꝫ q̃s q̃d diceret.⁊ ex qua ciuitate fu
iſſet. Similit' factũ eſt illis q̃ non iurauerũt. Statimq; ꝑs vtraq;
cuſtodie mancipat'. Poſt ꝗo fraus que celabat' apparuit. Iuran
tibꝫ dictũ ẽ. Quare ꝓtra ꝑceptũ euãgelij iurare voluiſtis. Iuſſit
rex vt ciuitates atq; eccias veſtras nũq; videatis.ſ relegati colo
nias iter ad excolendũ agꝫ accipietis.ita tñ vt non pſallatis neq;
orietis aut ad legendũ codicẽ manibꝫ geſtetis. nõ baptiſetis neq;
ordinetis.aut aliquẽ recõciliare ꝑſumatis. Similit' nõ iurãtibus
ait. Quia regnũ filij dñi noſtri ñ optatis.idcirco iurare noluiſtis.
Ob quã cãm iuſſi eſtis in coriſcanã inſulã religari.vt ligna ꝓfut'a
navibꝫ dñis incidatis. Addidit itaq; beſtia illa ſanguinẽ ſitiẽs in
nocentũ.ꝑpis necdũ in exilia directis.per vniuerſas africane terre
ꝓuincias vno tpe tortores crudeliſſimos deſtinare.vt nll'a remã
ſiſſet domus ⁊ loc⁹.vbi nõ fuiſſet vlulatus ⁊ luctus.vt nulli etati.
nulli parceret' ſeruo.niſi illis q̃ eo⁹ ſuccũberent voluntati.hos fu
ſtibꝫ illos ſuſpẽdio.alios ignibꝫ ꝓcremabãt. mulieres etiã ꝑcipue
nobiles ꝓtra iura nature nudas oino in facie publica cruciabant
et q̃bꝫ vnã noſtrã dyoniſiã.curſim ac breuit' nominabo.

De martirio ſancte dyoniſie ⁊ ſuo⁹. .lxxxviij.

Cum viderent eã nõ ſolũ
audacem eẽ ſ etiã matronis ceteris pulcriorem ipſam
ꝓmo niſi ſunt fuſtibꝫ expoliatã aptare. Que cũ pate
retur.diceretq; de deo ſum ſecura.qualit' libet cruciate verecũda
tũ mẽbra nolite nudare.ampli⁹ illi magis furẽtes celſiou loco ve
ſtimentis erutã ꝓſiſtũt.ſpectaculũ eã omnibꝫ facientes. Que int'
ictus virgarũ.dum riuuli ſanguis toto iam corpe fluitarẽt. libera
voce dicebat. Miniſtri dyaboli q̃d ad obꝓtobriũ meũ facere cõ
putatis.ipſa laus mea eſt. Et q: eſſet ſcripturarũ diuinarũ ſcientia
plena.aptatis artata penis.⁊ ita iam martir.alios ad martiriũ cõ
fortabat. Que ſuo ſancto exẽplo pene vniuerſam ſuam patriam
liberauit. Hec quoq; cum filiũ ſuũ vnicũ admodũ adhuc tenere
etatis ⁊ delicatũ noie maioricũ.timore penarũ formidoloſum ꝓſpi
ceret verberans eũ nutib⁹ oculo⁹.⁊ increpans auctoritate mat'na
ita ꝓfortauit vt matre multo fortior redderetur. Memẽto fili mi
q̃ in noie trinitatis ĩ matre catholica baptiſati ſum⁹. Nõ pdam⁹
indumentũ noſtre ſalutis ne veniens inuitator veſtez nõ inueniat
nuptialez.⁊ dicat miſtris. Mittite in tenebras exteriores. vbi erit
fletus oculo⁹ ⁊ ſtridor dentiũ. Illa pena timenda eſt que nũq; fi
nitur.illa deſideranda vita que ſp habet'. Talibꝫ itaq; ſolidãs fi
lium verbis.velociter martirẽ fecit. Amplexanſq; illa hoſtiã ſuaz
quãtũ potuit vocibꝫ dño gratias agẽs. ad gaudiũ ſpei future. in
ſua maluit dño ſepeliri.vt quotiẽs ſup ſepulcꝫ eius trinitati pre
ces effunderet.alie nã ſe a filio nũq; eſſe ꝓfideret. Quanti ergo p
eam in illa ciuitate vt fati ſumus acquiſiti ſunt deo.longũ eſt enar
rare. Nam ⁊ eius germana nomĩe datina.atq; leoncia filia ſancti
germani ꝑpi.cognatuſq; datine venerabilis emelius medicus vel
tibidenſis bonefaci⁹ quãta ꝓtulerunt qualibuſq; cruciatibꝫ euiſce
rati ſunt.qui valet ex ordine dicat.

Paſſio ſancti maiori ⁊ ſancte victorie. .lxxxix.

Teruus quoq; tuburtane
ciuitatis maiorus.generoſi ⁊ nobilis viri ꝑ chriſto q̃s
ꝓtulerit q̃s explicet penas. Qui poſt cedes inumera
bilium fuſtũ trocleis frequẽtibꝫ eleuat⁹.dum totã p vrbem pen
deret.nũc ĩ ſublime ſublatus ⁊ ictu celeri demiſſus ut⁹ cãnabinis
ſup ſilices plateaꝫ pondere corpis veniẽs.vt lapis ſuper lapides
corruebat. Sed ⁊ ſepius tractũ ⁊ lapidibꝫ acutiſſimis defricatũ ẽ.
vt cutibꝫ ſepatis pelles corpis lateribuſq; videres ⁊ vẽtri pẽdere
Iſte iam tpibꝫ genſerici nõ valde diſſimilia ꝓtulerat.ne amici cu
iuſdaz ſui ſecreta nudaret. In ciuitate ꝗo culuſitana nõ valeo q̃
geſta ſunt nũciare.q: ⁊ ipſam quãtitatẽ martirũ vel etiã cõfeſſoru
homini impoſſibile eſt ſupputare. Vbi quedaz matrona auctrix
ſui noĩs victoria dum in ꝓſpectu vulgi ꝓtinuato ſuſpẽdio cõcre
mare' a marito iam ꝑdito filijs pñtibꝫ taliter rogabat'. Quid pa
teris cõiunx. Si me deſpicis vel hoꝫ quos genuiſti miſerere. Im
pia puuloꝫ quare obliuiſceris vteri tui.⁊ ꝑ nihilo ducis quos cũ
gemitu pepiſti. vbi ſunt federa ꝓiugalis amoris. vbi ſocietat' vin
cula que inter nos dudũ honeſtatis iure tabule ꝓſcripte fuerunt.
Reſpice quaeſo filios ac maritũ ⁊ regie iuſſionis implere feſtina ꝑ
ceptũ.vt imminentia adhuc tormenta lucreris.ſimul ⁊ mihi doner'
⁊ liberis noſtris. Sed illa nec filio⁹ flet⁹ nec ſerpẽtis audiẽs blan
dimenta.affectũ oculo⁹ altius eleuãs a terra. mũdũ cum ſuis de ſi
deriꝫ ꝓtẽnebat. Quã cũ iam ꝓtinuato ſuſpẽdio auulſis humer'
etiã q̃ cruciabãt ꝓſpicerent mortuã depoſuerũt ꝑſus oĩ pte gra
minatã. Que poſtea retulit quandã ſibi virginẽ aſſiſtiſſe atq; teti
giſſe mẽbra ſingula.⁊ ilico fuiſſe ſaluatam.

Paſſio ſancti victoriani ꝑconſulis ⁊ duo⁹ germano⁹. .xc.

Qualiter at̃ adrumitane
ciuitatis ciuem victorianũ tũc ꝑcõſulem carthaginis
predite (neſcio deficientibꝫ verbis) quo in africe ꝓtibꝫ
nullus ditior fuit. Qui etiã apud impiũ regem ꝑ reb⁹ ſibi cõmiſ
ſis fideliſſimus habebat'.mandat' ei a rege familiariter dicit' q; q̃
eum habiturus eſſet ꝑ omnibꝫ ſi eius precepto facilẽ cõmodaſſet
aſſenſum. Sed ille vir dei miſſis ad ſe tale dedit cũ fiducia magna
riſum. Securus ſum de chriſto deo ⁊ dño meo ⁊ hec regi dicat'.
Surrigat ignibꝫ.adigat beſtijs.excruciet oĩ tormento⁹ genere
ſi ꝓſenſero fruſtra ſum in eccia baptiſatus. Nam ſi hec pñs ſola
vita fuiſſet.⁊ aliam que vere eſt non ſperarem⁹ eternam.nec ita fe
ciſſem ad modicuz temporaliter gloriari.⁊ ingratus exiſtere (qui
ſuã mihi fidez ꝓtulit) creatori. Ad quod tyrannus excitatus.quã
to⁹ tormento⁹ ⁊ quãtis eum afflixerit penis humanus ſermo nõ
poterit explicare. Qui tripudians feliciterq; ꝓſumans martria
lemq; coronã accepit. Apud tambadenſem quoq; ciuitatẽ geſta
quis queat ⁊ certamina martir⁹ explicãe.vbi duo germani aquiſ
regienſis ciuitatis ſibi ſecuri de domino inuicem iurauerunt vt ro
garent tortores vt vna pena pariq; ſupplicio torquerent'. Et dũ
primo ſuſpendio molib⁹ lapidum pedibꝫ alligatis tota die pẽde
rent.vnus illo⁹ petiuit ſe deponi ⁊ ſibi induciias dari. Cui⁹ frater
alius metuens ne fidem negaret.de ſuſpendio clamabat. Noli no
li frater.non ita iurauimus chriſto.accuſabo te cum ante thronum
eius terribilem venerimus.quia ſuper corpus ⁊ ſanguinem ei⁹ iu
ranimus vt pro eo inuicem patiamur. Iſta dicens ⁊ alia. confor
tauit germanũ ad prelium paſſionis. Qui clamans ingenti voce
dicebat. Adhuc ſupplicijs quẽcũq; vultis ⁊ pẽis chriſtianos ar
tate crudelibꝫ.q̃d frater meus facturus eſt hoc etiã ⁊ ego. Quan
tis iam laminis aduſti ſunt ignitis.qualibus ſtimulis exarati.q̃b⁹
cruciatibus torti.ipſa res docet q̃ eos ipi tortores a ſua facie ꝓpe
cerunt dicentes. Iſtos imitat' vniuerſus populus vt null⁹ ad no
ſtram religionẽ penitus ꝓuertat'. Et ꝑcipue q: nulli liuores nulla
penarũ veſtigia.in eis penitus videbant'.

De illis qui linguis abſciſſis loquebant'. .xcj.

Hriacenſi vero quod ge
ſtũ eſt mauritanie maioris ciuitate ad laudẽ dei dicere
feſtinẽ. Duz ſue ciuitati arrianũ ep̃m ex notario ciille
ad perdendas animas ordinatũ vidiſſent.oĩs ſil' ciuitas euectõne
valida ꝓtio ad hiſpaniã ꝓfugit.relictis pauciſſimis q̃ aditum nõ
inuenerãt navigãdi. Quos arrianoꝫ eps ꝑmo blãdimẽt' poſtea
minis cõpellere cepit.vt eos faceret arrianos. Sed fortes in dño
non ſolum ſuadentis inſaniã irriſerunt.verũetiã publice myſteria
diuina ĩ domo vna ꝓgregati celebrare ceperũt. Q̃d ille cognoſcẽs

occulte carthagini relationem aduersus eos direxit. Que cũ regi innotuisset.comitem quendã cum iracũdia dirigens. ꝓcepit vt in medio foro ꝓgregata illuc oĩ ꝓuincia linguas eis ⁊ manꝰ dextras radicitus abscinderet. Et ſpũſancto preſtante ita locuti ſunt ⁊ loquũtur.quomõ antea loquebant. Sed ſi qs incredulus voluerit eſſe.ꝓgat nunc ꝓſtantinopolim.⁊ ibi repiet vnũ de illis ſubdiaconum repatum.ob quaꝫ cãm venerabilis nimiũ in palatio zenonis impatoris habet. ⁊ ꝓcipue regina mira eum reuerentia venerat. Sed q̃s ꝓgruo ſermone poſſit aſſequi.aut coacernare diuerſitates penarꝫ.quas ex iuſſu regis ſui etiam ipſi wãdali in ſuos hoĩes exercuerunt.

De ꝓſecutione que facta eſt in carthagine. .xcij.

Ipſa quoqꝫ que geſta ſunt carthagine ſi nitatur ſcriptor ſigillatim aſtruere. etiã ſine ornatu ſermonis nec ipſa nomina tormentorꝫ poterit dicere. Que res hodie poſita in ꝓmptu demõſtrat alios ſine manib.alios ſine oculis.alios abſq; pedib.alios trũcatos auribus.alioſqꝫ nimio ſuſpendio ſcapulis euulſis caput eorũ quod eminere ſolebat in medio ſcapularꝫ fuiſſe demerſum dum iugiter in altis edib ſuſpendio cruciantes.impulſione manuũ funib agitatis.ꝑ vacuũ aerem huc atqꝫ illuc faciebãt.vagare pendentes.q̃ nõnũqꝫ diruptis funib de illa altitudine ſuſpenſiõis ictu valido corruentes.plurimi arcem cerebri cũ oculis amiſerũt. alij ꝓfractis oſſib ſpũ ꝓtinuo reddiderunt. alij poſt paululũ exalauerũt. Sꝫ qui hoc fabuloſum putat anũ zenonis legatum interroget cuius preſentia ꝓcipue geſta ſunt.illa ſcilꝫ cauſa. qꝫ veniẽs carthaginẽ ſeſe ꝓ defenſione eccleſiarꝫ catholicarꝫ veniſſe iactabat.⁊ vt illi oñderet.tyrãnꝰ ſe neminẽ formidare illis plateis vel vicis plures torores ⁊ crudeliores ſtatuit in q̃b legatis moris eſt aſcendendo ad palatiũ ⁊ deſcendendo trãſire.ad obprobriũ videlꝫ ipſius reipublice. ⁊ noſtri ia deficientis ꝓpis fecem. Tunc igit ⁊ quedam vxor cuiuſdã celante regis noĩe dagili q̃ ꝓpib genſerici multotiẽs iam cõfeſſor extiterat.matrona nobilis ac delicata flagellis ⁊ fuſtibus oĩno debilitata exilio arido ⁊ niueo relegat vbi nullus hoĩm forte ꝓſolatõnis gratia veniendi haberet acceſſuꝫ relinquẽs cũ gaudio domũ maritũ ſil ⁊ filium. Cui poſtea oblatum eſſe dicit vt in miri ori heremo trãſlata frueret ſi vellet ſolatio ſociorꝫ. Illa ꝯo ingẽs ſibi adeſſe.gaudiũ vbi nullus hũanus eſſet ꝓſolationis affectꝰ.ne fieret ſupplicauit. Tunc etiã eugenio paſtore iaꝫ in exilio ꝓſtituto ⁊ vniuerſus clerus eccleſie carthaginis cede inediaqꝫ maceratus. fere q̃ngenti vel amplius inter quos q̃ꝫ plurimi erant lectores infantuli.gaudentes in dño ꝓcul exilio crudeli tradunt.

De ſancto murita dyacono ⁊ increpatõe elpidofori. .xciij.

Sed tunc duꝫ ĩ media vrbe cederent.muritã dyaconũ ceteris liberioreꝫ tacere non debeo. Fuit q̃daꝫ elpidoforus noĩe nimiũ crudel ⁊ ferus.cui fuerat delegatũ mẽbra ꝓfeſſorꝫ xpi ſupplicijs graſſantibus laniare. Hic eñ fuerat apud nos ducũ in eccleſia fauſti baptiſatus.quem venerabilis murita dyaconus de alueo fontis ſuſceperat generatũ. Poſt ꝯo dum apoſtotaret.tante extitit feritat aduerſus eccleſiã dei vt ſupior omnib executor ꝓſecutiõis fuiſſet inuentus. Quid multa. Dum ꝑmo ꝑſbr in ſupplicijs macerandi ordine citaret.poſt archidyaconẽ ſalutarem aptat penis memoratus murita.fuit eñ ſecũdus in officio miniſtrorꝫ. Qui cũ elpidoforo ſedente ⁊ fremente.honorabilis ſenior cepiſſet extẽdi. ꝓuſq; exueret clã forte neſcientib cũctis illa q̃b eum ſuſcipiẽs de fonte ducũ texerat ſabana baiulabat. Quib vẽtilatis ſimulqꝫ in oſtẽſionem cũctorꝫ extentis.in his verbis totũ ad fletum ⁊ lachrymas cõmouiſſe dr̃ ciuitatem. Hec ſunt lintheamina elpidoforie miſterrorꝫ.que te accuſabũt dum maieſtas venerit iudicãtis.cuſtodientur diligentia mea ad teſtimoniũ tue ꝓditõis.ad demergẽdum te in abyſſuꝫ putei ſulphurantis. hec te immaculatũ cinxerũt de fonte ſurgentẽ.hec ⁊ acrius ꝓſequent flamantẽ gehennã cum ceperis poſſidere.qꝫ induiſti te maledictiõꝫ ſicut veſtimẽtũ.ſcindẽs atqꝫ amittens veri baptiſmatis ⁊ fidei ſacramẽtũ. Quid facturꝰ es miſer.cuꝫ ſerui patriſfamilias ad cenã regiã ꝓgregare ceperint inuitatos. Tunc te aliq̃ vocatũ terribiliter indignatus exutũ ſtolam rex ꝓſpiciens nuptialẽ.dicet tibi. amice quõ huc veniſti veſtẽ non habẽs nuptialẽ. Non video q̃ ꝓtuli.non cognoſco q̃ dedi ꝓdidiſti militie clamidem.quã in tela virgineorꝫ membrorꝫ geſto. Decem menſib texi.et tendicule crucis extendẽs aqua mũdaui.et purpura mei ſanguinis decorauí.ſi ꝓſpicio vultũ ſignaculi mei caracterem non video trinitatis. Talis intereſſe non potent epulis meis.ligate eum manibꝰ ⁊ pedibꝰ ſuis funiculis.q̃ ſeipm volũtarie ſepari voluit a catholicis fratrib ſuis. Ipſe funes extendit ꝓtinuatos in laqueũ.q̃b ⁊ ſemetipm vincit. ⁊ alios ne ad iſtud venirẽt cõuiuiũ impediuit. Iuxta ſemitã multis ſcandalũ poſuit.quẽ nũc cum rubore ꝓpetuo ⁊ dedecore ſempiterno de ꝓuiuio meo ſpieci. Hec ⁊ alia murita dicente igne ꝓſcientie ante ignez eternũ obmutescens elpidoforus terrebat.

De tormentꝭ exulãtiũ ⁊ .xij.infantiũ a grege ſepatorꝫ. .xciiij.

Orentes vniuerſi igitur doꝛſa ſua verberib.alacres ad exiliũ ꝓgũt. q̃b adhuc in itinere longioris vie cõſtitutis.deſtinant epis arrianorꝫ ſuggerentib hoĩes ĩmiſericordes ac violenti. vt illud q̃d eis forte miſeratio chriſtiana victui ꝓtulerat ꝓfutur crudeliꝫ auferret.q̃ñ vnuſq̃ſqꝫ eorꝫ libentius forte cantabat. Quid? enim de vtero matris mee.nudum etiam me oportet ad exilium pergere.q̃ dominus nouit eſurientibus cibum porrigere.⁊ in deſerto veſtire. Nam ⁊ wandali duo ſub genſerico fidei confeſſores.comitante matre. contemptis omnibus diuitijs ſuis.cum eiſdem clericis ad exiliũ ꝓtexerũt. De multitudine aũt ꝓgentiũ ꝓfeſſorꝫ.i.eccleſie carthaginis clericorꝫ.ſuggerente quodã ex lectore theucario ꝓdito. quos ille nouerat vocales ſtrẽnuos atqꝫ aptos modulis cãtilene. deſignatõne ſua debere dicit.xij.infantulos ſepari. quos ille duꝫ catholicus eẽt tũc diſcipulos habuit. Statim illo ſuggerente ſub feſtinatõne dimittunt.⁊ vi barbarici furoris biſſenus numerꝰ puerorꝫ de itinere vocat. Segregant corpe nõ ſpũ a grege ſanctorꝫ. Qui timentes ꝓcipitiũ cum ſuſpiriis lachrymarꝫ.ne diuellerẽtur ꝓſtringebãt mãib genua ſociorꝫ. Quos violẽtia tñ heretica minacib ſepans gladijs.carthagini reuocauit. Sed dum cũ eis q̃ſi cũ tali etate nõ blandicijs ageret.ſuperiores ſuis inuenti ſunt ãnis. Et ne obdormirẽt in mortẽ.lucernã ſibi euangelici lumis accẽderunt. Indignant ad hoc grauiꝫ arriani.⁊ ſe ſuperatos a pueris erubeſcunt. Vñ accenſi.ſubdi iterꝫ fuſtib iubent.quos iam añ paucíſſimos dies varijs verberib diſſiparãt. Impõunt vulneribus vulnera.⁊ rurſum pena reſtaurata crudeſcit. Factũ eſt dño ꝓfortante vt nec etas iunior deficeret in dolore ⁊ magꝭ animꝰ creſceret roboratꝰ in fide. Quos nũc carthago miro colit affectu.⁊ q̃ſi.xij. apl'orꝫ choꝫ ꝓſpicit puerorꝫ. Una degunt.ſimul eſcunt.pariter pſallunt.ſimul in dño gloriãt. Illis dieb ⁊ duo negociatores frumentius ⁊ aliꝰ frumentiꝰ ipſi eiuſdem vrbis egregio martirio coronati ſunt. Tunc ⁊.iiij.fratres nõ natura ſed gratia in monaſterio cõmanentes.ꝓfeſſionis certamine expleto imarceſſibilẽ peuenerũt ad coronã.i.liberatus abbas bonifacius dyaconꝰ rogatꝰ mõachꝰ ⁊ maximus monachus.

De paſſione ſancti eugenij carthagineñ.epi. .xcv.

Iam illo tempore crudelius arrianorꝫ epi.ꝑſbri. clerici. q̃ rex ⁊ wandali ſeuiebant. Nam ad ꝓſequendũ ipſi cum ſuis clericis vbiqꝫ gladijs accincti currebãt.ſicut q̃dam eps inter illos ceteris crudelior anthonius noĩe q̃ tam nefaria ⁊ incredibilia ĩ noſtris exercuit vt narrari nõ queant. Fuit iſte in quadã ciuitate ꝓprima heremo. que tripolitane ꝓuincie vicinat.qui vt beſtia inſatiabilis catholicorꝫ ſitiens ſanguinẽ.huc illucqꝫ ad rapiẽdũ rugiens excurrebat. Nam impius honoric ſciẽs ferocitatẽ anthony. in ipſis heremi ꝓtib voluit ſanctũ eugeniũ relegare. Quem dum cuſtodiendũ anthonius accepiſſet.ita eum artioti cuſtodia cinxit vt nullus ad eũ introire ꝓmitteret.inſup varijs inſidiarꝫ atqꝫ penarꝫ ſupplicijs extinguere cogitaret. Sed eugenius ſanctꝰ duꝫ noſtre ꝓſecutõis deſleret incõmoda.⁊ aſpitate cilicij ſenile attereret corpꝰ.nudãq; ſup humũ cubitãs ſtratũ ſacci irrigaret imbrib lachrymarꝫ.aliq̃n ſenſit infeſtũ paliſis morbũ.quo nũcio in gaudiũ ꝓuerſus.arrianꝰ ꝓgit feſtinus ad cubile exilij boĩs dei. Et cũ videret arcente paſſione vex pontificem balbutientia verba ꝓducere cogitauit ſimul extinguere quem ſuꝑeſſe nolebat. Precepit igit vt acetũ aſperũ nimiſqꝫ ⁊ acerrimũ quereret. Quod cum fuiſſet allatũ venerabili ſeni recuſantib ⁊ nolentib fauciib ingerebat. Nã ſicut cõis dñs qui ad hoc venerat vt potaret cum guſtaſſet noluit bibere.quãto magis iſte ſeruus ⁊ ꝓfeſſor fidelis oĩno nollet niſi heretica ſenitas ingeſſiſſet. Exquo accepto ꝓſertim illi paſſioni noxio. morib accepit augmentũ. Cui pietas chriſti miſericõdit ſubueniens.poſtea ſalutem exhibuit.

De paſſione ſancti abdiner epi ⁊ ceterorꝫ. .xcvj.

Tlio autẽ epiſcopo noſtro abdiner ſimiliter relegato adlunenſis ciuitatis in qua anthonius fuerat. quãtũ potuit infeſtari res ipſa demonſtrat. Nam cũ diuerſis eũ ꝓſecutionib affligeret.nec poſſet facere arrianũ videretqꝫ chriſti militem ſp in ꝓfeſſiõe ꝓſtantẽ pedib manibuſqꝫ ligatꝫ vinculꝭ ingentib oreqꝫ obturato ne lingua clamaret.aquã corpi vt putabat rebaptiſatiõis ſpgit. q̃ſi valeret ꝓſciaꝫ ligare cũ corpe aut nõ adeſſet q̃ audit gemitus cõpeditorꝫ ⁊ cordis ſecreta rimat.vel ſuꝑare poſſet aqua mendat tante volũ

ratis ꝓpositū qd iaz homo vel lachrymis miserat ligatū in celum
Aruit statim vir vinculis. ⁊ tali quasi gaudens voce ꝓsequit. Ec
clesie nostre frat abbiner xpianus effect⁹ est. Qui abbiner. Illa ē
ipse mortis anthonij dānatio. vbi volūtatis tenet assensio. Ego
fidei mee tenax vocib ꝯfitens crebris. qd credo ⁊ credidi clamabo
defendi. Sz ⁊ postea qz cathenis vinxisti. ⁊ otis ianuā opilasti. in
ꝓtorio cordis mee violentie subscribentib angelis gesta ꝯfeci. ⁊ le
citanda imperatori meo trāsmisi. Erat generalis qdem ista violen
tia tyrannorū. Nā wādali ꝑ hac re vbiq fuerāt destinati vt trāse
untes itinera sacerdotib suis adducerēt iugulādos. Non licebat
sine ꝑuatis sive negociatorib alicui transire nec aliquid emere vel
vendere. nisi qui haberet coractere bestie in fronte sua et in manu
sua. Nam ⁊ epi atq ꝑsbiteri illorū cum armatorū manu nocturnis
tpib vicos vel oppida circūibant. et sic despicatis postib ianuarū
aquā gladiūq gestātes animarū ꝑdones intrabāt. Et quos domi
repercrāt alios forte ī lectis soporatos. igneo imbre atq flumīeo
resp̄argētes demonica vociferatione xpianos suos ipsos pariter
vocitabāt. vt ludum pon⁹ sive hereseos. qs aliquā religionē osten
derent. In quo min⁹ capaces ⁊ ignaui impletū in se pollutōnis sa
crilegū imputabāt. prudētiores xo nihil sibi qd nolētib atz vo
mientib ingestū est obsesse gaudebāt. Nā et multi eadē hora ci
nerez suis capitib iniecerūt. alij sese vel qz factuz est cilicio lugubri
tererunt nōnulli ceno fetido linierūt ⁊ lintheamina violent impo
sita a ꝑfidis ꝯciderūt atq in latrinis fetidisq locis manu fidei pie
cerunt. Tali violentia nobis videntib ibi carthagine fili⁹ cuiusdā
nobilis annorū circit. vij. iussu cirille a pentib separatus est. sine vere
cundia matronali matre solutis crinibus post raptores tota vrbe
currēte. clamans vt poterat xpianus sum. xpian⁹ sum ꝑ scēm ste
phanum xpianus sum. Cuiz os obturantes insontem infantiam
in suū gurgitem dimerserunt.

De ꝓstantia liberati et vxoris eius. .xcvij.

Ta de medici filiis vene
rabilis liberati factu esse ꝓbatur. Nam iussu regis cuz
vxore ⁊ liberis ad exilium mitti iubet cogitauit impie
tas ariana a pentib puulos suos separi. ⁊ ꝑ pietatis affectū vir
tutem ꝓsternere genitorū. Disiungunt a pentib tenera pignora
filiorum. Qui cū vellet liberatus lacrimas mittere. auctoritate vr
cia increpat⁹ ī ipso meatu exitus sui ilico lacrime siccauerūt. Ait
eis ⁊ ꝓiunx. Et ꝓpter filios liberate ꝑditurus es aiam tuā. compu
ta eos nō fuisse natos. Nam ⁊ ipsos vindicaturus oīno est xp̄us.
Nōne vides eos clamātes ⁊ dicentes. xp̄iani sumus. Sz ꝗ mulier
que in ꝓspectu iudicū egerit. tacendū nō est. Nam cū ipsa vel ma
ritus licet seorsuz carceris custodia tenerent. ita vt se penitus non
viderēt mādat mulieri dicit qs illi. Solue iam duriciam tuaz. ecce
vir tuus paruit imperio regis. ⁊ noster factus est xpianus. At illa
Videam illū. faciā ⁊ ego qd voluerit deus. Educta igit de carce
re inuenit vir suum stantē cum ingēti multitudine ꝑ tribunalib
ꝓnetum. ⁊ vxr estimās qd finxerant inimici. iniecta manu appre
hendēs vestimentorū eius gutturi ꝓria. videntib omnib suffoca
bat eum dicens. Perdite ⁊ reprobe. gr̄e dei ⁊ misericordie ei⁹ in
digne. quare voluisti ad modicuz gloriari. ⁊ inerinum pire. Quid
tibi ꝑdent aurū. quid argentū. Nunqd liberabūt te de camino ge
henne: dixit ⁊ alia multa. Cui maritus rndit. Quid pateris mulier
Quid tibi videt aut quid de me audire forte potuisti. Ego ī noīe
xp̄i catholicus ꝑmaneo. nec aliqn amittere potero qd teneo. Ubi
heretici mendacij sui ꝓscij ⁊ detecti fallaciam suam colorare mine
poterunt. Et qz supius de violentia īmanitatis eorū breuiter diximus. hanc plurimi metuētes. alij se in spelūcis. alij in desertis locis
viri vel femine nullo sibi cōscio sese claudebāt. ⁊ ibidem nulla suc
currente sustentōe ciborū fame vel frigore victi ꝓtritum ⁊ cōtribu
latum spūm exalabāt inter hec afflictōnis incōmoda inuiolate se
cum fidei securitatem portātes. sic eīn crescorius ꝑsbiter mizerta
ne ciuitatis in spelunca quizensis montis repertus est putrescenti
cadauere iam solutus.

De angustia famis ī africa ⁊ interitu honorici tyrāni .xcviij.

Ā tempestate facta est in
credibilis fames ⁊ cepit africam totā vna depopulatio
ne vastare. nullus tūc affuit imber. lurida remanserat
terre facies omnis. qz nec boues suberant nec castra vsq̄ omnino
remāserant. sed ⁊ rusticorū man⁹ alia interierat. ⁊ subinde que for
te superat iam sepulturam querebat. Alij diffusi per campos. alij
secreta silue petebant antiquas radices herbarum vel quisquilia
aliqua requirētes. Nōnulli trī cuz domos niterētur ingredi in ipo
limine corruētes caternatim fame debellante cadebāt. Strate ve
ro vel semite cadaueribz replete. exalantium fetore mortuorū gre
dientes viuos ex omni parte necabant. nec deerant quotidie vbi
q̄ expirantium funera ⁊ nō erat virtus que miserationis īpendēt
sepulturam. Neqz enim sufficiebāt ad sepeliendum viui fame do
minante. ⁊ ipsi post paululum moriuri. Urgebat infelix multitu
do ad ipsam vrbē carthaginē congregari. Et dum adhuc carnatim illuc exaiata cadauera fluerēt vbi rex inferēdarum mortiuz vi
dit strages. pelli vrbe omnes ilico iubz. ne ꝓtagio deficientium cō
mune paret etiam ex animi eius sepulcruz. Sigibertus in cro
nicis. Tandem honoricus iudicio dei ꝑcussus. scatens vermib mi
serabilit expirauit. Post quem guntheramundus ānis. xi. regnat
et hic eugenium ep̄m ab exilio reuocat.

De regno ytalie ⁊ cathalogo regum ipsius. .xcix.

Empore zenōis odoazer
rex ytalie pheletum regē rugorum bello oppressuz ex
tinguit. Huic pheleto ⁊ vxore eius gise. sctus seuerin⁹
hec futura ꝑdixerat. qz eos a malis compescē nō poterat. Exter
minatis aūt rugis longobardi rugilam. i. rugorū patriā. inuadunt.
quib tūc temporis qntus rex gudeoch ꝓncipabat. Quia q̄ lon
gobardorū mentionem fecimus. quorū tempora ꝓpter ignoratam
historice narrationis distinctionem mōdum attigimus. iam nunc
narrationem eorum ordinamur ⁊ paulatim ad plenā ⁊ distinctaz
eorū historiam ascendē nitamur. Horū itaq post ibor ⁊ agion pri
mus fuit rex agelmundus secundus lamisso sic dictus qꝑ a lama. i.
voragine fuit extractus. Nā mater eius septem vno partu enixa.
cum eos in piscinā ꝓiecisset. ⁊ rex agelmūdus iter faciēs eos hasta
reuolueret. is hastā eius firmit tenuit et ab eo nutritus. eo xrtutis
ꝓcessit vt in regno succederet ei necē eius ī bulgares vlt⁹ sit. letb⁹
tercius. hildeoch quart⁹. gudeoch qntus fuit. Ex quo q̄ in rugilā
ꝓfecti sunt vsq ad annos. xl. talis fuit rex gestarū eorū cōsequētia
Sub gudeoch ⁊ filio eius claffone rege sexto in rugila habitauere. Sub taccone septimo rege in campis affed habitauere. vbi
tercio anno rodulfo herulorum rege a taccone pempto. et regno
herulorū destructo. longobardorū creuit potentia. Tacconez vuacho ꝓmit. ⁊ ipse octauus regnauit ānis. xl. scōm cronicas. filiumq
suum walthariti successorem regni reliquit. qui regnauit ānis se
ptem. Post hunc audohin. xvij. Albuin⁹ filius eius. xxij. s. xxv. in
pānonia. ⁊. vj. in ytalia. cleb. ij. Post quē fuerūt sub ducib ānis. x
Post hoc auctari regē sibi statuerūt quē ob dignitatem flauium
appellauerūt. a quo oēs deinceps longobardorū regis flauij appel
lati sunt. Huic āni. vj. ānotant. Argilulfus. xxv. adaloaldus fili⁹
eius. xiij. Rochariсh. xvj. Rodoaldus filius eius. v. Ariperch. ix.
Huius filij de regno ꝓtenderūt āno. j. Quorū godobertū grimo
aldus dux thaurinatū dolo pemit. eiusq regnū arripuit. ⁊ sororē
eius vxorē duxit. ac regnauit ānis. ix. Post hūc percarich alt fili⁹
ariperch ānis. xvij. Luniperch filius ei⁹. xij. Cui successit filius ei⁹
luiperch habēs tutorem auspradū. Quē regūbertus dux thau
rinēsiuz in bello superauit ⁊ regnauit āno. j. Quo mortuo ariperch
filius eius ānis. ix. Cum quo auspradus ꝓfligit. eoq fugiente ⁊ in
fluuium dimerso regnū recepit. Sed eo post tres mēses mortuo
luipradus filius eius regnauit ānis. xxij. Rascis septē. Quo mo
nacho effecto aistulfus frat eius ānis. vij. Quo iudicō dei ꝑcusso
desiderius regnauit. xviij. annis. in quo regnum finitū est sub karo
lo magno sicut infra dicet. Hec de regno lumbardorū. Tempore
quoq zenonis fama inualescēte in burgūdia. senator ecticus qua
tuor milia pauperes sustētans celestis ꝓmissionis vocem audiuit.

De sancto remigio remensi archiepiscopo. .c.

Ad quoq tēpore claruit
in gallis sanctus remigius remēsis ep̄us. Ex gestis
eius. Cum eīn quondā ꝑsecutio wandalorū totā fran
ciam grauiter deuastasset. qdam reclusus vir sanctus cū sepissime
orasset ꝑ pace sancte ecclie quadā nocte diutius vigilans tandem
fatigatus leuit obdormiuit. ⁊ subito nutu dei visum est ei qꝑ ange
lis intesset. Qui cum ex pietate de succursu gallicane ecclie loque
rent. venit vox ad eos dicens. Mulier illa calinia noīe pariet filiuz
nomine remigiū qui gentē suam liberabit a incursu malorū. Sta
tim ille euigilans ad domū calinie cucurrit. ⁊ qd audierat nūcia uit.
Cui non credēti qꝑ iam anus ex marito sene concipe posset. rndit.
Scias qꝑ cum ablactaueris puerum. punget oculos meos de lacte
tuo. ⁊ recipiam visum. Nam vt meritum illi accrescēt sicut ⁊ tobie
oculorū lumen amiserat. Sicq factum est vt ꝑdixit. Literis itaq
traditus q̄cito puer potuit reclusum intrauit. Et cum. xxij. eēt an
norum. ab omni ꝓplo archiep̄us remensis electus est. īno potius
raptus. Sed cum remiti conaret. descendit subito radius noui lu
minis sup eius verticem. ac si sol ipse de celo motus sup eum ceci
disset. Qui cum ante ⁊ post omni virtute polleret. tāte mansuetu
dinis fuit qꝑ etiā ad mensaz eius passeres veniebant. ⁊ in manu ei⁹
ciborū reliquias comedebāt. Quodam aūt tempore cū parochi
as circūiret. hospitatus est in domo cuiusdam cognate sue. Et dū
adinuicem loquerent. famulus domus ꝓsuluit domina sua. qꝑ cau

po totũ iam vinũ vendiderat excepto modico qd̄ ꝓseruãdo vase retinuerat. Videẽs ꝗ̄ beat⁹ remigius illã erubescẽtes. ꝯgnita causa ꝯfortauit eam. et statim in vindariũ quasi spaciaturus exiuit. ⁊ veniens aũ ostium cellarij intrauit. ⁊ si quid habẽt vini quesiuit. Ecce inquit famulus modicũ qd̄ remãsit. Et ille. Claude inquit ostiũ ⁊ sta ibi donec reuertar ad te. Et ꝓgens retro doliũ. fecit crucẽ super illud. Cunctis fleris genibꝫ orare. statim vinũ ꝓ bũdonem egredi tur. ita q̃ ꝓ medio cellariꝫ fundebat. Qd̄ videns famulus exclamauit. ⁊ cucurrit ad dominã suã. ⁊ hoc qd̄ viderat nũciauit.

De gelasio papa ⁊ scriptis ⁊ statutis eiusdem. .cj.

Sigibertus.

¶ Do tempore gelasi⁹ roma

ne ecclie. xlvij. ꝓsidet. Hic manicheos rome inuentos in exilium deportari fecit. ⁊ codices eorꝫ incendit. Hic tractus ⁊ hymnos cõposuit. Hic int̃ cetera. sacramentorꝫ p̃fationes ⁊ orõnes. cauto ⁊ limato sermone fecit. ¶ Ex libro pontificali Hic amator pauperꝫ clerꝫ amplianit. ⁊ a piculo famis romã liberauit. Scripsit ꝯtra nestorium ⁊ vticen libros quinq̃. ꝯtra arriꝫ ij. Fecit etiã hymnos in modũ sancti ambrosij. ⁊ sacramẽtorꝫ p̃fationes. ⁊ multa alia. Sedit ãnis quatuor. Hic suggestione synodi cũ fletu ꝗ̄ satisfactiõe libelli purgatũ mesenũ epm̃ reuocauit. quẽ ecclie sue restituit. Sepult⁹ est aũt in basilica beati petri. xij. kl̃. decembris. ¶ Actor. Idẽ etiã cum multis epis vt in decretis ysidori legit̃. decretũ ꝯposuit. in q̃ libros q̃sdã tanq̃ autenticos approbauit. alios ꝛo tanq̃ apocrifos reprobauit. Qd̄ videlicet decretum in capite huius opis mihi inserẽ placuit. vt hoc totum opus ex diuersis libris collectũ qui legeret. in ipso capite opis quid esset apocrifum ⁊ quid autenticũ discernẽ posset. Idem gelasius in q̃dam decreto negociatoꝫ clericꝫ int̃dixit hoc mõ. vt ex ipso decreto breuiter excerpsi. Nup ad nos missa relatio nũciauit plurimos clericorꝫ negociationibꝫ inhonestis ⁊ lucris turpibꝫ imminẽ. nullo pudore cernẽtes q̃ dñs ipse negociatores e templo ꝛberatos flagellis expulit. nec aplica verba quibꝫ ait. nemo militãs deo implicat se secularibꝫ negocijs. psalmistã quoq̃ surda dissimulãtes aure cantantes. qm̃ nõ cognoui negociatiões introibo in potẽtias domini. Proinde hmõi postea questibꝫ indignis nouerint abstinẽdum. ⁊ ab omni cuiuslibꝫ negociationis ingenio vel cupiditate cessandũ. aut in quocũq̃ gradu sint positi mox a clericalibꝫ officijs abstinere cogantur.

De inuentiõe crypte sancti michaelis in gargano monte. . cij.

Hugo floriacensis.

¶ De etiam tempore cathe

dre romane ecclie gelasio papa p̃sidente facta ẽ inuentio sancti michaelis archangeli. in gargano mõte. sub zenone imperatore. ãno incarnatiõis dñice quadringẽtesimo septuagesimo ꝓmo. ¶ Ex historia eiusdẽ memorie. Est ei locus in campanie finibꝫ. vbi int̃ sinum adriaticũ ⁊ montẽ garganũ ciuitas sepontus sita est. in qua fuit p̃diues q̃dam noie gargan⁹. qui ex euẽtu suo monti vocabulũ indidit. Huius pecora dũ ꝓ deuexi montis latera pascerent̃. ꝓtigit thaurꝫ gregis spermẽtem ꝯsortia singularem incedẽ solitũ ⁊ ad extremũ redeũte pecore dominꝫ nõ esse regressum. Quẽ cum dñs cũ seruis ꝓ deuia quecq̃ requirẽt. inuenit tãdem in vertice montis foribꝫ spelunce cuiusdã assistere. iraq̃ ꝓmotus eo q̃ soliuagus incedẽt. correpto arcu appetiit illũ sagitta toxicata. que velut venti flamine retorta eũ a quo missa est ꝓcussit Turbati ciues ⁊ stupefacti. nec audẽtes ꝓpius accedẽ. consuluerẽt epm̃ quid facto opus eẽt. Qui indicto triduano ieunio a deo monuit esse querendum. Quo pacto sc̃tus michael archãgelus dñi apparuit epo ꝓ visionem dicens. Ego sum michael qui in cõspectu dñi semp assisto. locumq̃ hũc in terris incolo. ⁊ hoc volui probare inditio videlicet homis telo suo ꝓcussi. me oim̃ que ibi gerũtur. ipsius quoq̃ loci inspectorẽ esse atq̃ custodẽ. Hac reuelatõe compta ꝯsuetudinem fecerunt hic dñm ꝓcibꝫ ⁊ sanctũ michaelem deposcere. Nec tñ vltra criptam ꝓruptam intrare audebãt. sed ꝓ foribꝫ quotidie orationi vocabãt. Est igit̃ in loco illo ecclia. ipsius archangeli ⁊ ope condita ⁊ noie ꝯsecrata. Hanc eim̃ ad ꝓmerendam mortalibꝫ ibi supnatum ciuiũ societatem. ꝓpria manu ꝯdere dignatus est. vertice siquidẽ montis excelsi posita. de corpe eiusdẽ saxi instar spelunce excauata ostendit̃. Ibi cũ neapolite paganis adhuc ritibꝫ oberrantes. sepontinos temptarẽt bello lacessere illi antistitis sui monitis edocti triduo petiũt inducias. vt triduano ieunio liceret sancti michaelis implorare p̃sidium. Ecce iam nocte que belli diem p̃cedebat. adest in visione sanct⁹ michael antistiti p̃ces dicit exauditas victoriam affaturꝫ spondet. ⁊ quarta hora diei hostibꝫ occurrẽdum p̃monet. Qd̄ cum fiẽt in p̃mo belli patu garganus imenso tremore concutit̃. fulgura crebra volant. ⁊ caligo totum montis cacumen obducit. impleta ꝓphetia q̃ dicit. Qui facit angelos suos spũs ꝛc. fugiunt pagani. ꝓtim ferro ostiũ prim igniferis impulsi sagittis. ne apolim vsq̃ cedentibꝫ adũsarꝫ. Menia tandem vrbis sue moribundi subintrant.

De inuentõne sc̃ti barnabe ⁊ viris illustribꝫ illius tpis. .ciij.

Sigibertus.

¶ Do tẽpore barnabas apo

stolus q̃ apud salamiaꝫ cypri a barien mago ⁊ a iudeis p xp̃o igne crematus est. corpus suũ qd̄ a iohãne marcho ꝯsobrino suo in crypta occultatũ adhuc latebat. reuelatione sua inuenirĩ fecit. Cum quo etiã euãgelium mathei ipsius mathei manibꝫ hebraice sc̃ptum. qd̄ erat simul recõditum inuenit̃. Quod euãgelium ipse barnabas ex doctrina aplorꝫ secum semp ferre solebat ⁊ vbicũq̃ inueniebat infirmos ponebat illud sup illos. ⁊ tanta fide barnabe q̃ merito mathei oim̃ sanabantur. Hoc quoq̃ tpe floruerũt in gallis sc̃tus remigius remẽsis epus. ⁊ etiam sc̃tus ꝓpinquus frat̃ sancti remigij suessionẽ. epus. ⁊ sanct⁹ auitus viennẽsis epus. q̃ gallias ab arriana heresi defendit. Hic metrice de ꝯditõe mũdi libros ꝯposuit. Sãctus quoq̃ solẽnis carnotẽsis epus claruit. qui in p̃dicãdo francis xp̃m nõ segnit̃ institit. In africa fulgẽtius epus ruspensis. in ytalia germanus. capuanus. ⁊ epiphanius cicinensis. ¶ Actor iste german⁹ capuanus quãte p̃fectõis fuerit ꝓ illud solũ miraculũ de transitu eius patz. in quo beat⁹ bn̄dictus eius aiam vidit ad celum in spera ignea ferri. Que aũt de fulgẽtõ legi hic breuit̃ inserui.

De origine sancti fulgentij ruspẽsis ⁊ eius monachatu. .ciiij.

Ex gestis eius.

¶ Fulgentius nat⁹ est ex ful

gẽtio patre ⁊ matre marciana in tellepte ciuitate. de nobili genẽ carthaginẽsium senatorꝫ. Quẽ ꝓmo mat̃ sua fecit eruditi grecis lr̃is. ⁊ nihilomin⁹ de latinis donec in grecis eruditus eẽt a puero. adultus fact⁹ est ꝓcurator. Cum aũt legisset expositionem beati augustini de psalmo. xxxvj. cepit velle monachũ p̃fiteri. Potens est inq̃t deus volẽti dare facultatem qui nolenti tribuit voluntatem. factus est monach⁹ a beato fausto epo. qui ꝓ fide relegatus ab honorico arriano in loco suo monasterũ sibi cõstruxit. Quo audito. cucurrit mat̃ ad eum clamans ad faustum. Redde mihi filium meũ. Ille aũt ꝯtumelias eius irridens. nec saltem videndi filium licentiã ei dedit. Post ꝗ fulgentius de nimia abstinentia obsessus ẽ impetigine. Qui ꝓ hoc se culpãtibꝫ aiebat Infirmant̃ etiam illi qui quotidie cibis lautioribꝫ saginant̃. Iterꝫ expulso exinde fausto accepta licentia petiit vicinũ monasterium. vbi felix p̃erat paucis. sed simplicibꝫ fratribꝫ. a quo statim coactus est abbatis locũ tenere. Et q̃ se dilexerant ab adolescẽtia. alt̃ sum p̃sit nomen alt̃ius. Trahunt̃ postea hi duo a quodã p̃sbitero arriano felice noie. facultatibꝫ locuplete. Dumq̃ fulgentiũ sanctuꝫ ꝛberarẽt: ait felix. Parcite queso fratri fulgẽtio qui non pot̃ tormenta sufferre. ꝯuertat̃ in me crudelitas vestra. Tandem p̃sbiter illos decaluatos ⁊ vestibꝫ ablatis. nudos ⁊ inanes a domo sua ꝓpiecit. Cunctis multi dicerẽt fulgentio. vt q̃remoniam faceret de p̃sbitero qui eos ceciderat. rn̄dit. Nõ licꝫ in hoc seculo. querẽ vindictã xp̃iano. Nouit deus quo seruorꝫ suorꝫ defendat iniurias. Post ꝗ ad monasteriũ suum reũsus est. ⁊ iterꝫ inde fugit ad alid̃ distinctionis regule vbi nomẽ posuit abbatis. Ibi duo senes p̃sbiteri. abbatis officio fungebant̃. Quibꝫ se subiciens fulgẽtius sc̃ptorus arte laudabilit̃ vtebat̃. ⁊ palmarꝫ foliis flabellos sepissime conterebat Cui operi etiã cum fuisset abbas in suo monasterio vocabat. Sꝫ coactus est ꝓ faustum epm̃. ad ꝓprium redire locum.

De episcopatu eiusdem ⁊ exilio. .cv.

¶ Electus aũt postea episco

pus ruspensis. p̃bus ꝓpositum tã in veste q̃ in cibo retinuit. ꝯtentus vna vilissima tunica tã in estate q̃ in hyeme. ⁊ nec int̃ hospites mãducans. Oratio sicut oim̃ epi nõ vtebatur. pellicium cingulum gestabat. Caligis in tpe hyemis. calculis estatis tpe simplicit̃ vtebat̃. Intra monasteriuꝫ soleas int̃dum accipiebat. Sepe nudis pedibꝫ ãbulabat. Casulã p̃ciosaꝫ vl̃ suphi colorꝫ nec ipse habuit. nec monachos hr̃e ꝓmisit. Subt⁹ casulaꝫ nigello vel lactinio pallio circũdatus incessit. Scapulis nudis nũq̃ a nobis visus est nec deposito cingulo somnũ petiuit. In tunica dormiebat. in ipa sacrificabat. ⁊ in tpe sacrificij mutãda potius corda q̃ vestimẽta dicebat. Carnes cuiuslibꝫ generis nũq̃ comedebat. sed simpliciter olera ptisanas ⁊ oua. Qdiu iuuenis fuit sine oleo. postq̃ senuit supfuso oleo. ne caligo oculorꝫ lectionis impediret off. cium. ⁊ a vino tñ sanus semp abstinuit. qd̄ cũ ꝓpter infirmitatem biberet. sic obruebat aqua vt vinũ vix saperet. Semper ante frẽs surgebat ad vigilias. Post hec missus est in exiliũ apud sardinam. lx. ⁊ amplius epi cuꝫ eo catbena ligebant̃ exilij. Quorꝫ

dim ipe lingua 7 ingenii erat. 7 sicut beat⁹ aurelius carthaginen⁹ epus inc sua priuilegia meruit vt literas in africano pcilio dandas solus ipse scriberet. sicr iste vt literas in illo dirigendas solus ipse dictaret. inuitat⁹ est carthagine a trasemundo rege arriano. Cui idez rex quedaz plena phidie scripsit. quib ille capitulatim rndit. Fecit ad eum 7 tres libellos. quibus pinta epus arrianus rndere voluit magis qz valuit. Contra que fulgenti⁹ postea scripsit libz. quem titulauit aduersus pintam. Mirabilia facere nunqz delectat⁹. hac gratiam sibi dari nullatenus desiderauit.

De iterato eiusdem exilio 7 regimine monasterij. .cvj.

Cum secundo mitteret in exilium. pdixit vico viro religioso nimis volenti de illi⁹ recessu. q cito redireret. Et addidit. Hoc queso secretum sit apud te. q me nimia caritas indicare ppellit. Dicebat enim Mirabilia nō pferunt homini iusticiā. sed hom noticiam. que magis fugienda est qz qerēda. Quisquis em fuerit hominib not⁹. nisi fuerit iustus. ad eterna pueniet supplicia pdemnat⁹. Iustus aūt in pspectu dei. 7 si hominib fuerit incognit⁹. Beata sanctoz gaudia pcipiet coronatus. Item dicebat. Ut monachus lautioribz fortitan cibis vtat. intdum cogit infirmitas corpis. Et aūt cupiat in quibuslibet exignis rebz iuris ppij dominiū vendicare. supbe voluntatis 7 auare cupiditatis euidens testimoniū est. Item de substātia cōmuni quisquis aliquid plus accipit. oim fit debitor quoz est illa substātia debitorem vero sola iuuat humilitas. Item veri monachi sū. q iustificatis volūtatib suis parati sunt. nihil velle. nihil nolle. sed abbatis tantūmō pcilia vel pcepta seruare. Si quis aūt plumpsisset plusqz accipet petere. negabat pstinuo etiā si mereret accipe. dicens monachū bis que accepit debere esse pstentū. Sine suo aūt pcilio nec suū ppositū sinebat aliquē agere. laborātes frēs et opa carnalia indefessis viribz exercētes. lectōnisqz studiū habentes minus diligebat. nec honore mario dignos iudicabat. Amator aūt scientie spūalis. etiaz si virtute corpis esset destitutus. ab eo peculiarit amabat. Amabat qn coraz fratribz disputabat. si quis ei questiones acerrimas pponet i quib laborabat. licebatqz passiz omnib fratribz etiā natura simplicib vnde vellent introgare. nec pusqz satisfactū sibi pfiterent. rōnem reddere victu⁹ tedio vel labore cessabat. Scripsit pstra faustū epm galliaz qui occulte psentiebat pelagianis apte volens catholicus videri. Cum aūt reuocaretur ab exilio tam deuote a pplo suscept⁹ e. vt d suis pallis sup euz extensis nouū genus tabernaculi faceret. Egresso illi de carthagine. obuius occurrebat vbiqz pplus cum lucernis 7 lampadib 7 arborum frondib.

De institutione cleri 7 transitu eiusdem fulgentij. .cvij.

Summaz diligentiaz prebuit. ne quis cleric⁹ ambiciosis vestib ornaret. aut negocijs secularib occuparet. iussit omis clericos nō longe ab ecclia domos habe. manib ppris ortū colere. psallendi suauiter 7 pnūciandi curā gere. p singulas septimanas oes clericos et viduas 7 qcūqz potuisz ex laicis. iiij. 7. vj. feria statuit ieiunare. In pcilio vintesi iudicio oim sacerdotū qui pueneraut. platus est epo cuidam nole q vult deo qui potem se illius pfirmabat. Tūc autez tacuit ne auctoritate pcilij minuere videret. Sentiēs aūt post pcilium dolere epm. timensqz ppe suū honorē generare sancti scandalum. melius iudicans p caritate se fieri minorē. qz sine caritate maiorem. exegit postea pcilio importunis a supbecano pcilio vt nomen suū posterius recitaret. Bonefacius eps carthaginēsis apd burnos ecclam dedicās. duob dieb se pnte sm̄onē tractātem expectauit tātū delectatus in ybis ei⁹ vt tādiu lacrimis terrā rigarz donec ille sermonē finiret. Anno vno añ mortem suaz ecclīasticas occupatōnes reliqt. 7 a suo monasterio secrete recedens. in insulaz circanā in quodā scopulo breui cui nomen est chilmi habitauit. vbi edificato monasterio deo vacauit 7 sibi. Infirmat⁹ est acerrime. lxx. diebz. 7 hoc solu dicebat. Dne da mihi modo hic pniaz. postea indulgentiam. Suadentib medicis. vt balneis vteret. nō acquiescit dicēs. Nūquid balnee poterūt facē. vt non moriat in tpe suo homo mortalis. Moriens circūstantibus fratribz dixit. Ego frēs animaz vestraz saluti pspiciēs. molest⁹ apud vos forsitan 7 difficilis extiti. 7 ideo obsecro vos vt ignoscat mihi quisquis aliqs volet. Iussit aūt egentib pecuniā dari. p seipsum memorit recolens viduaz pupillozq pegrinoz pstractorūqz illic indigentiū noia. quibus. quid. cui. sigillatim dareť ppria deliberatōe pstituit. Obijt kl. ianuarij. āno epatus sui. xxv. vite. lxv.

De scriptis eiusdem. Actor. .cviij.

Scripsit aūt idem fulgentius opuscula nōnulla. ad edificatōem ecclie vtilia. Siquidē edidit ad eucimiuz de remissione peccatoz. li. ij. Ad donatū de fide li. j. De mysterio mediatoris. li. iij. Ad mominū de pdestinatōne 7 quibusdā alijs questionib li. iij. Responsionuz pstra obiectōnes trasamūdi regis arriani li. j. De pstinētia pnubgatorum seruāda post votum li. j. Ad pbam de virginitate 7 humilitate li. j. Ad candē de otōne 7 pspunctōe li. j. Ad eugippuz de caritate li. j. Ad theodoz senatorem li. j. Ad venātiam de penitentia 7 indulgentia li. j. Scripsit 7 sermones nōnullos. pcipueqz de natiuitate dni ac de solēnitate bti stephani. pthomartinis pulcerrimos Et de his omnib opusculis eius plura qdem notabilia dicta excerpsi. que 7 opusculis nostris p loca diuersa inserui. Hic tn etiaz pauca de quibusdā eoz ad eius eloquij cōmendatōz inserē volui

Exhortatio ipsius ad sanctimoniā vite viduālis. .cix.

Fulgentius ad gallam de viduitate seruanda.

Post obitū tēporalis marīti. omnes in corde tuo reliquie debent mūdane cogitationis extingui. Habitus quoqz tuus talis sit qui non ad lasciniā excitet. sed ad pstinētiam pnocet. Nec queras vt placeas oculis hoim. sed vt xpi nō offendas aspectū. Ille in te quod diligit videat. qd dedit inueniat. quo delectet agnoscat. Sit oratio crebra. in cogitatōne sancta. 7 opatione pstinua. Oratio nanqz est in pspectu dei. omne bonū opus quo delectat nlo indigēs de⁹ Refectione tua ñ voluptas expleat. sed infirmitas sustentet. Disce nihil tibi assignare de nobitate generis. sed in eo te illustrē fieri pgnosce. in quo virtus accrescit humilitatis. Voluntariū ieiuniū tuū esuriem subleuet indigentiū. vt in fructu misericordie tuorum possit ieiunioz fecunditas appere. Prosit etiā tibi vilitas vestiuz et p te vestiat nuditas paupez. Tūc em vtilit fugies pciose vestis ornatū. si nudos vestias. nec ipsis pauperib quos pascis aut vestis supiorem te credas. tanqz ideo potior sis q plura pstempseris. frustra em pstemnis facultates tuas. si notias iactātie teneas in corde diuitias. Plures diuitias zacheus p xpo dicit impendisse pauperib. p quo vilissima retia reliquit petrus 7 naue et tn a xpo nō zacheus diues paupi petro. sed paup petrus diuiti zacheo pponitur. vt diuitib xpi nulla de pstemptis diuitijs iactātia nasceret. In opib bonis laudet te qdem humana lingua. sed tu laudem a solo deo desidera. Sic fiet vt dum tu laudez ab hominib nō quesieris. deus laudet in opib suis.

De pmendatōne ybginitatis ac de ieiunio 7 lacrimis. .cx.

Idem ad pbam de virginitate 7 humanitate.

Ergo dicit quasi virago. virago aūt dicit a viro. 7 vir a virtute. Claret itaqz int ceteras ecclesie donatōnes. illius pcipuū munus spūalis esse carismatis. vbi ybtus ipsa integritatis pfectio meret vocabulo censeri virtutis nec in eo q ybginalis integritatis agnoscim⁹ culmen. pudicicie pnugalis asserimus crimen. Sed sanctam virginitatem dicimus merito potiore distare a pnugali vita. quātum distant a bonis meliora. a terrenis celestia. a carne spūs. ab infirmitate virtus. Nec dicere dubitam⁹. tn a sancta virginitate carnis et spūs. fidelium pnugatorum licet a deo concessum distare pcubitū quātum similitudo pecorum ab imitatione discernit angelorum. In vno quippe ad terram spūs terrena carnis voluptate depmit in altero terrena caro celesti delectatōne spūs ad celestia subleuatur. Ieiunijs sic est adhibenda temperies. vt corpus nostz nec saturitas excitet. nec inedia īmoderata debiliet. Saturitas facit vt inaniter ieiunemus. debilitas ne ieiunare possim⁹. Vestis tale sit sacre virginis que testis existat intime castitatis. Virgo que parat intuentib illecebram. nō habet castitatem veram sed virtutuz splendore spoliat aīam suam. Hec fidem nō seruat xpo. que populo magis querit placere qz sponso. Idem ad eandem de oratione 7 pspunctione. Humilium fletus. magnus est cōcupiscentie carnalis interitus. lacrime quoqz que ex pspunctione cordis veniūt et inimicum vincunt 7 nobis donum letice triumphalis acquirunt In celesti vero patria non minor erit laudatione nostra delectio. nec inferior dilectōne laudatio.

De quibusdam alijs mortalib dictis eiusdem. .cxj.

Idem ad theodoz senatorem.

Mantuz inesse luctū dya bolo putas. q a te pstemptū pspicit mūdum. 7 te conuersum agnoscit ad xpm. Quis em xpus equaliter sit cunctis fidelib mortuus. tn pversio potentium seculi militat acquisitionib xpi. In deo nihil deest. qz in illo totum est. nihil ibi superest qz nihil pter illuz est. Si qui grerum tpalium amore pstempto in illius dilectionem trāseunt. in illo pleni sunt. in quo nullo indiget. in illo securi in quo nihil timet. in eo vero gloriosi. cuius gloria non auferet. Qz viam mandatoz currere delectaris. nō hoc tibi dat natura sed gratia. Nam 7 oculus sic factus est vt videre lumē possit